

KENT ve GÖÇ

(MALATYA GÖÇ RAPORU)

Prof. Dr. Gökhan TUNCEL
Doç. Dr. Murat SEZİK
Doç. Dr. Hasan TOPBAŞ

KENT VE GÖÇ

MALATYA GÖÇ RAPORU

Prof. Dr. Gökhan Tuncel
Doç. Dr. Murat Sezik
Doç. Dr. Hasan Topbaş

MALATYA 2022

İnönü Üniversitesi Yayınları: 130

KENT VE GÖÇ

MALATYA GÖÇ RAPORU

Prof. Dr. Gökhan Tuncel

Doç. Dr. Murat Sezik

Doç. Dr. Hasan Topbaş

Editör

Doç. Dr. Mehmet Sağlam

ISBN

978-625-8293-05-0

Sertifika No

49391

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Görsel Sanat Yönetmeni

Yayın Koordinatörü

Öğr. Gör. Bünyamin Bayram

Yayınevi Müdürü

Necati Bay

Dil Editörü

Ersin Başaran

Adres

Merkez Kampüs, 44280 Battalgazi MALATYA

0422 377 32 24 e-posta: yayinevi@inonu.edu.tr

Baskı

İnönü Üniversitesi Matbaası MALATYA

Eylül 2022

Bu kitabın yayım hakkı İnönü Üniversitesine aittir. 5846, 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların, yayımcısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz, hiçbir biçimde, hiçbir yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Yazıların ve görsellerin yasal sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir.

TAKDİM

İnsanlar tarih boyunca çok farklı gerekçelerle doğduğu ve yaşadığı yerleri terk ederek başka yerlerde yaşamlarını sürdürmüştür. Kuraklık, kıtlık, deprem, sel gibi doğal, terör, işgal, savaş, siyasi baskı gibi siyasi ve daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak gibi sosyal nedenler insanların göç etmesine kaynaklık etmiştir.

Göçün temel bileşenlerini mekân değişimi ve insanın bir yerden başka bir yere gitme eylemi oluşturmaktadır. Göç hangi gerekçeyle gerçekleşirse gerçekleşsin toplulukların veya bireylerin yaşantılarında önemli değişiklikler meydana getiren bir olgudur. Bu durum göçle gelenler kadar mukim olanlar açısından da geçerlidir. Zira göçle gelenlerle mukimler arasında farklı düzeylerde etkileşim söz konusu olmaktadır. Bu etkileşim mekânsal ve toplumsal düzeyde birçok yeni durumun ortaya çıkmasına kaynaklık ve aracılık etmektedir. Göç alan yerleşim birimlerinde ortaya çıkan yeni durumla ilgili araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Anadolu sahip olduğu jeopolitik konumu nedeniyle geçmişten günümüze sürekli göç hareketliliğinin yaşandığı bir yer olmuştur. Doğu batı, güney kuzey istikametinde Anadolu’da önemli geçiş güzergahları üzerinde bulunan Malatya da geçmişte yaşanan göçlerden etkilenmiştir. Yakın dönemde Suriye’de yaşanan iç savaş ile Afganistan’daki iç karışıklık milyonlarca insanın yaşadıkları mekânı terk etmesine sebebiyet vermiştir. Türkiye’nin birçok kenti gibi Malatya’da yaşanan bu göç dalgası sonrasında çok sayıda göçmene ev sahipliği yapmaya başlamıştır.

Kent ve Göç başlıklı bu çalışmada, üniversitemizin değerli akademisyenleri Malatya’da yaşanan göçler, göçmenlere yönelik uygulanan politikalar ile Malatya’da yaşayan hemşerilerimizin göçmenlere karşı tutumları araştırılmıştır. Nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılan bu araştırmanın diğer kentlere de örnek olacağını düşünüyor ve emeği geçen tüm öğretim üyelerine teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ahmet KIZILAY

Rektör

SUNUŞ

Günümüz dünyasında küreselleşme, sanayileşme, seyahat imkânlarının artması, dünyanın farklı bölgelerinde yaşanan ekonomik krizler, savaşlar göçmen hareketliliğinde önemli artışları beraberinde getirmiştir.

Son yıllarda dünyanın birçok yerinde yaşanan savaş, işgal, terör gibi siyasi sorunlar milyonlarca insanı yerinden yurdundan etmiştir. Ülkelerinde can güvenliği olmadığı için Ortadoğu’da yaşayan birçok insan, bulunduğu mekânı terk ederek komşu ülkelere veya Akdeniz ve Ege Denizi’ni aşarak Avrupa’ya ulaşmaya çalışmıştır.

Yaşanan bu göç hareketliliğinden en fazla etkilenen ülkelerden biri de Türkiye’dir. Türkiye, tarihsel bağlar ve jeopolitik konum nedeniyle Ortadoğu, Suriye, Irak, İran, Kafkaslar ve birçok Afrika ülkesinden göç almıştır. Ancak, son yıllarda yaşanan siyasal sorunlar Türkiye’ye yönelen göçmen sayısında daha büyük bir artışa sebebiyet vermiştir. Özellikle Arap Baharı olarak adlandırılan süreç ve Suriye’de yaşanan olaylar sonrasında gelen göçmenler Türkiye’de yeni birçok durum ve sorunun ortaya çıkmasına kaynaklık ve aracılık etmiştir.

Göçmenlerin yeni yerleşim yerlerine uyumu ve yerleşik nüfus tarafından kabulü kolay olmamaktadır. Ülkelerinde daha önce kazanmış oldukları statü, mali birikimi ve yakınlarından yoksun kalmak göçmenlerin yaşamını olumsuz yönde etkilemekte ve yeni kimliklerine alışması zaman almaktadır. Göçmenler yanında yerleşik nüfus da göç sürecinden etkilenmektedir. Zorunlu ve kitlesel göç hareketleri yerleşik nüfusun mekânsal, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda yeni sorunlarla karşılaşmasına sebebiyet verebilmektedir. Gündelik yaşamda göçmenlerden kaynaklanan sorunlar yerleşik nüfusun kaygı düzeyini artırmakta, bu kaygılar üzerinden üretilen algı ise, göç kaynaklı sorunların yaygınlaşmasına ve daha karmaşık hale gelmesine neden olmaktadır

Bu araştırma ülkelerinden Türkiye’ye göç etmek zorunda kalan ve Malatya’ya yerleşen Suriyeliler ile yerleşik nüfus arasındaki ilişki durumu açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda yerleşik nüfusun Suriyeliler hakkındaki düşünce, yaklaşım ve algısı ile Suriyelilerin Türkiye ve yerleşik nüfus hakkındaki düşünce, yaklaşım ve algısı ortaya çıkartılmıştır. Araştırmanın hemen her aşamasına destek olan Doç. Dr. Mehmet Sağlam başta olmak üzere Prof. Dr. Fatma Zeren, Doç. Dr. Osman Ağır, Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Ekinci ve Dr. Öğr. Üyesi Osman Karaca’ya teşekkür etmeyi borç biliriz. Araştırmanın Malatya’da yaşayanlar başta olmak üzere, Türkiye ve tüm insanlar ile bilim dünyasına yararlı olması dileğiyle...

Prof. Dr. Gökhan TUNCEL

Yazarlar

Prof. Dr. Gökhan TUNCEL

Doç. Dr. Murat SEZİK

Doç. Dr. Hasan TOPBAŞ

Dil Editörü

Ersin Başaran

İÇİNDEKİLER

1. GÖÇ KAVRAMI, NEDENLERİ VE TÜRLERİ	1
1.1. Göç Kavramı	1
1.2. Göç Nedenleri.....	2
1.3. Göç Türleri	2
1.4. Göçün Terkedilen Yer Üzerindeki Etkisi	3
1.5. Göçün Yeni Yerleşim Yerine Etkisi	4
2. KİTLESEL GÖÇ HAREKETLERİ VE TÜRKİYE’NİN KARŞILAŞTIĞI ZORUNLU GÖÇLER	6
3. RESMÎ KURUM VERİLERİNE GÖRE MALATYA’DAKİ GÖÇMENLER	10
4. GÖÇMENLERİN TOPLUMSAL UYUMUNU SAĞLAMAK AMACIYLA KAMU KURUMLARININ HAYATA GEÇİRDİĞİ PROGRAM VE PROJELER	20
4.1. Türkçe Eğitim Programı	20
4.2. Aile Bilgilendirmeleri.....	21
4.3. Saha Araştırma Komisyonları.....	21
4.4. Destekleme ve Telif Eğitimi.....	21
4.5. Uyum Sınıfları ve Yaz Dönemi Dil Kursları	21
4.6. Gönüllü Öğreticilerin Eğitimi.....	21
4.7. Erken Çocukluk Eğitimi	22
4.8. Taşıma Hizmeti	22
4.9. Hayat Boyu Eğitim Kapsamında Yapılan Çalışmalar	22
5 YÖNTEM.....	25
5.1 Malatya Göç Raporunun Amacı	25
5.2. Raporun İçeriği Ve Yöntemi	25
5.2.1. Evren ve Örneklem.....	26
5.2.2. Araştırmanın Varsayımları	27
5.2.3. Veri Toplama Tekniği ve Araçları.....	27
5.2.3. Verilerin Analizi	27
5.2.3.1 Açıklayıcı Faktör Analizi	28

5.2.3.2.Güvenirlik Analizi	28
5.2.3.3.Suriye’den Malatya’ya Göç Eden Suriyelilerin “Sosyal-Ekonomik ve Siyasal Hayata Etki DerecesiÖlçme Aracının Faktör Analizi Sonuçları	30
6. SURİYE’DEN MALATYA’YA GÖÇ EDEN SURİYELİ’LERİN SOSYAL HAYATA ETKİ DÜZEYİNİ ÖLÇMEK AMACIYLA YAPILAN ALAN ARAŞTIRMASININ BULGULARI	31
6.1.Araştırmaya Katılan Deneklerin Demografik Özellikleri	31
6.2. Katılımcıların Kimlik Tanımlaması Açısından İncelenmesi.....	37
7.BÖLÜM: GÖÇÜN SOSYAL HAYATA ETKİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER	39
7.1.Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Geliştirdiği Sosyal İlişkiler Faktörü...	46
7.2.Faktörler Arası Korelasyon Analizi.....	65
7.3.Anket Sorularının Cinsiyete Göre Analizi Çapraz Tabloları	67
7.4. Yerleşik Nüfusun Gelir Düzeyinin Suriyelilere Yönelik Yaklaşımına Etkisi.....	79
7.5.Siyasi Görüşlerin Suriyelilere Yönelik Yaklaşımına Etkisi	94
8. GENEL DEĞERLENDİRME	125
KAYNAKÇA	127

1. GÖÇ KAVRAMI, NEDENLERİ VE TÜRLERİ

1.1. Göç Kavramı

Mekânsal değişime karşılık gelen göç, farklı nedenlerden dolayı ortaya çıkabilmektedir. Göç, insanın mekân değiştirmesinin yanı sıra hayata ve mekâna dair birçok hususun değişim ve dönüşüm geçirmesine neden olan bir süreçtir. Yaşadığı mekândan ayrılıp yeni yerleştiği mekânda yaşayanlar ile ayrıldığı mekânda kalanları etkileyen göçün, ayrılan mekân ile yerleşilen mekân üzerinde de etkisi olmaktadır. Nedenleri ile yaşanan süreçler göçün etki düzeyi üzerinde belirleyici olabilmektedir.

İnsanın mekânla kurduğu bağı ve bu bağ üzerinden kurulan ilişkileri zedeleyen göçten insan ve toplum hayatına dair hemen her şey etkilenebilmektedir. Sosyal olanın ekonomik olana, ekonomik olanın da siyasal olana aktarımında aracılık eden göç; toplumda var olan sosyal, siyasal ve ekonomik ayrışmayı yaygınlaştırmakta, derinleştirmekte ve keskinleştirmektedir. Göç, bireyin psikolojik durumu başta olmak üzere insanın toplumsallaşma ve siyasallaşma sürecini büyük ölçüde etkilemektedir. Doğal, ekonomik, siyasal ve sosyal nedenlerden kaynaklanan iradi göçle aynı nedenlere dayanan zorunlu göçün işleyiş süreci ile insan, çevre ve toplum üzerindeki etkisi farklılık göstermektedir. İçinde bulunduğu mekândaki yaşama maliyetini (Tuncel, 2016: 129) karşılayamayacağından endişe eden veya yaşama maliyetini karşılama imkânı olsa dahi bu maliyetin yüksek olduğunu düşünen kişi veya grubun başka bir mekâna taşınmasının daha uygun olacağı kararını kendisi vermesi durumunda iradi bir göç süreci ortaya çıkmaktadır.

İnsan(lar)ın daha iyi koşullarda yaşayabilmek veya daha iyi eğitim alabilmek amacıyla başka bir yere taşınması iradi göçlere örnek olabilir. Bu tür göçler genel olarak göçmenler ve yeni yerleşilen yer ile bu yerdeki yerleşik nüfus açısından bazı sorunların ortaya çıkmasına zemin hazırlasa da taşınılan mekân ile bu mekânda birlikte yaşayacak insanlar için birçok olumlu etkisi de olmaktadır. Siyasi nedenle zorunlu göçe tabi tutulan insan(lar) ise iradi göçten daha fazla etkilenmekte ve çevresini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca bu olumsuzluk durumunun etkisi uzun sürmekte ve farklı alanlara da sirayet etmektedir. Özellikle gelişmiş Batı ülkelerinde kurulan diaspora ve lobiler, siyasi nedenle zorunlu göçe tabi tutulanlar tarafından kurulmuş ve bu ülkelerin iç ve dış politikasında etkili bir aktör haline gelmiştir. Kısa zamanda ve kitlesel bir şekilde ortaya çıkan göç, terk edilen mekân ile yeni yerleşilen mekânda içinden çıkılamayacak derecede büyük ve karmaşık sorunlara neden olmaktadır. Göç sürecinde ve sonrasında ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanda altyapı ve üstyapı ile ilgili ve bağlantılı pek çok sorun ortaya çıkmaktadır (Tuncel ve Ekici, 2019: 51- 52)

Tarih boyunca mekânlar, toplumsal ve siyasal aidiyet ile kimliklerin oluşumunda önemli bir etken olmuştur. İnanç, vatan, millet, devlet, etnisite, kavim, kabile ve aile gibi sosyal ve siyasal

birlikteliklerin veya ayrışmaların oluşumunda mekân asli unsurlardan biri olmuştur. İçinde bulundukları mekânın koşullarına uyum sağlayıp sağlayamaması durumu ile bu tür yapıların hayatta kalma ve gelişim düzeyleri arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır. Bu kapsamda toplumun en küçük yapı taşı olarak kabul edilen aile başta olmak üzere siyasal sistem veya medeniyetlerin gelişimi, aşınması, çözülüş ve çöküşünde mekânsal koşullara uyum konusunda yaşanan olumsuzlukların önemli bir yeri olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca teknolojik gelişmeler insan ile mekân arasındaki ilişkiyi, birincisinin lehine bozmaya başlamıştır. İlişkideki bu bozulma insan lehine bir durum ortaya çıkartıyor algılansa da orta ve uzun vadede, insan ve insana dair olana yönelik birçok olumsuzluğu beraberinde getirmiştir (Çelik, 2012: 298-299). Büyük çaplı kitlesel göçler, insan ile mekân arasındaki ilişkinin bozulmasına hızlandırıcı ve derinleştirici bir etki yapmıştır (Ekici ve Tuncel, 2015: 12)

1.2. Göç Nedenleri

İnsanlar yaşadıkları mekânları çeşitli nedenlerle geçici veya kalıcı olarak terk etmek (Marshall,1999: 685) durumunda kalmışlardır. İnsanın iradesi dışında gelişen doğa hadiseleri tarihsel süreç içerisinde göçün en önemli nedenlerini oluşturmuşken, sanayi devrimi sonrasında asli belirleyicisi insan olan ekonomik, siyasi ve sosyal nedenler göçün en önemli nedeni haline gelmiştir (Keleş, 1983: 6). Özellikle ulaşım ve iletişim araçlarındaki gelişmelere paralel olarak insanların daha iyi bir hayat sürme istekli göçlerde (Sencer, 1979: 28) büyük bir artış olmuştur. Özellikle güney yarım küreden kuzeye ve doğudan batıya doğru büyük çaplı göç hareketleri ortaya çıkmıştır. Göçe neden olan unsurlar, göç süreci ve sonrasındaki gelişmeleri de büyük ölçüde etkilemiştir. Ekonomik nedenli göçler, siyasi nedenli göçlerden farklı bir sürecin işlenmesine neden olabileceği gibi farklı ekonomik, sosyal ve siyasal sonuçların ortaya çıkmasına da neden olabilir.

Siyasi nedenli göçler, bilinçli ve keskin bir siyasallaşma duygusuna, radikal siyasi eğilimlere, güçlü bir diasporanın oluşumuna ve toplumsal entegrasyon konusunda dirençli bir grup psikolojisine sahip olmaya zemin hazırlamaktadır.

1.3. Göç Türleri

Göç, insanların veya toplulukların kendi iradeleriyle gerçekleştirdiği özgür bir seçim olabileceği gibi kendi iradeleri dışındaki gelişmelerin bir sonucu gerçekleşen zorlama bir süreç şeklinde de ortaya çıkabilir. Göç, bireysel bir süreç olabileceği gibi kitlesel bir dalga şeklinde de yaşanabilir. Göçün nasıl gerçekleştiğinin bilinmesi, göçün etki boyutunun anlaşılmasına yararlı olacaktır. Sürece yayılan ve sürdürülebilirliği olan bir tür olarak iradi (gönüllü) göçün ekonomik, siyasal ve sosyal (Şahin, 2001: 59) yansımaları; doğal afetler veya savaş, terör, sürgün gibi güvenlik kaygılarından (Çobanoğlu, 1996: 12) dolayı ortaya çıkan zorunlu göçün yansımalarından farklı

olmaktadır. Daha iyi bir yaşama kavuşma arzusundan dolayı insanın bulunduğu mekânı terk etmesine karşılık gelen iradi göçte ekonomik olanın belirleyiciliği söz konusu iken, insanın öncelikli olarak sığınacak bir yer arayışı içerisinde olduğu zorunlu göçlerde ise çoğu zaman siyaset daha bir belirleyici unsur olmaktadır.

Göçün iradi veya zorunlu olmasının yanında sayısal büyüklüğü de göçün etki boyutunda önemli belirleyici bir unsurdur. Uzun bir süreçte bireysel veya küçük çaplı göçlerle, kısa sürede büyük kitlesel göçlerin etki boyutu oldukça farklı sonuçlar meydana getirmektedir. Özellikle siyasal iktidarların karşılamada zorlandığı veya karşılayamadığı kitlesel göç dalgaları mekânsal, sosyal ve siyasal birçok karmaşık sorunun ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (Li, Frieze, 2012: 5-8). Ülke sınırları içinde yaşanan iç göç hareketleri olabileceği gibi, ülke sınırlarını aşan dış göçler de göç türleri içerisinde kendisine yer bulabilmektedir.

1.4. Göçün Terkedilen Yer Üzerindeki Etkisi

Sosyal bir varlık olan insanın bedeni ve sosyal gereksinimleri, içinde bulunduğu doğal ve yapay çevre aracılığıyla karşılanmaktadır. İnsan olmak ve insan kalmakla da doğrudan ilişkili olan çevresel koşullar, insana dair olan hemen her şeyin ortaya çıkmasını sağladığı gibi, hayat bulmasını sağlayan imkânları da içerisinde barındırmaktadır. İnsanın yaşadığı mekândan ayrılarak başka bir mekâna yerleşmesine karşılık gelen göç, insan üzerinde önemli etkilerde bulunma yanında insanların ayrılmak durumunda kaldıkları mekânları da birçok yönden etkilemektedir.

Göç sonucu yeni bir mekâna yerleşen insan, bir taraftan yeni mekâna alışmaya ve bu mekânda kendisine alan açmaya ve yer tutmaya çalışırken diğer taraftan hayatta kalma, yok olmama, sahip olduklarını (maddi-manevi) kaybetmeme çabası içerisinde girmektedir. İnsanı dinamik bir hayat yaşamasını zorunlu kılan bu tür süreçler, insanın ayakta kalabilme, var olma veya kazanabilmek için çok yönlü bir iktidar savaşına dâhil olmasını da beraberinde getirmektedir. Göçmenler, göçtükleri yerdeki toprak, şehir ve siyaset başta olmak üzere hemen her şeyi iktidar aracı veya engeli olarak görmektedir (Cengiz, 2010: 188). Göçmenlerin bu tür bir yaklaşıma sahip olması yerleştikleri yeni mekândaki doğal ve yapay çevrede büyük çaplı değişimlerin oluşumuna altyapı hazırlamaktadır.

Göçmenlerin göçtükleri yeni mekânda hayatta kalabilmesi ve güçlü olabilmesi, benzer özelliklere sahip toplumsal kesim veya kesimlerle güçlü bir dayanışma ilişkisi içerisinde birlikte hareket etmesine bağlı olmuştur. Ayrıca kaybedecekleri çok az şey, buna karşın kazanabilecekleri birçok şey bulunan göçmenlerin risk alma düzeyi, yerleşik insanlara göre genellikle daha yüksek olmuştur. Dayanışma ve risk alma düzeyindeki yükseklik, göçmenlerin güçlü bir yenileme potansiyeline (devrimsel değişimlere) sahip dinamik bir yapıda olmasına ve kendilerine yeni fırsat

alanları açmasına önemli katkılar sağlamaktadır. Göçmenler, yeni mekânlarında hayatlarını sürdürmeleri için sahip oldukları bu olumlu özellikler yanında kendileri ve çevreleri için orta ve uzun vadede yeni birçok karmaşık sorunun ortaya çıkmasına zemin hazırlayacak bazı özellik ve durumlara da sahip olmuşlardır. Çevresel koşullara adapte olmama durumu ile kamusal hizmetlerin asgari düzeyde dahi karşılanamaması durumu göçle gelenlerin gecekondü tipi yapılaşma (Tatlídil, 2002: 358), dolmuş tipi toplu ulaştırma araçları gibi kendine özgü geçici çözümlere yönelmesini beraberinde getirmiştir.

Kentlileşme gibi bir değişim ve geçiş sürecine dâhil olan göçmenler, kendilerine ait olanı sürdürmede, yinelemede ve aktarımda zorlanmışlardır. Bu zorlanma arabesk tarzı ara bir kültürün ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Kentlileşme sürecinde göçmenler bir taraftan dönüşmüş, diğer tarafta ise dönüşürken dönüştürmüşlerdir. Dönüştürme süreci, daha çok iktidara gelme ve iktidarda yer bulma şeklinde gerçekleşmiştir. Göçmenler için çok fazla anlam ve değer taşımayan birçok doğal güzellik, kültürel değer ve tarihi eser bu dönüşüm sürecinden olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca kitlesel göçler fiziki, ekonomik ve sosyal birçok yeni sorunun ortaya çıkmasına neden olduğu gibi, insan hakkı bağlamında yeni bir sorun ve durumun ortaya çıkmasına da zemin hazırlamıştır. Kırın iticiliği ve kentin çekiciliği (Ficher, 1994: 155-156) genel yargısı üzerinden anlamlandırılmaya çalışılan göç süreci terk edilen kırsal mekânlarda yaşayan insan sayısında azalmaya neden olmuştur.

Kırsaldaki nüfus azalması bir yandan bu yerlerin fiziki açıdan viraneye dönmesine neden olurken, diğer yandan bu yerlerdeki sosyal yapı ve ilişkilerin büyük bir değişim yaşamasına da zemin hazırlamıştır. Yaşanan bu değişimin nedeni sadece nüfustaki azalma olmamış, kente göçenlerin kentlileşme sürecinde yaşadıkları değişimi kıra aktarmaları da bu değişimin ortaya çıkmasına büyük bir katkı sunmuştur. Ayrıca ulaşım ve iletişim araçlarındaki gelişme ve yaygınlaşma da kırdaki değişimin farklı bir evreye girmesine neden olmuştur.

1.5. Göçün Yeni Yerleşim Yerine Etkisi

Hızlı göç hareketleri, kentlerdeki yerleşim alanlarında genişlemeye neden olmuştur. Yeni yerleşim yerine duyulan ihtiyaç, bu ihtiyaca kamu otoritesinin karşılık verememesi ve bunun sonucunda plansız yeni yerleşim yeri açılması yeni birçok durum ve sorunun ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır (Kıray, 1998: 92). Çarpık kentleşme ile kaçak yapılaşma gibi altyapı sorunlarının yanında yaşanan kentlileşememe durumu, süreci daha bir sorunlu hale getirmiştir. Yerleşik insanın kentle ilişkisinin göçle gelenlerden farklı olması, kentlerin fiziki yapısı yanında kimyasının da bozulmasına neden olmuştur.

Hızlı nüfus artışı, kentlerde ekonomik, sosyal ve siyasal alanda yeni bir paylaşım sorunu ortaya çıkarmıştır. Bu paylaşım sorunun zemin hazırladığı rekabet ortamı, sahip olduğunu kaybetme algısı ve korkusu üzerinden yükselen mikro ve etnik düzeyli bir milliyetçilik duygusunun oluşumunu beraberinde getirmiştir. Bu tür milliyetçi duygular kentlerdeki toplumsal kutuplaşma ve gerilimleri besleyerek, gerilim ve kutuplaşma düzeyi yüksek dışlayıcı bir siyasallaşma sürecinin yaşanmasına altyapı hazırlamıştır. Bu tür bir siyasallaşma sürecinin yaşanması da kentlerde ve ülkede demokratik kültür, yapı ve işleyişin oluşum ve gelişimine engel olmuştur. Kentlerde var olan düzen ve sistemin dönüşüm yaşamasına neden olan göç, birçok alanda istikrarsızlığı ortaya çıkarmıştır.

Toplumsal yaşamda birçok kırılmanın yaşanmasına neden olan istikrarsızlık, kültürün oluşumunda ve gelişiminde önemli bir etkisi bulunan geleneğin yenilenememesi (yeniden üretilememesi) sorununu beraberinde getirmiştir. Bu sorunun aşılammaması da toplum ve kent için hayati öneme sahip değer, kural ve kurumların işleyişini olumsuz yönde etkilemiştir. Değer yargısından uzak kalmaya, kural ve kurumlara olan bağlılığın düşüşüne neden olan göç; kentlerdeki suç türlerinin ve oranlarının artışında büyük bir etkiye sahip olmuştur. Göçler, ülke ekonomisi yanında kentteki ekonomik yaşamı, etkisi boyutuna bağlı bir şekilde etkilemiştir (Massey, vd. 2014: 42).

Göç; işsizlik artışına, kamusal harcamaların artmasına, harcama kalemlerinin sıralamasının değişmesine, vergi artışına, kayıt dışılığın artmasına, çalışanların ücretlerinde düşüşe, gayrimenkul fiyatları ile kiralarda artışa ve haksız rekabet koşullarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Ancak göçün ekonomiye yeni ve dinamik bir iş gücü kaynağı sağladığı (Ersoy, 1985: 8-9) ve belki bundan da önemlisi kazanma hevesi yüksek bir toplumsal kesimin ekonomik alana taşınmasına aracılık ettiği, dolayısıyla da ekonomiye önemli bir katkı yaptığı gerçeği göz ardı edilmemelidir. Demografik yapının değişmesini sağlayan göç, yeni bir çevrenin ve ilişkiler ağının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bireyselleşme düzeyinin arttığı kentlerde göçle birlikte yeni bir tür, yapılanma ve ilişki biçimi ortaya çıkmıştır.

Kent ve kır arasında sıkışan bireylerde ve toplumsal yapılarda çeşitli gerilim alanları ortaya çıkmıştır. Göçle gelenlerin kentsel ortamda kıra özgü bir hayat sürme istekleri, çoğu zaman entegrasyonu geciktirmiştir. Ekonomik ve sosyal maliyeti artıran bu gecikme, yeni birçok sorunun da ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Kentte kendisini yabancı gören göçmenlerin toplumsal dışlanmaya maruz kalması veya dışlanma duygusuna sahip olmasının sosyal hayata olumsuz yansımaları olmuştur. Göçmenlerin asimilasyon politikaları aracılığıyla eritilerek kendisi olmaktan çıkartılması ve kendisi için değerli olana değer verilmemesi durumu da sosyal hayatı olumsuz yönde etkileyen diğer bir durum olmuştur.

2010'lu yılların başında Suriye'de ortaya çıkan iç savaş durumunun neden olduğu bölgedeki birçok diğer ülke gibi -belki de onlardan daha çok- Türkiye'yi de etkileyen kitlesel göç, bazı gerçekleri yeniden ülke gündemine taşımıştır. Suriye göçü, geline yere göçün somut etkilerinin açıklanması açısından önemli veriler ve bilgiler sunmuştur. Suriye'deki iç savaştan kaçıp Türkiye'ye göçenlerin bir bölümü denetimli yığınlar olarak planlı ama geçici konaklama merkezlerinde barındırılırken göçenlerin büyük bir bölümü ise denetimsiz yığınlar olarak ülke içerisine dağılmışlardır. Merkezi idarenin yükünü artıran bu kitlesel göçün maliyet hesabında çoğu zaman denetimli yığınlar için yapılan harcamalar dikkate alınırken yerel yönetimler ile mukimlerin yükünü artıran denetimsiz yığınlar bu hesaba dâhil edilmemiştir. Suriye'den Türkiye'ye kitleler halinde göçenlerle ilgili olarak yükü çeken ile kararı veren arasındaki ilişki düzeyinin katılımcı demokrasi bağlamında yeni bir sorgulamaya tabi tutulması söz konusu olmuştur. Suriye hadisesi; göçün sosyal doku, yapı ve ilişkiler üzerindeki etkisinin yeni baştan gözden geçirilmesini gerekli kılmıştır. Göçenler arasında kadın ve çocukların oranındaki yükseklik, sosyal yaşamda yeni durum ve sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Suriyelilerin yoğun olarak göçtüğü ve yerleştiği kentlerde, sosyal yaşamın önemli unsurlarından komşuluk ve evliliklerde yeni gerilim alanları ortaya çıkmıştır. Bu kentlerde Suriyeli kadınlarla evliliklerin artmasına bağlı olarak boşanma sayısında artış olduğu gözlenmiştir (Ekici ve Tuncel, 2015: 12- 18).

2. KİTLESEL GÖÇ HAREKETLERİ VE TÜRKİYE'NİN KARŞILAŞTIĞI ZORUNLU GÖÇLER

Tarihteki ilk büyük kitlesel göç, "Kavimler Göçü" olarak kayıtlara geçmiştir. Kavimler Göçü, Çin'in boyunduruğundan kurtulmak için 4. yüzyılın ortalarında batıya doğru hareket eden Hunların Karadeniz'in kuzeyine yerleşmesi neticesinde, buradan kaçan Cermen kavimlerinin harekete geçerek Avrupa kıtasını istila etmesine neden olmuş ve Avrupa tarihinin şekillenmesine zemin hazırlamıştır (Aksoy, 2012: 293). Sonraki dönemlerde de çeşitli kitlesel göç hareketleri gerçekleşmiş ve uzmanlar bu göçleri beş dalga şeklinde el alma eğiliminde olmuştur.

Batı'nın sömürgeleştirme tarihini anlatan ilk dalga 17. yüzyıl ile I. Dünya Savaşı arasındaki dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde İngiltere, Portekiz, Hollanda, Fransa, İspanya ülkelerindeki nüfusun büyük bir kısmını kolonilerine yönlendirerek toplumların üzerindeki yükten büyük ölçüde kurtulmuşlardır (Yalçın, 2004: 100). Yine aynı döneme denk gelen ikinci göç dalgası ise Avrupalı tüccarların Avrupa ve Amerika kıtalarına köle taşımasıyla ortaya çıkmıştır. Yeni tür kölelik sistemi kapsamında değerlendirilen İngilizlerin Güney Asya'dan sömürgelerine uşak ve işçi götürmesi ise daha sonraki süreçte ortaya çıkan kitlesel göç hareketlerine bir yenisini eklemiştir (Durugönül, 1997: 96). Üçüncü dalga ise imparatorlukların dağılması sonrasında ortaya çıkan siyasi zeminde yaşanan

göç hadiseleriyle şekillenmiştir. Modern ulus devletlerin ortaya çıktığı bu süreçte, nüfusu homojenleştirme faaliyetleri ülkelerdeki baskın etnik dışı unsurların bir kısmının farklı ülkelere göçmesine neden olmuştur. Dördüncü dalga, II. Dünya Savaşı sonrasında sömürge ülkelerin bağımsızlığını kazanmasıyla sömürgecilerin çekilmesini kapsayan göç hareketi olarak kayıtlara geçmiştir. Beşinci dalga ise yine II. Dünya Savaşı'nda yıkıma uğrayan Batı Avrupa ülkeleri ile Körfez ülkelerine ve ABD'deki iş gücü açığını kapatmak üzere Türkiye'nin de içinde bulunduğu ülkelerden çıkan uluslararası işçilerin oluşturduğu göç hareketleridir. Altıncı göç dalgası ise, 1980'lerden sonra yeniden şekillendirilmek istenilen Ortadoğu ve Orta Asya'da çıkan çatışma ortamından kaçanlar tarafından gerçekleştirilen göçlerdir. Yedinci dalga ise, 2010 sonrasında Arap Baharı ile başlayan ve sonrasında Suriye'de iç savaşa dönüşen süreçte yaşanan göç hareketleriyle ortaya çıkmıştır.

Türkiye, içinde bulunduğu jeopolitik konum ile imparatorluk mirası nedeniyle Ortadoğu, Orta Asya, Kafkasya ve Balkanlarda yaşanan göç hareketlerinden etkilenen ülkelerin başında yer almıştır. Suriye göçüne kadar Anadolu'nun maruz kaldığı en kalabalık kitlesel göç hareketlerinden birisi, 1850 yılında başlayan ve 1870'lere kadar 2,5 milyonu bulan Tatar, Gürcü ve Çerkez'in ülkeye girişiyle gerçekleşmiştir. Azerbaycan'dan 19. yüzyılın ilk yarısından itibaren çok sayıda göçmen ülkeye giriş yapmış, bu göçler özellikle 1877-1878 yılları arasında yoğunlaşmıştır. Ayrıca I. Dünya Savaşı'nda da 10.000 kişi daha Anadolu'ya göç etmiştir (Bilgi, 2006: 93).

Cumhuriyet döneminin önemli göç hareketlerinden biri, Türk – Yunan nüfus mübadelesi ile gerçekleşmiştir. 1923 yılında esasları belirlenen bu süreçte karşılıklı göç hareketleri yaşanmıştır. 1922-1938 yılları arasında Yunanistan'dan Türkiye'ye 456.720 kişi gelmiştir. Yine 1923-1945 yılları arasında Yugoslavya, Romanya ve Makedonya başta olmak üzere birçok Balkan ülkesinden 800 binden fazla kişi Türkiye'ye göç etmek durumunda kalmıştır. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde Türkiye çok boyutlu bir nüfus politikası izlemiş ve özellikle Balkanlardan yapılacak göçlere olumlu yaklaşmıştır. Bu dönemde uzun süren savaşlar, salgın hastalıklar ve kıtlık nedeniyle toplumda yaşanan sorunların çözümü için nüfus artışına ihtiyaç bulunmaktaydı. Ayrıca Misak-ı Milli sınırları dışında kalan Balkan Türklerinin güvenliğini sağlamak, Anadolu'daki Müslüman ve Türk nüfusunun sayısını artırma amacı da dışarıdan gelenlere olumlu yaklaşılmaya neden olmaktaydı. Bu göçlere olumlu yaklaşılmasının bir başka nedeni ise yeni rejimin karar alma mekanizmasında yer alan Rumelili idarecilerin Balkanlı hemşerilerinin göçlerine sempatik bakmaları ve kurulan yeni devletin uluslaşma sürecinde ihtiyaç duyulan nüfusun bu göçlerle sağlama politikasıydı (Özdal, 2018: 92).

1980'lerin ikinci yarısından itibaren Bulgaristan'daki baskı ve şiddet nedeniyle yaşadıkları yerleri terk etmek durumunda kalan Türkler, Balkanlardan Türkiye'ye yönelen yeni ve yoğun bir göç dalgası oluşmasına neden olmuştur. "Tek bir ulus yaratma" siyasetine engel olduğu düşünülen Türk

azınlığın asimilasyonu için Bulgaristan'da başlatılan baskı ve şiddet, ülkedeki Türklerin birçoğunun göçmesine neden olmuştur (Çolak, 2013: 113). Bulgaristan'dan 1989 yılına kadar süren ve dört aşamada gerçekleşen bu göçlerde yaklaşık 800 bin kişi Türkiye'ye sığınmıştır.

1979'da yaşanan İran İslam Devrimi sonrasında, İran'dan Türkiye'ye bir milyona yakın insan göç etmiş, 1980'li yılların başında ise Afganistan'ın Ruslar tarafından işgali neticesinde o bölgeden birçok insan Türkiye'ye göçmüştür. Gelenler arasında Özbekler, Uygurlar, Kazaklar ve Kırgızlar da bulunmaktadır (goc.gov.tr, 2017). Kuzey Irak'ta yaşanan Halepçe katliamı sonrası 1988 yılında 51.542 kişi Türkiye'ye göç etmiş, Körfez Savaşı sonrasında ise 467.489 kişi kaçarak Türkiye'ye gelmiştir. Yugoslavya'nın parçalanması sonucu ortaya çıkan iç savaş neticesinde 1992-1998 yılları arasında Bosna ile 1999 yılında Kosova'da meydana gelen olaylar sonrasında 20 bin kişi, 2001 yılında Makedonya'dan 10.500 kişi Türkiye'yi sığınılacak liman olarak görmüştür (goc.gov.tr, 2017).

Suriye göçünde ise 2010- 2017 yılları arasında ülkeye giriş yapan Suriyeli sayısı 3,5 milyonu aşmıştır. 2010 sonrası, Suriye'den kısa süre içerisinde Türkiye'ye yönelen kitlesel göç hareketi; ülkenin ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel yapısını büyük ölçüde etkilemiştir.

2011 yılının Mart ayında, Suriye'de başlayan iç savaş neticesinde ortaya çıkan kitlesel göç hareketi dünya tarihinde çok az sayıda görülebilecek büyüklükte bir göç hareketidir. "Arap Baharı" olarak ifade edilen süreçte Suriye'de başlayan gösterilerin hükümet güçlerince şiddet kullanılarak bastırma girişimi, ülkede iç savaşı ortaya çıkarmıştır. İç savaştan kaçan halk, kitleler halinde yaşadığı toprakları terk ederek komşu ülkelere sığınmıştır.

Ülkelerini terk etmek zorunda kalan Suriyelilerin yoğun olarak göçtüğü ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Suriye ile 911 km'lik sınırı bulunan Türkiye, iç savaş sürecinde Suriye'den gelen sığınmacılara yönelik açık kapı politikası uygulamıştır. Nisan 2011'de başlayan sığınmacıların ülkeye girişi kısa süre içinde yoğun ve kitlesel göçe dönüşmüştür. Kısa süre içerisinde yaşanan göç dalgası beklentilerin çok ötesine geçmiştir (Ağır ve Sezik, 2015: 96). Ülkeye yönelen göç dalgasını karşılamak için on şehirde (Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Mardin, Osmaniye ve Şanlıurfa) yirmi altı geçici barınma merkezi kurulmuştur (www.goc.gov.tr). Ancak göçmen sayısının beklentilerin çok ötesine geçmesi sığınmacıların bu merkezlerin dışına taşmasına ve büyük şehirler başta olmak üzere ülkenin değişik yerlerine dağılmasına neden olmuştur.

Türkiye göç güzergâhının kavşak noktalarından birisi olmakla beraber, Türkiye'ye yönelen göçü belirleyen bazı unsurların ifade edilmesi gerekir. Bunlardan en öne çıkanı, komşu ülkelerdeki

siyasi belirsizlikler ve çatışmaların bu ülke halklarının daha güvenli ve daha iyi hayat şartlarının olduğu yerlere gitme arzusunu arttırmış olmasıdır. Ayrıca, Doğu ile Batı arasındaki köprü ülke olması, Batı ülkelerine geçiş yapmak isteyen göçmenler için Türkiye gibi ülkeleri çekici kılmıştır. Bölge ülkelerine oranla yaşam koşullarının daha iyi olması, Türkiye'nin çekiciliği (Deniz, 2014:185) ülkeye yönelen göçün bir diğer nedeni olmuştur.

Siyasi nedenlerin ortaya çıkarttığı zorunlu göçler, göç edenler açısından birçok olumsuz sonucu beraberinde getirmektedir. Geçim kaynağından mahrum olma, yeni geçim kaynaklarına ulaşamama, vatandaşlık haklarından yararlanamama, barınma sorunu, emek istismarı, eğitim hakkı ile fırsattan yararlanamama, yeni yerleşim yerinde ayrımcılığa uğrama, yabancılaşıma ve dışlanma gibi (Yükseker, 2015: 234) olumsuzluklar göçmenler için önemli sorunlardır.

Şehir hayatı, göçün göçmen üzerindeki etkisinin çok boyutlu ele alınmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda göç hareketlerini, geçmiştekinden farklı parametreler üzerinden değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Şehir hayatında ekonominin belirleyicilik etkisindeki yükseliş, göçmenlerin ucuz iş gücü bağlamında değerlendirilmesine zemin hazırlamaktadır. Ayrıca göçmenler, dayanışma ve risk alma düzeyi yüksek insanlar olduğu için şehrin sunduğu imkânları kullanarak ekonomik ve siyasal alanda önemli kazanımlar elde edebilmektedir. Göç eden grup içerisinde genç ve üretken nüfus oranının yüksekliği gibi göçteki bazı vasıflar, göçü alan yere göçmenlerin birçok alanda katkı sunma ihtimalini artırmaktadır (Kaygalak, 2009: 20). Fakat genç nüfusu zaten fazla olan ve işsizlik sorunları yaşanan Türkiye’de iş gücü piyasasına eklenen her yeni emek, işçi sınıfının aleyhine işverenlerin ise lehine sonuçlar doğurabilmektedir.

Türkiye’yi transit ülke olarak kullanan sığınmacı sayısı 2006 yılında 5.190 iken, 2012 yılında bu sayı 14.051’e çıkmıştır. 2014 yılında bu sayı 18.645’dir. 2016 yılında Türkiye’ye sığınmacı olarak başvuran sayısı 233.648’e ulaşmıştır (goc.gov.tr, 05.06.2017). Bu Cumhuriyet tarihinde bir rekordur. Sadece 10 yılda sığınmacı sayısı 40 kat artmıştır. Sığınmacıların önemli bir bölümü Afganistan, Irak, İran ve Somali’den gelmektedir. Türkiye, istikrarsızlaşan dünyada giderek daha fazla göçmene ev sahipliği yapmak zorunda kalacaktır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’nin güncel verilerine göre, toplamda 5,5 milyondan fazla Suriyeli, Geçici Koruma konumundadır ve bu kişilerin %64’ü şu an Türkiye’de bulunuyor. Türkiye’deki Suriyeli sığınmacı sayısı 3,5 milyondan fazladır. Bu sayı, Türkiye nüfusunun yaklaşık %4,5’ine tekabül etmektedir.

Göçü belirli bir plan ve program kapsamında devletin karşılayamaması ve yönetememesi, şehirlerin fiziki durumu ile sosyal ve kültürel hayatı üzerinde olumsuz etkisini artırmaktadır. Göçün kitleselliği ve yoğunluğu şehir hayatında büyük ve karmaşık sorun alanları oluşmasına zemin

hazırlamaktadır. Özellikle yoğun göç alan büyük şehirlerde kaçak yapılaşma, plansız büyüme ile mekânsal ayrışma gibi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

3.RESMİ KURUM VERİLERİNE GÖRE MALATYA'DAKİ GÖÇMENLER

Malatya Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 2020 yılı kayıtlarına göre Malatya'da Araplar başta olmak üzere Türkmen, Kürt, Türk, Çerkez, Afgan, Azeri ve diğer etnik gruplardan meydana gelen 28.481 (Yirmi Sekiz bin dört yüz seksen bir) göçmen yaşamaktadır.

Tablo 1. Malatya'da Yaşayan Göçmen Nüfus ve Kökenleri

Malatya'da Yaşayan Göçmenlerin Etnik Kökenleri	Nüfus
Arap	17281
Türkmen	5807
Kürt	4794
Diğer	46
Etnik Kökenini Belirtmeyenler	553
Toplam	28.481

Söz konusu kayıtlara göre Malatya'da ikamet eden göçmenlerin 25.892'si yasa dışı yollarla ülkeye giriş yaparken, sadece 824'ü yasal yollarla ülkeye giriş yapmışlardır. Malatya'da yaşayan 1764 göçmen ise ülkeye nasıl giriş yaptıklarına dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Tablo 2. Malatya'da Yaşayan Göçmenlerin Ülkeye Giriş Şekli

Giriş Şekli	
Yasal Olmayan Yollarla Giriş Yapanlar	25892
Yasal Yollarla Giriş Yapanlar	824
Nasıl Giriş Yaptıklarına Dair Bilgi Bulunmayanlar	1764

Malatya İl Göç İdaresi Müdürlüğü kayıtlarına göre Malatya'da ikamet eden göçmen ülkeye giriş tarihlerine bakıldığında ise Suriye Savaşı'nın şiddetlendiği 2013-2017 yılları arasında yoğunlaştığı görülmektedir. 2013 yılı göçmenlerin en çok geldiği yıl olarak kayıtlara girmiştir.

Tablo 3. Malatya’da Yaşayan Göçmenlerin Yıllara Göre Türkiye’ye Giriş Sayısı

Giriş Tarihi	Kişi Sayısı
2019	798
2018	1828
2017	3663
2016	3718
2015	4563
2014	5419
2013	6526
2012 ve Daha Önceki Yıllardaki Göçler	919
Geliş Tarihi Bilinmeyenler	1045

Malatya’da yaşayan göçmelerin doğum tarihleri incelendiğinde nüfusun ağırlıklı kısmının çocuk ve gençlerden meydana geldiği görülmektedir. Sadece 2012’den sonra doğanlara bakıldığında bile 7919 gibi büyük bir rakam ile karşılaşılmaktadır. Kabaca Türkiye’de doğan ve çocuk yaşta Türkiye’ye gelen Malatya’daki göçmenlerin önemli bir kısmının okul yaşındaki gençlerden oluştuğu görülmektedir.

Malatya’da bulunan Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin önemli bir kısmının genç ve çocuklardan oluşması, söz konusu göçmenlerin hayata dair beklentilerinin ve yaşamışlıklarının geldikleri ülkelerden dahayüksek olduğunu ifade edebilir. Bu durumda da Suriyeli çocuk ve genç göçmenlerin anılarının biriktiği, hayatlarını idame ettirdikleri ülke olarak Türkiye’nin daha baskın olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu da göçmenlerin savaş ve çatışmalar bitse de kendi ülkelerine dönmek istemeyeceklerine dair değerlendirmelerin yapılmasına yol açmaktadır. Çünkü Türkiye onların birinci vatanı olma durumuna yükselmiştir. Bu durumda Türkiye’den göç etmeleri neredeyse ikinci kez göçmen olma durumunu yaratacağı değerlendirmeleri de söz konusudur. Bu nedenle aileler gönüllü bir şekilde ayrılıp yurtlarına dönmeyi tercih etmezlerse, bu gençlerin ve çocukların toplumsal adaptasyonu için süratle bir politika geliştirilmesi zorunlu olmaktadır.

Tablo 4. Doğum Yılına Göre Malatya'daki Göçmen Sayıları

Doğum Tarihi										
1917	1		1947	22		1971	147		1995	568
1920	1		1948	26		1972	167		1996	604
1924	1		1949	28		1973	179		1997	711
1925	1		1950	34		1974	205		1998	685
1926	1		1951	20		1975	183		1999	685
1927	1		1952	36		1976	162		2000	707
1928	2		1953	38		1977	265		2001	644
1929	2		1954	47		1978	199		2002	593
1930	4		1955	51		1979	223		2003	585
932	1		1956	53		1980	335		2004	614
1933	2		1957	37		1981	219		2005	594
1934	4		1958	70		1982	289		2006	581
1935	13		1959	38		1983	320		2007	689
1936	5		1960	75		1984	292		2008	644
1937	5		1961	66		1985	417		2009	718
1938	9		1962	69		1986	306		2010	799
1939	8		1963	76		1987	384		2011	879
1940	14		1964	100		1988	407		2012	852
1941	3		1965	119		1989	411		2013	838
1942	10		1966	126		1990	450		2014	1012
1943	12	1967	129	1991	439	2015	978			
1944	14	1968	140	1992	432	2016	1114			
1945	22	1969	146	1993	479	2017	1167			
1946	15	1970	142	1994	515	2018	1281			
								2019	677	

Malatya da ikamet eden göçmenlerin medeni durumlarına ilişkin olarak da önemli veriler bulunmaktadır. Buna göre Malatya da bulunan göçmenlerin üçte ikisinden fazlası bekârlardan oluşmaktadır. Göçmenlerin diğer bilgilerine baktığımızda bekâr olanların ağırlıklı bir kesiminin çocuklardan ve gençlerden meydana geldiği görülmektedir.

Tablo 5. Malatya'da Yaşayan Göçmenlerin Medeni Hal Durumu

Medeni Durum	
Bekâr	19131
Evli	8882
Dul	429
Diğer	37

Malatya’da yaşayan Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin özellikle ekonomik ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir gelir düzeyine ulaşmamaları halinde toplumsal hayata katılmaları oldukça zorlaşacaktır. Malatya’da yaşayan Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin maddi olarak kendi ayakları üzerinde duracak bir gelire sahip olmadıkları resmi kayıtlarda da anlaşılmaktadır. Hem Battalgazi SYDV (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı) hem de Yeşilyurt SYDV’ den alınan veriler incelendiğinde önemli oranda Suriyeli ailenin sosyal yardımlaşmadan destek alarak hayatlarını idame ettirdikleri anlaşılmaktadır. Bu durum ise Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin çalışma hayatına yeterince katılamadıklarını göstermektedir. Çalışma hayatına katılamayan Suriyelilerin gelecekte toplum için türlü riskler barındıracağı öngörülmektedir. Bu hususta göçmenlerin toplumsal uyumu ve sağlıklı bir birey olarak hayatlarını sürdürmeleri için sosyoekonomik hayata dâhil edilmeleri konusunda iyi bir planlamanın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Aşağıda merkez ilçelerdeki yardımlaşma vakıflarından alınan verilerde çok sayıda ailenin yardımlarla geçimini sağladıkları görülmektedir.

Tablo 6. Suriyelilerin Battalgazi SYDV' ye Başvuru Verileri

BATTALGAZİ SYDV'YE BAŞVURAN SURİYELİ MİSAFİRLERLE İLGİLİ HANE BAZLI VERİLER								
Yardım Türü	2016		2017		2018		2019	
	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL
Sosyal Uyum Yardımı	423	222	1478	845	557	375	1019	630
Yakacak (Kömür) Yardımı	537	537	1478	739	557	306	1019	235
Dul Aylığı Yardımı	24	13	60	57	44	41	40	40
Battalgazi SYDV kayıtlı Suriyeli hane sayısı: 3327, kişi sayısı: 18910 dur.								

Tablo 7. Suriyelilerin Battalgazi SYDV'ye Başvuru Verileri

YEŞİLYURT SYDV'YE BAŞVURAN SURIYELİ MİSAFİRLERLE İLGİLİ HANE BAZLI VERİLER								
Yardım Türü	2016		2017		2018		2019	
	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL	BAŞVURU	KABUL
Sosyal Uyum Yardımı	233	108	391	218	161	100	384	247
Yakacak Kömür Yardımı	233	200	391	350	161	124	384	376
Dul Aylığı Yardımı								
Yeşilyurt SYDV kayıtlı Suriyeli hane sayısı: 1041 kişi sayısı: 6574 dur.								

Malatya'da yaşayan Suriyelilerin okuma yazma oranına bakıldığında Malatya'daki göçmenlerin yaklaşık yarısının okuma yazma bilmediği görülmektedir. Malatya'daki göçmenlerin lisans ve dengi okullardan mezunların sayısı 426 gibi düşük bir sayıda iken lisansüstü ve doktoralı sayısı ise 15 gibi çok daha düşük bir sayıdadır. Bu veriler eğitim bakımından Malatya'daki göçmenlerin nitelikli bir nüfus olmadığını ortaya koymaktadır. Malatya'daki göçmenlerin ağırlıklı kesiminin eğitimsiz olması bu kişilerin toplumsal adaptasyonunu zorlaştırmaktadır.

Tablo 8. Malatya'da Yaşayan Göçmenlerin Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	
Anaokulu ve Dengi	42
İlkokul ve Dengi	5671
Ortaokul ve Dengi	3948
Lise ve Dengi	1819
Önlisans ve Dengi	299
Lisans ve Dengi	426
Yükseklisans ve Dengi	13
Doktora ve Dengi	2
Okuma Yazma Bilen Fakat Okul Bitirmeyen	2366
Okuma Yazma Bilmeyen	13483
Boş Olanlar	409

Tablo 9. Malatya’da Yaşayan Göçmenlerin Meslek Durumu

Meslekler :	
Çocuk	11619
Ev hanımı	4334
Öğrenci	3818
İşsiz	2860
Boş Olanlar	1324
Serbest Meslek	1244
Terziler, elbise yapımçıları, kürk ve şapka yapımçıları	262
Otomobil, taksi ve kamyonet sürücüleri	176
Başka yerde sınıflandırılmamış nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	170
Başka yerde sınıflandırılmamış kaba inşaat ve ilgili işlerde çalışan sanatkarlar	155
İş ve işçi bulma aracıları	136
Ev inşaatçıları (ev ve benzeri küçük yapılar)	134
Karma çiftçilik ile ilgili nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	100
Tarla ürünleri ve sebze yetiştiricileri	97
Çiftçilik, ormancılık ve su ürünleri danışmanları	95
Demirciler, dövme ve hadde işlerinde çalışanlar	81
İlkokul öğretmenleri	79
Bina inşaatı sektöründe nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	62
Ahşap mobilya imalatçıları ve ilgili işlerde çalışanlar	57
Boyacılar ve ilgili işlerde çalışanlar	57
Fırıncılar, pastacılar ve şekerleme imalatçıları	57
Perakende ticaret ile ilgili küçük işletme sahipleri	54
Başka yerde sınıflandırılmamış mühendislik ile ilgili profesyonel meslek mensupları	51
Çeşitli küçük tamir ve bakım işleri yapan el becerisine sahip işçiler	49
Ortaöğretim (ortaokul ve lise) öğretmenleri	45
Kuaförler	44
Kuyu açma ve sondaj makineleri operatörleri ve ilgili çalışanlar	40
Motorlu taşıt bakım ve onarım işlerinde çalışanlar	37
Ayakkabı yapımçıları ve ilgili işlerde çalışanlar	36
Mesleki eğitim öğretmenleri	35
Çiftlik ve süt hayvanları yetiştiricileri	34
Polis memurları	34
Beton dökme, beton perdahlama ve ilgili işlerde çalışanlar	32
Kasaplar, balık satıcıları ve benzer gıda hazırlama işlerinde çalışanlar	30
Kaynakçılar ve oksijen-gaz alevli kesimciler	30
Büfe, baraka türü dükkan, sabit tezgah, stant vb. yerlerdeki satış elemanları ile pazarcılar	29
Tekstil, deri ve benzer malzemeleri kullanan el işi çalışanları	28

Ev hayvanları yetiştiricileri ve hayvan bakıcıları	24
Çocuk bakım hizmetleri müdürleri	23
Marangozlar ve doğramacılar	23
Devlet sosyal yardım memurları	22
Bina ve ilgili elektrik tesisatçıları	21
Bitkisel üretim yapan çiftliklerde nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	20
Çiftlik hayvanları yetiştiriciliği yapan çiftliklerde nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	19
Lokanta ve restoran müdürleri	19
Yer ve duvar döşemecileri ve kaplamacıları	19
Cam ve seramik tesisi operatörleri	17
Plastik ürünleri makine operatörleri	17
Ağır yük taşıtları ve kamyon sürücüleri	16
Elektrik hattı döşeyicileri ve tamircileri	16
Sıvacılar	15
Diğer dil öğretmenleri	14
Metal inşaat malzemesi	14
Su ve boru tesisatçıları	14
Bisiklet vb. tekerlekli motorsuz araç tamircileri	13
Meyve ve sebze işleyiciler	13
Taş ustaları ile taş kesme, yarma ve oyma işlerinde çalışanlar	12
Dikişçiler, nakışçılar ve ilgili işlerde çalışanlar	11
Muhasebeciler	11
Bina dışı inşaat sektöründe nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	10
Vergi memurları	10
Gıda ve ilgili ürünlerin makine operatörleri	9
Bahçe ve bahçe bitkileri işlerinde nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	8
Başka yerde sınıflandırılmamış imalat sektöründe nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	8
Döşemeciler ve ilgili işlerde çalışanlar	8
Hafriyat makineleri ve benzer makinelerin operatörleri	8
Hemşirelik profesyonelleri	8
Öğretmen yardımcıları	8
Başka yerde sınıflandırılmamış hayvan yetiştiricileri	7
Çamaşırcılar ve ütücüler (el ile)	7
Elektrikli ve elektronik ekipman montajcıları	7
Emekli	7
Havalandırma/klima ve soğutma tesisatı bakım ve onarım işlerinde çalışanlar	7
Mekanik makine montajcıları	7
Otobüs ve tramvay sürücüleri	7

Perakende ve toptan ticaret müdürleri	7
Aşçılar	6
Avukatlar ve savcılar	6
Elektrik mühendisleri	6
Elektronik mekanikerleri ve servis elemanları	6
Hemşirelik yardımcı profesyonelleri	6
İç tasarımcılar ve dekoratörler	6
Mağaza, dükkan vb. yerlerde çalışan satış elemanları	6
Silahlı kuvvetlerde diğer rütbelerdeki meslekler	6
Tarım ve ormancılık ile ilgili üretim müdürleri	6
Ayakkabı, çanta, kemer vb. yapımı ile ilgili makine operatörleri	5
Bahçıvanlar, bahçe bitkileri ve fidan yetiştiricileri	5
Başka yerde sınıflandırılmamış hizmet müdürleri	5
Çocuk bakım hizmetleri veren elemanlar	5
Devlet ruhsat memurları	5
Din ile ilgili profesyonel meslek mensupları	5
Elektrik mekanikeri ve montajcıları	5
İnşaat mühendisleri	5
Ağartma, boyama ve kumaş temizleme makineleri operatörleri	4
Çimento, taş ve diğer mineral ürünler ile ilgili makine operatörleri	4
Eczacılar	4
Petrol ve doğal gaz rafine tesisi operatörleri	4
Sprey boyacılar ve cilalama işlerinde çalışanlar	4
Subaylar	4
Süt ürünleri imalatçıları	4
Veterinerler	4
Başka yerde sınıflandırılmamış düzenleyici devlet ile ilgili alanlardaki yardımcı profesyonel meslek mensupları	3
Dokuma ve örme makineleri operatörleri	3
Elektrik mühendisliği teknisyenleri	3
Emlakçılar ve gayrimenkul yöneticileri	3
Genel tıp doktorları	3
Güvenlik görevlileri	3
Makine mühendisleri	3
Okul öncesi öğretmenleri	3
Özel amaçlı kuruluşların üst düzey yöneticileri	3
Özel eğitim öğretmenleri	3
Servis istasyonu hizmet elemanları	3
Tabela yazıcılar, dekoratif boyacılar, gravürcüler ve oymacılar (asitle)	3
Telefon santral operatörleri	3

Ticari satış temsilcileri	3
Ulaştırma hizmetlerindeki kondüktörler ve otobüs muavinleri	3
Uzman tıp doktorları	3
Üniversite ve yükseköğretim öğretim elemanları	3
Atletler ve sporcular	2
Başka yerde sınıflandırılmamış el sanatları çalışanları	2
Başka yerde sınıflandırılmamış işlem kontrol teknisyenleri	2
Başka yerde sınıflandırılmamış kişisel hizmetlerde çalışanlar	2
Başka yerde sınıflandırılmamış satış elemanları	2
Başka yerde sınıflandırılmamış tekstil, kürk ve deri ürünleri makine operatörleri	2
Bilgi ve iletişim teknolojisi işletim teknisyenleri	2
Bilgisayar ağ ve sistem teknisyenleri	2
Bina temizlik ve bakım sorumluları	2
Çevirmenler (yazılı ve sözlü) ve diğer dilbilimciler	2
Diğer müzik öğretmenleri	2
Diğer sanat öğretmenleri	2
Diğer temizlik işlerinde çalışanlar	2
Diş hekimleri	2
Fotoğrafçılar	2
Garsonlar	2
Haritacılar ve harita mühendisleri	2
Hassas alet yapımcıları ve tamircileri	2
Karma bitki ve hayvan yetiştiricileri	2
Kimya mühendisleri	2
Kimyasal ürünler tesis ve makine operatörleri	2
Madencilik ve taşocakçılığı sektörlerinde nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	2
Makine mühendisliği teknisyenleri	2
Mimarlar	2
Muhasebe kayıtları ve defter tutan büro elemanları	2
Sekreterler (genel)	2
Subay olmayan silahlı kuvvetlerin daimi mensupları	2
Şefler (yiyecek hazırlama ve sunum hizmetleri)	2
Teknik ve medikal satışlar ile ilgili profesyonel meslek mensupları (BİT hariç)	2
Tıbbi laboratuvar ve patoloji laboratuvarı teknisyenleri	2
Veteriner teknisyenleri ve yardımcıları	2
Ambulans çalışanları	1
Arzuhalçiler ve benzeri çalışanlar	1
Barmenler	1
Baskı tamamlama ve ciltleme işlerinde çalışanlar	1
Başka yerde sınıflandırılmamış büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	1

Başka yerde sınıflandırılmamış iş hizmetleri ve idaresi ile ilgili müdürler	1
Başka yerde sınıflandırılmamış profesyonel hizmet müdürleri	1
Başka yerde sınıflandırılmamış veri tabanı ve bilgisayar ağları ile ilgili profesyonel meslek mensupları	1
Başka yerde sınıflandırılmamış yardımcı sağlık profesyonelleri	1
Biyologlar, botanikçiler, zoologlar ve ilgili profesyonel meslek mensupları	1
Büro, otel ve diğer işyerlerinde çalışan temizlikçiler ve yardımcılar	1
Cam eşya yapımcıları, kesicileri, taşıyıcıları ve cilalayıcıları	1
Camcılar	1
Çöp ve geri dönüştürülebilir atık toplayıcıları	1
Din ile ilgili yardımcı profesyonel meslek mensupları	1
Diş hekimi yardımcıları ve terapistleri	1
Eğitim müdürleri	1
Evlerde kişisel bakım hizmeti veren çalışanlar (tedavi hariç)	1
Forklift vb. yük kaldırma/istifleme yapan araçların operatörleri	1
Gazeteciler	1
Giyim eşyası ve ilgili kalıp yapımcıları ve kesimcileri	1
Güzellik uzmanları ve ilgili çalışanlar	1
Ham deri işleyiciler, tabakçılar ve postçular	1
Hava taşıtı motoru bakım ve onarım işlerinde çalışanlar	1
Hayvanlar tarafından çekilen taşıtların ve makinelerin sürücüleri	1
İnşaat mühendisliği teknisyenleri	1
Kağıt hamuru ve kağıt imalat tesisi operatörleri	1
Kağıt ürünleri makine operatörleri	1
Kimya ve fizik bilimleri teknisyenleri	1
Kimyacılar	1
Kümes hayvanları yetiştiricileri	1
Maden mühendisleri, metalurji mühendisleri ve ilgili profesyonel meslek mensupları	1
Maden ve taşocağı makine ve tesis operatörleri	1
Mağaza vb. bölüm sorumluları (şefleri)	1
Mali ve sigorta hizmet şube müdürleri	1
Menkul kıymetler ve finans alım satımcıları ve aracıları (brokerler)	1
Mineral ve taş işleme tesisi operatörleri	1
Muhasebe ile ilgili yardımcı profesyonel meslek mensupları	1
Muhtarlar ve ihtiyar heyeti	1
Müzik aleti yapımcıları, tamircileri ve akortçuları	1
Peyzaj mimarları	1
Polis dedektifleri	1
Reklam ve pazarlama ile ilgili profesyonel meslek mensupları	1

Sağlık hizmetleri yardımcıları	1
Sağlık hizmetleri yöneticileri	1
Satış ve pazarlama müdürleri	1
Sosyal yardım müdürleri	1
Su ürünleri (kültür) çalışanları	1
Tıbbi kayıt ve sağlık bilgisi teknisyenleri	1
Ulaştırma ile ilgili büro elemanları	1

Malatya’da yaşayan Suriyelilerin mesleki durumlarına bakıldığında da durumun çok farklı olmadığı anlaşılmaktadır. Malatya’da yaşayan Suriyelilerin $\frac{3}{4}$ kadarı çocuk, öğrenci, işsiz ve ev hanımlarından meydana gelirken geriye kalan $\frac{1}{4}$ lük kesimin de nitelikli bir meslek sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır. Suriyelilerin önemli bir kesiminin vasıfsız olması katma değer üretme konusunda zayıf olmaları sonucunu doğurmaktadır.

4.GÖÇMENLERİN TOPLUMSAL UYUMUNU SAĞLAMAK AMACIYLA KAMUKURUMLARININ HAYATA GEÇİRDİĞİ PROGRAM VE PROJELER

Göçmenlerin ülke ve kent kültürüne uyumunu sağlayabilmeleri adına illerde valilikler ve valiliklere bağlı çeşitli kurumlar üzerinden projeler hayata geçirilmiştir. Bu kurumlar içerisinde en aktif roller üstlenen İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri olmuştur. Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğünce çok sayıda program uygulanmıştır. Malatya’da İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anaokulu, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kurumları olmak üzere 324 okulda Geçici Koruma Kapsamında Suriyeli öğrenci bulunmaktadır. Bu okullarda toplam 6220 öğrenci öğrenimine devam etmektedir.

Milli Eğitimin yaptığı çalışmalardan öne çıkanlar, eğitim öğretim çağındaki çocukların eğitimlerini aksatmadan sürdürebilmelerini sağlamak için yapılan bir dizi paket program içermektedir. Bunlardan bazıları aşağıda açıklanmıştır:

4.1.Türkçe Eğitim Programı

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin en büyük sorunu, Türkçe diline yabancı olmalarıdır. Bunun için gerek geçici eğitim merkezlerinde gerekse Bakanlığa bağlı okullarda eğitim gören öğrenciler, kendilerini izah etmede sıkıntılar çekmektedir. Bu nedenle Bakanlığa bağlı okullarda yaşanan dil problemini ortadan kaldırmak için çalışmalar yapılmış ve 2016 Aralık ayı itibari ile Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PİKTES) ile çocuklara Türkçe öğretilmeye başlanmıştır. Ayrıca Suriyeli çocukların Türk Eğitim sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi kapsamında Malatya’da 49 Türkçe öğreticisi, 4 Rehber

Öğretmeni ve 1 Arapça öğretmeni görevlendirilmiştir. Malatya’da Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilerinin dil problemlerini ortadan kaldırmak amacı ile yaz dil kursları, yaz telafi kursları, eğitim öğretim döneminde destekleme eğitimleri yapılmaktadır.

4.2.Aile Bilgilendirmeleri

2013 yılından itibaren Malatya’ya gelen Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilere yönelik olarak Milli Eğitim Müdürlüğünce, öğrencilerin okullaşması ve okula devamlarının sağlanması için aile bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. 2016 Aralık ayı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin de katılımı ile 100 Suriye uyruklu aileye aile bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Yapılan aile bilgilendirme toplantılarında şu ana kadar 1200 aile ile görüşme yapılmıştır.

4.3.Saha Araştırma Komisyonları

Mayıs – Haziran 2018 ve Haziran – Temmuz 2019 aylarında Malatya’da ikamet edip okullaşmayan Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin tespiti ve okula devamlarının sağlanması amacı ile 30 kişiden oluşan 13 komisyon oluşturulmuştur. Oluşturulan bu komisyonların aileler ile görüşmeleri neticesinde Malatya’da okula gitmeyen Suriyeli öğrencilere yönelik çalışmalar yapılmıştır.

4.4.Destekleme ve Telafi Eğitimleri

2017-2018 ve 2018-2019 eğitim-öğretim dönemlerinde 38 okulda 2060 öğrenciye destekleme eğitimi verilmiş, 2017-2018 ve 2018-2019 eğitim-öğretim yaz dönemlerinde 32 okulda 450 öğrenciye de telafi eğitimi verilmiştir.

4.5.Uyum Sınıfları ve Yaz Dönemi Dil Kursları

12. sınıf öğrencilerine yönelik olarak 3 Mayıs 2019 tarihinde yapılan Türkçe Yeterlik Sınavında (TYS) 60 puan altı alan öğrencilere yönelik uyum sınıfları açılmıştır. 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Suriye uyruklu bu öğrencilere dil eğitimleri verilmiştir. Ayrıca bu öğrencilerin geldiği 2013-2014 eğitim-öğretim yılından itibaren geçen 6 yılda eğitim-öğretime dahil edilmiş bütünyabancı uyruklu öğrencilere yönelik yaz dil kursları açılarak eğitimleri verilmiştir.

4.6.Gönüllü Öğreticilerin Eğitimleri

Malatya’da gönüllü olarak çalışan 239 Suriye uyruklu gönüllü öğreticiler için Eylül 2016, Şubat 2017 ve Eylül 2017 aylarında 3 dönem (2’şer hafta) şeklinde pedagojik formasyon kursları düzenlenmiş, sonucunda yapılan sınavda başarılı olanlara sertifika verilmiştir. Ayrıca geçici süreli Türkçe öğreticilere yönelik olarak TÖMER eğitimleri yapılmış ve bütün Türkçe öğreticilerine TÖMER sertifikası verilmiştir.

4.7.Erken Çocukluk Eğitimi

İl Milli Eğitim Müdürlüğünce 2019 yaz döneminde erken çocukluk eğitimi için yaz okulu açılmış, erken çocukluk eğitimine yönelik olarak anaokulu çağında olmak üzere 15 okulda toplam 814 öğrencinin anaokuluna kaydı yapılmıştır. Bu öğrencilerin tamamına beslenme hizmeti verilmiştir.

4.8.Taşıma Hizmeti

2016-2017 yaz dönemi, 2017-2018 ve 2018-2019 eğitim-öğretim dönemlerinde Battalgazi, Yeşilyurt, Akçadağ, Doğanşehir, Hekimhan ilçelerinde Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilere yönelik olarak taşıma hizmeti verilmiştir.

4.9.Hayat Boyu Eğitim Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilere yönelik olarak Halk Eğitim Müdürlüklerince; sportif, kültürel amaçlı kurslar ve yetişkinler için okuma yazma kursu açılmaktadır. Malatya'nın ilçelerinde açılan kurslar ve öğrenci sayıları

Tablo 10. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında Malatya'daki Suriyeli Öğrenci Sayısı

İLÇE	Toplam Öğrenci
AKÇADAĞ	88
ARAPGİR	3
ARGUVAN	4
BATTALGAZİ	4051
DARENDE	2
DOĞANŞEHİR	47
HEKİMHAN	49
KALE	14
YAZIHAN	62
YEŞİLYURT	1900
Genel Toplam	6220

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin kültürel uyumlarını sağlamak için yapılan etkinliklerden birisi de Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerine geziler düzenlemek ve ülke kültürünü tanıtmak olmuştur.

Tablo11.2019 Yılında Sosyal Uyum Programı Kapsamında Düzenlenen Geziye Katılan Suriyeli Öğrenci Sayısı

S. N	EĞİTİM YILI	MEZUN OLAN ÖĞRENCİLER	GEZİ	GEZİYE GİDEN ÖĞRENCİLER	
				KIZ	ERKEK
1	2014-2015	13	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ SINAV	22	16
2	2015-2016	52	KONYA'YA GEZİ	40	56
3	2016-2017	35	KAPADOKYA	17	20
4	2017-2018	51	KAPADOKYA	26	25
5	2018-2019	81	RİZE	3	2

Tablo 12. 2015-2020 Yılları Arasında Sosyal Uyum Amacıyla Düzenlenen Belli Başlı Programlar

Çatışma Çözme Becerileri Kursu
Gönül Bağı Projesi
Bağımlılıkla Mücadele ve Sağlıklı Yaşam Programı
Öfke ile Baş Etme Yöntemleri
Sosyal Uyum Programı
Şiddeti Önleme ve Zorbalık Semineri
Türkçe Konuşuyorum Etkinliği
15 Temmuz Şehitleri Anma Programı
30 Nisan Halk Oyunları Etkinliği
Ebru Kursu ve Sergisi
İftar Programları
Sinema Gösterim Etkinliği

Göçmenlerin toplumsal uyumunun sağlanması oldukça önemlidir. Bu nedenle müzik becerileri kazandırmaya yönelik kurslar ve sportif etkinlikler düzenlenmiş ve katılım sağlanmıştır. Bunun yanında göçmenlerin kendi ayakları üzerinde durabilmesi de oldukça önemlidir. Bu nedenle sürekli eğitim merkezlerinde çok sayıda meslek edindirme kursları da açılmıştır.

Tablo 13. Halk Eğitim Merkezi'nin Düzenlediği Meslek Eğitim Kursları

MALATYA BEYDAĞI GEÇİCİ EĞİTİM MERKEZİNDEKİ (HALK EĞİTİM KURSLARI)					
S.N	KURSun ADI	TARİHİ	BAYAN	ERKEK	TOPLAM
1	SIHHİ TESİSAT	30.03.2015-31.07.2019	0	189	189
2	KUAFÖR	28.07.2015-08.07.2019	178	0	178
3	SATRANÇ	15.01.2015-29.08.2019	350	350	700
4	BİÇKİ DİKİŞ	05.01.2015-23.05.2019	191	52	243
5	EL SANATLARI	06.01.2015-09.08.2019	182	31	213
6	ELEKTRİK	05.01.2015-22.08.2019	0	164	164
7	HALK OYUNLARI	15.02.2015-22.08.2019	85	85	170
8	GİTAR	26.01.2017-11.10.2019	200	150	350
9	BAĞLAMA	04.03.2015-22.08.2019	216	216	432
10	HALICILIK	09.03.2015-25.09.2018	200	0	200
11	HENTBOL	05.01.2015-07.09.2018	115	115	230
12	VOLEYBOL	05.01.2015-07.09.2018	0	229	229
13	BİGİSAYAR	30.03.2015-15.10.2018	200	200	400
14	TİYATRO	20.02.2015-03.07.2016	15	15	30
15	BADMİNTON	20.05.2015-01.08.2019	0	184	184
16	RESİM	17.04.2015-21.08.2019	60	60	120
17	MASA TENİSİ	06.07.2015-24.07.2018	0	152	152
18	FUTBOL	16.01.2017-02.09.2018	0	59	59
19	YÖS KURSLARI	05.05.2017-04.05.2019	150	175	325
20	TÜRKÇE	25.03.2015-31.07.2019	300	300	600
	TOPLAM		2442	2726	5168

5.YÖNTEM

5.1.Malatya Göç Raporunun Amacı

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafi konum ve tarihsel bağlar ülke coğrafyasının göç edenler açısından bir sığınak ve geçiş merkezi olarak görülmesine yol açmaktadır. Başta iç savaş nedeniyle ülkelerini terk ederek ülkemize gelen Suriyeliler ile yoksulluk ve benzer nedenlerle çeşitli ülkelerden gelen göçmenler öncelikle Türkiye'nin sınır illeri olmak üzere ülkenin bütün illerine dağılmış durumdadır.

Kitlesele göçler merkezi idareleri olduğı kadar yerel yönetimleri de meşgul eder hale gelmiş, beraberinde yerel halkı da etkilemeye başlamıştır. Bazı kentlerimizde kentin yerleşik nüfusundan daha fazla olan (Kilis) göçmen sayısı, bazısında nüfusun %11'i kadar (Mardin), bazısında ise %0.05'i (Sinop) kadardır. 2017 Göç İdaresi müdürlüğünün verilerine göre Malatya' da ise yerleşik nüfusun %3,37'si kadar göçmen bulunmaktadır.

Çok kısa bir sürede artan göçmen nüfus yerli halkın "Ensar- muhacir" yardımlaşması yaklaşımı ve inancının gereğı olarak din kardeşine yardım saikleri, insancıl güdüler, başkasına yardım etmenin verdiği manevi haz ve benzeri nedenler ile günümüze kadar büyük oranda sorunsuz bir şekilde gelmiştir. Fakat bu ilişkilerin sorunsuz süreceğı anlamına gelmemektedir. Zira sorunsuz gibi görülen bu toplumsal ilişkiler içerisinde iş gücü rekabeti ve yaşam tarzı farklılıklarına dayalı riskleri barındırmaktadır.

Bu rapor Malatya ili özelinde; ilde ikamet eden yerli insanlarla(Malatya'da yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları) göçmenler arasındaki ilişkileri, göçmenler ve yerli vatandaşların penceresinden bakarak sahadan toplanan verilerle ele almaktadır. Bir yandan Malatyalıların göçmenler hakkındaki düşünceleri, birlikte yaşama arzularının olup olmadığı ortaya konulmaya çalışılırken diğer yandan göçmenlerin Malatya kenti ve Malatyalılar hakkındaki düşünceleri ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır. Elde edilecek veriler ile hem göçmenlerin entegrasyonu açısından iki kesimin beklentilerinin anlaşılması hem de özelde göçmenlerin genelde ise bütün şehir halkının göçe bağlı yaşadığı sorunların ortaya çıkarılmasına katkı sağlamaktır.

5.2.Raporun İçeriğı Ve Yöntemi

Raporun başlangıç kısmında göç kavramı, göç türleri ve göçlerin kentler üzerindeki etkileri ana hatları ile ele alınmış, Türkiye'nin geçmişten günümüze maruz kaldığı göç dalgaları üzerinde durulmuştur. Raporun odaklandığı alan 2011 tarihinden itibaren Suriye Arap Cumhuriyeti'nde meydana gelen çatışmalar nedeniyle ülkemize sığınan (6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası

Koruma Kanunu ile bu Kanun'un 91. maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2014 yılında yürürlüğe konulan Geçici Koruma Yönetmeliği çerçevesinde koruma kapsamına alınan kişiler) ve farklı yollarla ülkemize gelen yabancıların Malatyalılarla etkileşimidir.

Malatya Göç Raporu'nun hazırlanmasında Malatya ilinde bulunan merkezi idarenin taşra teşkilatlarından özellikle Malatya İl Göç İdaresi Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan veriler, yerel yönetimlerden alınan veriler, sosyal yardımlaşma ve dayanışma ilçe müdürlüklerinden alınan veriler, bu alanda çalışan STK'lardan alınan bilgiler önemli olmuştur. Konu hakkında katılımcılığı ve paylaşımı artırmak adına ildeki yerel yöneticiler, Malatya İl Göç İdaresi Müdürlüğü yetkilileri, Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü yöneticileri ve STK'lar ile yapılan görüşmeler de raporun şekillenmesinde etkili olmuştur.

Araştırmada nicel bir araştırma modeli olan tarama yöntemi kullanılmış ve alan araştırma tekniği ile veriler toplanmıştır. Tarama çalışması bir araştırma evreninin eğilim, tutum ya da görüşlerini bu evrendeki bir örneklemeyle çalışarak nicel ya da sayısal olarak tanımlamaya imkân sağlamaktadır. Bu araştırmalar örneklemden evrene genelleme yapmayı mümkün kılmakta, kesitsel veya boylamsal anket çalışmalarını içermektedir(Creswell, 2013:13) Araştırmada tarama deseninin seçilme nedeni Malatya halkının Suriye'den Malatya'ya göç eden Suriyelilerin Malatya'nın sosyal hayata etki düzeylerinin araştırılmasıdır. Tarama deseni bir evren içinden seçilen bir örneklem üzerinde yapılan çalışmalar yoluyla evrendeki eğilim, tutum veya görüşlerin nicel veya sayısal olarak belirlenmesini sağlamaktadır (Creswell,2013:155). Veri toplama aracı olarak tarama yönteminin seçilmesi ekonomiklik ve hızlı veri toplanabilmesini sağlamıştır. Bunun yanında tarama deseninin diğer bir önemli avantajı, oldukça çok bireyden oluşan örneklemden elde edilen birçok bilgiyi sunmasıdır (Büyüköztürk,2014).

5.2.1.Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Malatya'da yaşayan bütün insanlar (göçmenler dahil) oluşturmaktadır. Bu çalışmada alan olarak Malatya'nın seçilmesinin sebebi; bu ilin önemli kavşak noktalarından birisi olması, doğu- batı ve kuzey-güney geçiş noktalarında yer almasıdır.

Evrenden örneklem seçimi ise basit tesadüfi örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi, evrende yer alan her birimin örnekleme bulunma olasılığını eşitler. Yani evrende yer alan her birim örneklemede eşit seçilme şansına sahiptir (Ural ve Kılıç, 2006). Bu durumda hangi büyüklükteki bir örneklemin evreni temsil edebileceği problemi ortaya çıkmaktadır. Araştırma evreni içerisinde örneklem büyüklüğünün belirlenmesi amacıyla Yazıcıoğlu ve Erdoğan'ın (2014-49-50) hazırladığı çalışmalardan yararlanılmıştır. Bu çalışmaya göre güven düzeyi %95, örneklem hatası $\alpha = \pm 0.05$ ve oranlar $P=0.5$ $q=0.5$ için örneklem büyüklüğü en az 750 olması

kararlaştırılmıştır. Evren sayısının 750.000 olarak tespit edildiği araştırmada hatayı minimum düzeye indirmek için ve %95 güven aralığında ölçüm yapabilmek için örneklem sayısı 875 olarak belirlenmiştir.

Bu araştırmanın genel problemi Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin Malatya  zelinde Türkiye genelinde “sosyal-ekonomik ve siyasal hayata ne derece etki ettiğinin niceliksel bir araştırma tasarımı olan anket çalışmasıyla belirlenmesidir. Bu  alışma sırasında ise aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır ve şu varsayımlar test edilmiştir.

5.2.2.Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada “Güvenlik”, “Kültür”, “İletişim” ve “Ekonomi”  st başlıkları doğrultusunda oluşturulan 31 soru yöneltilmiştir. Bu sorular araştırmanın temel varsayımları üzerinden geliştirilmiştir. Bu varsayımlar, “Göçmenler kent güvenliği için tehdit unsuru değildir.”, “ Göçmenler ile kültürel benzerlikler uyum için önemlidir.”, “Malatya halkı göçmenlerle iletişime geçme konusunda isteklidir.” ve “Göçmenler kent ekonomisi içerisinde üretken roller üstlenebilirler.” şeklinde oluşturulmuştur.

5.2.3.Veriler Toplama Tekniği ve Araçları

Veriler 2020 yılı içerisinde farklı mahalle ve demografik özelliklere sahip olan katılımcılardan belirlenmiş örneklem grubundan tesadüfi olarak seçilmiştir. Katılımcılar ile bire bir görüşme yapılarak veriler toplanmıştır.

Anket iki bölüm ve toplam 40 ifadeden oluşmaktadır. İlk bölüm ankete katılan bireylerin demografik verilerini sağlamaya yönelik iken ikinci bölüm ise bireylerin Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeyleri ölçmeye yönelik 5’li likert  l eği ile oluşturulan 31 yargıdan meydana gelmektedir. Anket formunun ikinci bölümü göçmenlere yönelik ve Malatyalı halka yönelik olmak üzere iki form halinde oluşturulmuştur.

Ankette 5’li Likert  l eğinde “Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal-siyasal ve ekonomik hayata etkilerini ölçmeye yönelik ""1-kesinlikle katılmıyorum, 2- katılmıyorum, 3- fikrim yok, 4- katılıyorum, 5- kesinlikle katılıyorum" ifadelerinden birini seçmeleri istenmiştir.

5.2.4.Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında yapılan tarama çalışması neticesinde elde edilen veriler istatistiksel yöntemler kullanılarak analiz edilmiştir. SPSS 16.0 paket programı kullanılarak elde edilen verilerin önce güvenilirlik analizleri yapılmış, daha sonra da ankette yer alan ifadelerin her biri için tanımlayıcı istatistik analizler yapılmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliğinin belirlenmesi amacıyla açımlayıcı faktör analizi (AFA), güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla Cronbach's alfa güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır.

5.2.4.1.Açımlayıcı Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini istatistiksel olarak tespit etmek için açımlayıcı faktör analizi tekniği kullanılmaktadır. Faktör analizi işleminde ölçek maddelerinin faktörlere atanması ya da ölçekten çıkarılması işlemlerinde faktör yükü değerlerine bakılmaktadır. Faktör yük değeri, maddelerin faktörlerle olan ilişkisini açıklayan bir katsayıdır. Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerlerinin yüksek olması beklenir. Her bir maddenin faktör yükünün 0,30'dan küçük olduğu ya da söz konusu maddenin faktör yüklerinin iki farklı faktördeki değerlerinin farkının 0,10'dan küçük olduğu durumlarda madde ölçekten çıkarılarak analiz işlemine devam edilir.

5.2.4.2.Güvenirlik Analizi

Cronbach's alfa katsayısı ölçeğin güvenirlik düzeyini vermektedir. Katsayı 0 ile 1 arasında değişmektedir. Araştırma verilerine yapılan güvenirlik testinde α (Cronbach Alpha değeri) 0,70'den büyük olması ölçeğin yüksek bir güvenirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Çünkü sosyal bilim araştırmalarında alfa sayısına bağlı olarak ölçeğin güvenirliği;

$0 < \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 < \alpha < 0.60$ ise ölçeğin güvenirliği düşüktür.

$0.60 < \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilir.

$0.80 < \alpha < 1$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir (Lorcu, 2015:208)

Suriye'den Malatya'ya göç eden Suriyelilerin Malatya özelinde Türkiye genelinde “sosyal-ekonomik ve siyasal hayata ne derece etki ettiğinin niceliksel bir araştırma tasarımı olan 31 maddelik ölçeğin aşağıdaki güvenirlik test sonuçlarının Tablo 1'de görüldüğü üzere α Cronbach Alpha değerinin, 0,814 olması ölçeğin oldukça yüksek bir güvenirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo- 14: Araştırmanın Güvenirlik İstatistikleri

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	Madde sayısı
0,814	0,814	31

Tablo -15: Suriye’den Malatya’ya Göç Eden Suriyelilerin “Sosyal-Ekonomik ve Siyasal Hayata Etki Derecesi Ölçme Aracının Faktör Analizi Sonuçları

	Mean	SD	Faktör Yüğü
Faktör 1: Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü			
Madde 1: Savaş mağdurlarına yardım etmek insanlık görevidir.	04.Ara		0,646
Madde2: Türkiye mazlumlara için hep güvenli bir ülke olmuştur.	Mar.96		0,801
Madde 3:Türkiye son yıllarda etkin bir dış politika yürütmektedir.	Mar.34		0,716
Madde 4: Türkiye’nin Suriye politikası başarılıdır.	3.00		0,637
Faktör 2: Malatya’ya Göç Eden Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü			
Madde 5: Şehrimizdeki Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli bir etkisi vardır.	Mar.42		0,828
Madde 6: Suriyeliler toplumsal yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur.	Şub.78		0,715
Madde 7:Yaşadığım bölgede veya iş yerimde Suriyeliler bulunmaktadır.	Mar.68		0,732
Madde 8:Çevremdeki Suriyeliler ile iletişim kurarım.	Mar.57		0,624
Madde 9: Suriyelilerin kültürü ile kendi kültürümüz arasında yakınlık vardır.	Mar.37		0,688
Faktör 3: Suriyeliler ile Geliştirilen Sosyal Politikalar Faktörü			
Madde 10: Aynı apartmanda komşuluk yaparım.	Şub.54		0,761
Madde 11: Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur.	Mar.16		0,618
Madde 12: Suriyelilere bir kez de olsa aracılılar (aracı kişi veya yardım kuruluşlar) aracılığıyla maddi yardımda bulunmuşumdur.	Şub.96		0,439
Madde 13: Suriyelilerle komşuluk ilişkisi kurarım.	Şub.75		0,809
Madde 14: Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur.	Şub.92		0,772
Madde 15: Çocuklarımla Suriyeli çocuklarla mahallede veya okulda arkadaşlık kurmasını isterim.	Şub.92		0,828
Madde 16: Suriyelilerle aynı işyerinde çalışmak isterim.	Şub.67		0,837
Madde 17: Suriyeli girişimcilerin işyeri açmasını isterim.	Şub.47		0,78
Madde 18: Suriyelilerle hastaneden aynı sağlık hizmeti almak isterim.	03.Şub		0,71
Madde 19: Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılması doğaldır.	02.Eki		0,742
Madde 20: Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım.	Şub.74		0,757
Madde 21: Çevremden bir kadının Suriyeli bir erkekle evlenmesini doğal karşılarım.	Şub.63		0,757
Madde 22: Ülkemiz Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak için elinden gelen her türlü imkânı seferber etmiştir.	Mar.98		0,66
Faktör 4: Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Siyasal-Ekonomik İlişkiler Faktörü			
Madde 23: Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşadığını düşünüyorum.	Mar.17		0,695
Madde 24: Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğinden dolayı ülkem adına endişe duyuyorum.	Mar.52		0,65
Madde 25: Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil Etmektedir	Mar.29		0,623
Madde 26: Suriyelilerin karıştığı bir suçta ben veya bir yakınım şahit olmuştur.	Mar.45		0,638
Madde 27: Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini destekliyorum.	03.Eyl		0,661
Madde 28: Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.	04.Haz		0,618
Madde 29: Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.	Şub.95		0,725
Madde 30: Suriyeliler ülke ekonomimize ciddi bir yük getirmiştir.	Mar.87		0,635
Madde 31: Ben ya da yakınlarımdan biri Suriyelilere yönelik ayrımcılığa şahit olmuştur.	Mar.19		0,686

5.2.4.3.Suriye’den Malatya’ya Göç Eden Suriyelilerin “Sosyal-Ekonomik ve Siyasal Hayata Etki Derecesi Ölçme Aracının Faktör Analizi Sonuçları

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin Malatya özelinde Türkiye genelinde “sosyal-ekonomik ve siyasal hayata ne derece etki ettiğinin niceliksel bir araştırma tasarımı olan 31 maddelik ölçeğin açımlayıcı faktör analizi tekniği kullanarak yapılan faktör analizi ve ölçek maddelerinin faktörlere atanması ya da ölçekten çıkarılması işlemlerinde faktör yükü değerlerine bakılmış ve “Türkiye’nin Suriye Politikasına İlişkin Halkın Görüş ve Kanaatleri, Suriye ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Genel Kanaat-Düşünce ve Tutumlar, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Sosyal Politikalar ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Siyasal ve Ekonomik İlişkiler” olmak üzere ölçek 4 (dört)faktöre indirgenmiştir. Bu faktörlerin; faktör isimleri, ortalamaları, standart sapmaları ve faktör yükleri ise aşağıda gösterilmiştir.

Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre Malatya halkının Suriye’den göç eden göçmenler ile ilgili ilk faktörü “Türkiye’nin Suriye Dış Politikasıyla” ilgilidir. Türkiye’nin Suriye Dış Politikasıyla ilgili ilk faktörü 4 maddeden meydana gelmektedir. Bu faktör maddeleri genellikle “ Türkiye’nin Suriye konusunda etkili bir dış politika yürüttüğü, Türkiye’nin Suriye politikasındaki başarısı, Türkiye’nin ezilenler için güvenli bir ülke olması gibi maddelerden oluşmaktadır. Faktör analizi sonuç verileri analiz edildiğinde ise “Türkiye’nin Suriye Dış Politikasıyla ilgili ilk faktör” toplam varyansın % 26,46’sını açıkladığı ve güvenilirlik değerinin α (Crombach Alfa) ,74 olduğu görülmektedir.

Malatya halkının Suriye’den göç eden göçmenler ile ilgili ikinci faktörü “Malatya’ya Göç Eden Suriyeliler İlgili Genel Düşüncelerinden oluşmaktadır. Bu faktör “Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli bir etkisi olduğu, toplumsal yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olduğu, yaşadığımız bölgede veya iş yerimizde Suriyelilerin çalıştığı, sosyal hayatta Suriyeliler ile iletişim kurulduğu ve Suriyelilerin kültürü ile Türk kültürü arasında yakınlık olduğu” gibi 5 maddeden oluşmaktadır. Bu 5 maddeden oluşan “Malatya’ya Göç Eden Suriyeliler İlgili Genel Düşünce” faktörü toplam varyansın % 10,56 açıklamaktadır. Bu faktörü güvenilirlik değeri ise α (Crombach Alfa) , 68’dir.

Suriye’den Malatya’ya Göç Eden Suriyelilere yönelik geliştirilen “Sosyal ilişkiler” faktörü “Suriyeliler ile aynı apartmanda komşuluk yaparım, Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur, Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını isterim, Suriyelilerle aynı iş yerinde çalışmak isterim, ülkemiz Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak için elinden gelen her türlü imkânı seferber etmiştir, Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım” vb. 12 maddeden oluşmaktadır. Suriyeliler ile Geliştirilen Sosyal Politikalar (sosyal ilişkiler) Faktörü

toplam varyansın % 10,41'ini açıklarken, güvenilirlik değerinin ise α (Crombach Alfa) ,87 olduğu görülmektedir. Yapılan faktör analizi verilerine göre ise dördüncü ve son faktörümüz ise Suriyeliler İle İlgili Siyasal ve Ekonomik alanla ilgili faktördür. Bu faktör ise “Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğinden dolayı ülkem adına endişe duyuyorum, Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir, Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmuştur, Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir, Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir, Suriyeliler ülke ekonomimize ciddi bir yük getirmiştir” vb. 9 maddeden oluşmaktadır. Siyasal ve ekonomik faktör toplam varyansın % 5,27'sini açıklamaktadır ve güvenilirlik değerinin ise α (Crombach Alfa) ,62'dir. Bu dört faktör toplam varyansın %52.71 açıklarken güvenilirlik değeri ise α (Crombach Alfa) ,81'dir.

Tablo-16: Suriye'den Malatya'ya Göç Eden Suriyelilerin “Sosyal-Ekonomik Ve Siyasal Hayata Etki Derecesi Faktör Analizi Sonuçlarının Faktör Öz değerleri-Açıklanan Varyansı ve Güvenilirliği

Faktörler	Özdeğer Eigenvalue	Açıklanan Varyans (%)	Güvenilirlik α
Dış Politika Faktörü	Ağu.75	26.46	0,74
Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü	Mar.32	Eki.56	0,68
Sosyal İlişkiler Faktörü	Oca.89	Eki.41	0,87
Sosyal Siyasal-Ekonomik Faktörü	Oca.31	May.27	0,62

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,91
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	12477,823
	Df	406
	Sig.	0

6.SURİYE'DEN MALATYA'YA GÖÇ EDEN SURİYELİLERİN SOSYAL HAYATAETKİ DÜZEYİNİ ÖLÇMEK AMACIYLA YAPILAN ALAN ARAŞTIRMASININ BULGULARI

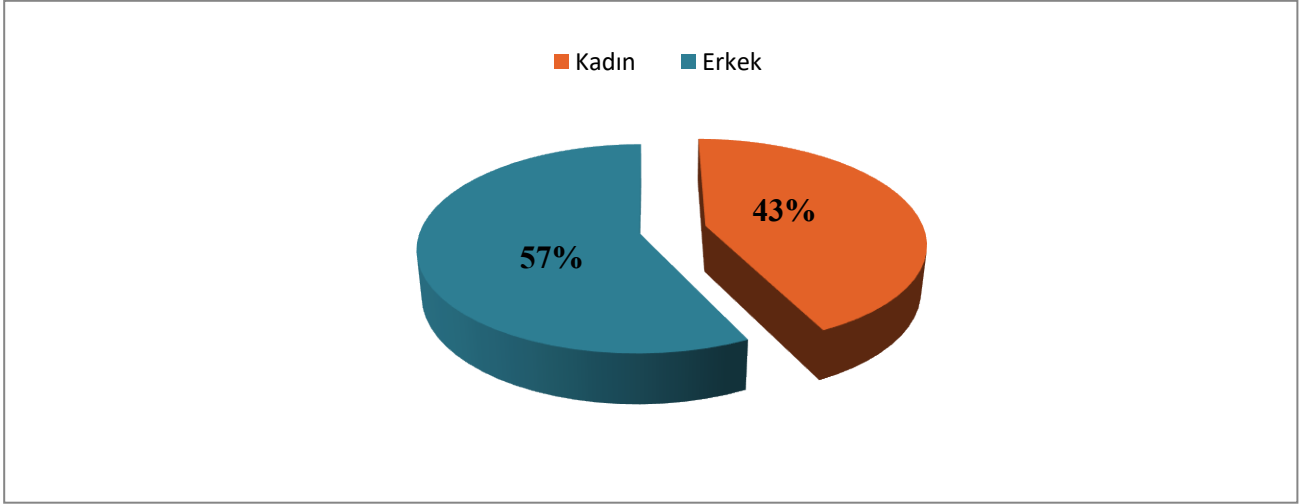
Suriye'den Malatya'ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeyleri, Malatya evreninde tesadüfi örneklem yöntemiyle belirlenen örneklem kümesinden alınan veriler ile ölçülmüştür. Bu bağlamda oluşturulan 40 soruluk soru formu deneklere uygulanmış ve elde edilen veriler analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

6.1.Araştırmaya Katılan Deneklerin Demografik Özellikleri

Suriye'den Malatya'ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla

Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan mukim Malatyalı deneklerin sosyo-kültürel ve ekonomik düzeylerini ortaya koymak için soru formundaki 8 sorudan oluşan demografik özelliklere ait bulgular aşağıda çıkartılmıştır.

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
	Kadın	375	42,9	42,9	42,9
	Erkek	500	57,1	57,1	100
	Toplam	875	100	100	

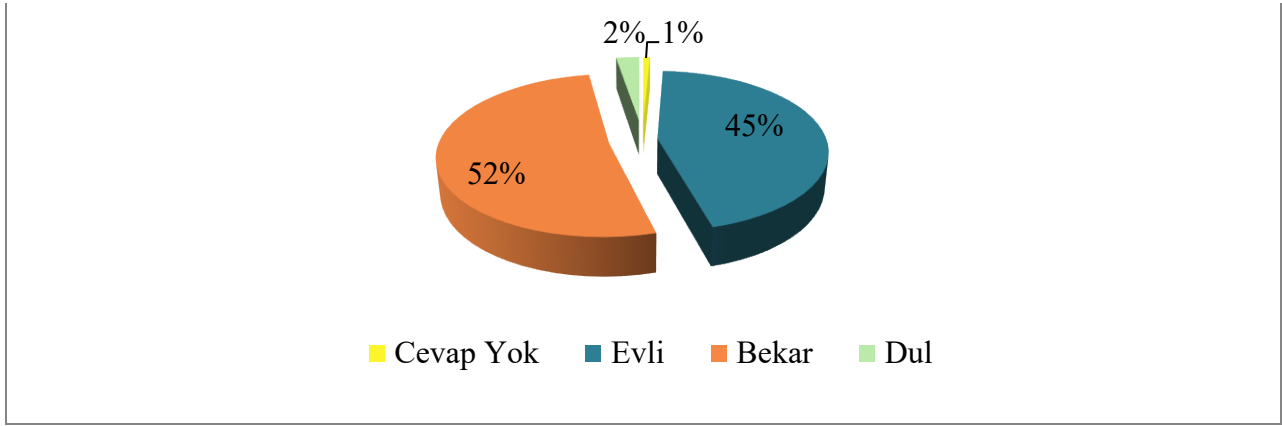

Şekil 1 : Katılımcıların Cinsiyeti

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeyleri ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan deneklerin % 42.9’u kadın ve %57.1’i ise erkektir.

Tablo-18: Katılımcıların Medeni Durumu

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Cevap Yok	7	0,8	0,8	0,8
Evli	393	44,9	44,9	45,7
Bekar	452	51,7	51,7	97,4
Dul	23	2,6	2,6	100
Toplam	875	100	100	

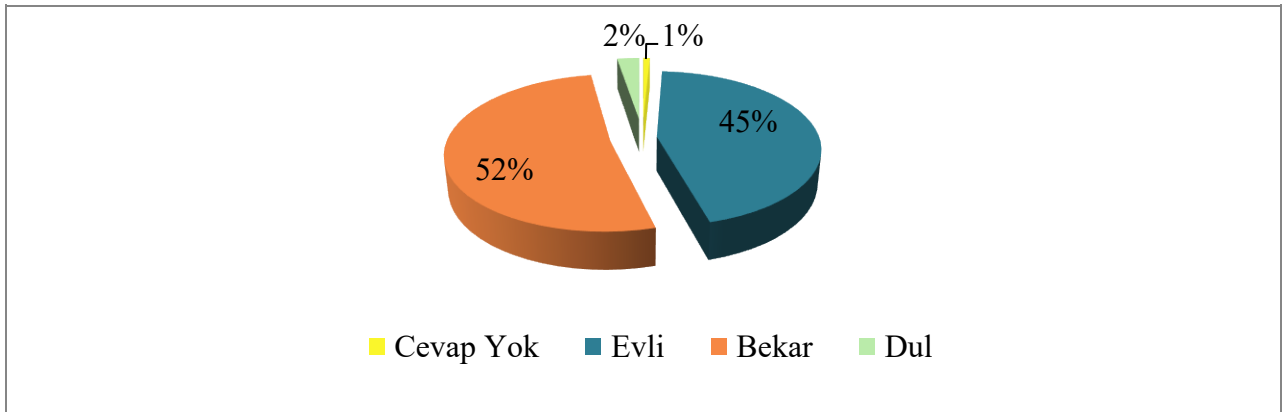

Şekil 2: Katılımcıların Medeni Durumu

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan deneklerin % 44,9’unun evli, % 51,7’sinin bekar ve % 2,6’sının ise dul olduğu görülmektedir.

Tablo-19: Katılımcıların Eğitim Durumu

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Cevap Yok	13	1,5	1,5	1,5
Okur-Yazar	25	2,9	2,9	4,3
İlkokul	143	16,3	16,3	20,7
Ortaokul	225	25,7	25,7	46,4
Lise	442	50,5	50,5	96,9
Üniversite	27	3,1	3,1	100
Toplam	875	100	100	

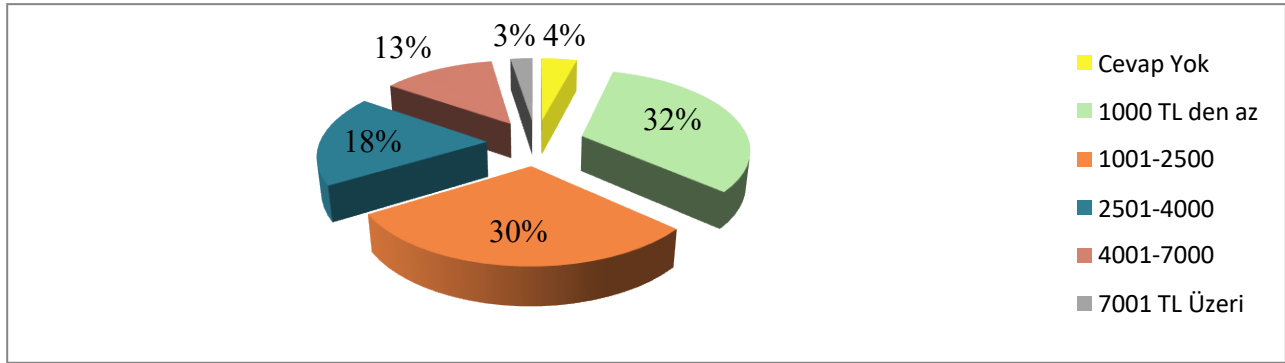

Şekil 3: Katılımcıların Eğitim Durumu

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan denekleri, eğitimleri açısından incelediğimizde % 50,5’inin lise mezunu, % 25,7’sinin ortaokul, % 16,3’ünün İlkokul, % 3,1’inin ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo-20: Katılımcıların Gelir Durumu

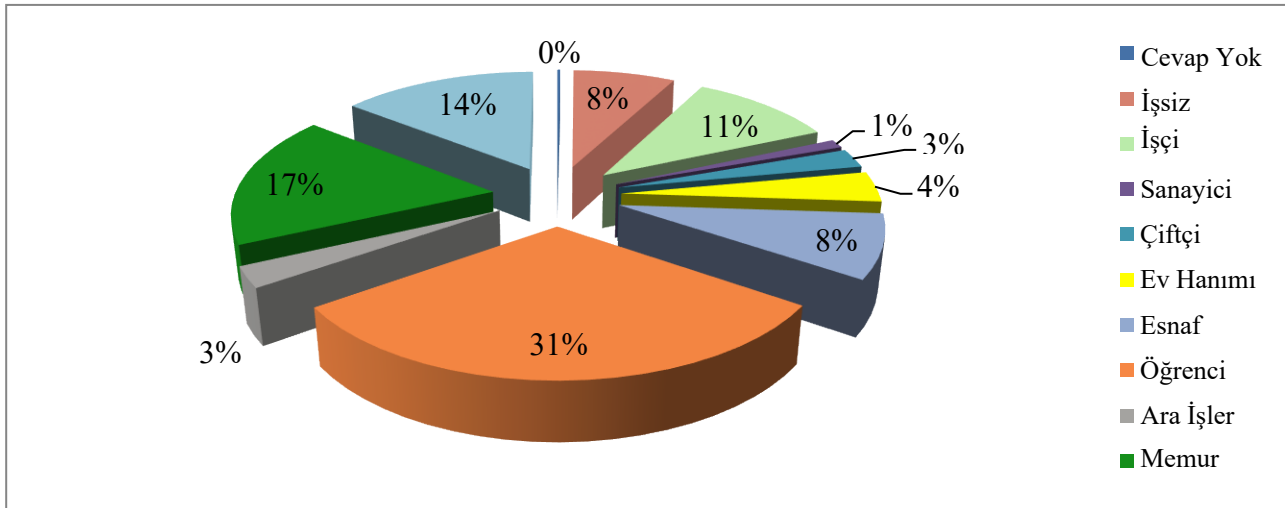
	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Cevap Yok	36	4,1	4,1	4,1
1000 TL den az	284	32,5	32,5	36,6
1001-2500	260	29,7	29,7	66,3
2501-4000	161	18,4	18,4	84,7
4001-7000	112	12,8	12,8	97,5
7001 TL Üzeri	22	2,5	2,5	100
Toplam	875	100	100	

Şekil 4 : Katılımcıların Genel Durumu

Araştırmamıza katılan denekleri aylık gelirleri açısından incelediğimizde, deneklerin % 32.5'i 1000 TL den az aylık gelire sahipken, %29.7'si 1001-2500 TL arasında aylık gelire, % 18.4'ü 2501-4000 TL aylık gelire, %12.8'i 4001-7000 TL aylık gelire sahiptir. 7001TL üzerinde aylık gelire sahip olanların oranının ise %2,5 olduğu görülmektedir. Araştırmamıza katılan Malatya halkının aylık gelirinin büyük çoğunluğunu asgari ücret altında çalışanlar oluşturmaktadır.

Tablo-21: Katılımcıların Meslek Durumu

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Cevap Yok	2	0,2	0,2	0,2
İşsiz	66	7,5	7,5	7,8
İşçi	93	10,6	10,6	18,4
Sanayici	10	1,1	1,1	19,5
Çiftçi	22	2,5	2,5	22,1
Ev Hanımı	35	4	4	26,1
Esnaf	73	8,3	8,3	34,4
Öğrenci	271	31	31	65,4
Ara İşler	24	2,7	2,7	68,1
Memur	153	17,5	17,5	85,6
Diğer	126	14,4	14,4	100
Toplam	875	100	100	

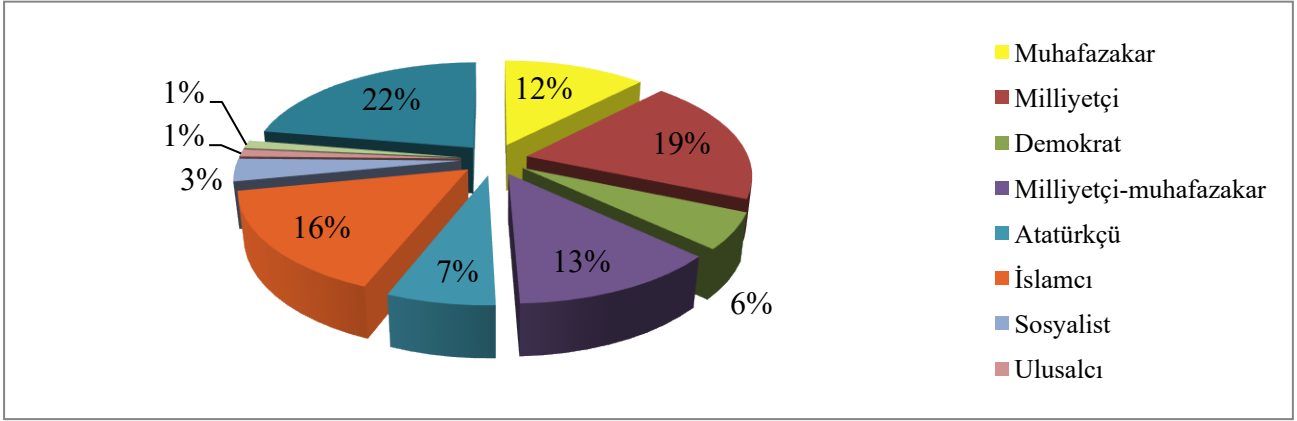
Şekil 5: Katılımcıların Meslek Durum

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan 875 katılımcıdan % 7,5’ işsiz, % 10,6’sı işçi, % 2,5’i Çiftçi, % 4,0’ü ev hanımı, %8,3’ü esnaf, % 31,0’i öğrenci, % 17,5’i memur ve %14.4’ü ise bunların dışındaki diğer işlerde çalışmaktadır. Bu veriler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğu öğrenci olmasına rağmen toplumsal temsiliyeti karşılayabilecek çeşitlilikte olduğu değerlendirilmektedir.

6.2. Katılımcıların Kimlik Tanımlaması Açısından İncelenmesi

Tablo-22: Katılımcıların İdeolojik Kimlikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Muhafazakar	107	12,2	12,2	12,2
Milliyetçi	168	19,2	19,2	31,4
Demokrat	48	5,5	5,5	36,9
Milliyetçi-muhafazakar	110	12,6	12,6	49,5
Atatürkçü	57	6,5	6,5	56
İslamcı	139	15,9	15,9	71,9
Sosyalist	30	3,4	3,4	75,3
Ulusalcı	10	1,1	1,1	76,5
Liberal	11	1,3	1,3	77,7
Diğer	195	22,3	22,3	100
Toplam	875	100	100	

Şekil 6: Katılımcıların İdeolojik Kimlikleri

Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde araştırmamıza katılan 875 katılımcıya kendilerini ideolojik kimlik olarak hangi görüşe yakın hissettikleri sorulduğunda, katılımcıların % 12,2’si kendilerini Muhafazakar olarak, % 19,2’i Milliyetçi olarak, % 5,5’i Demokrat olarak, % 12,6’sı Milliyetçi-muhafazakar olarak, % 6,5’i Atatürkçü olarak, %15,9’u İslamcı olarak, % 3,4’ü Sosyalist olarak tanımlamıştır. % 22,3’ü ise kendilerini bu ideolojik kimliklerin dışında görmektedir. Bu veriler doğrultusunda araştırmamızın bütün ideolojik kimlikten insanları kapsadığı görülmektedir.

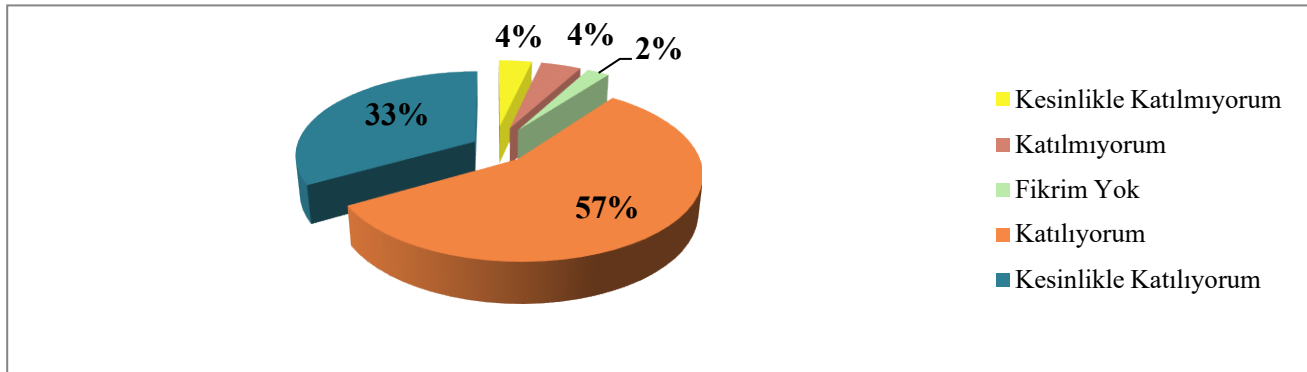
7. GÖÇÜN SOSYAL HAYATA ETKİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Araştırmanın ikinci bölümünde Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla Malatya ölçeğinde 31 bir soruluk bir ölçek geliştirilmiştir. Bu geliştirilen “Türkiye’nin Suriye Dış Politikasına İlişkin Halkın Görüş Ve Kanaatleri, Suriye ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Genel Kanaat-Düşünce ve Tutumlar, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Sosyal Politikalar ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Siyasal ve Ekonomik İlişkiler” olmak üzere ölçek 4 bileşen (faktör) üzerinden değerlendirilmiştir.

Tablo-23: “Savaş Mağdurlarına Yardımcı Olmak İnsanlık Görevidir” Yargısına Katılım Düzeyi

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Valid	Kesinlikle Katılmıyorum	31	3,5	3,5	3,5
	Katılmıyorum	38	4,3	4,3	7,9
	Fikrim Yok	21	2,4	2,4	10,3
	Katılıyorum	494	56,5	56,5	66,7
	Kesinlikle Katılıyorum	291	33,3	33,3	100
	Toplam	875	100	100	

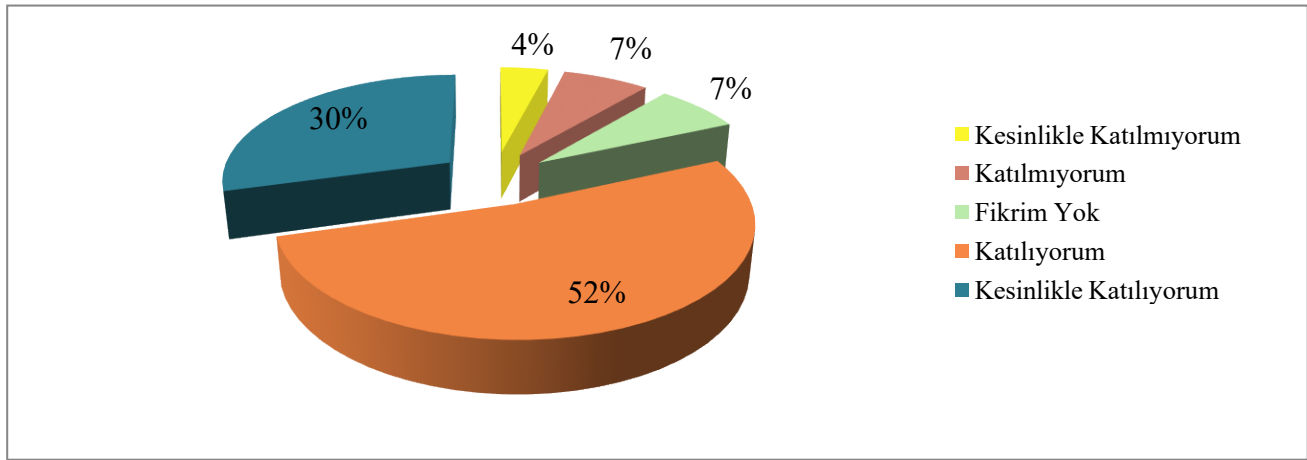
Şekil 7: “Savaş Mağdurlarına Yardımcı Olmak İnsanlık Görevidir” Yargısına Katılım Düzeyi

Türkiye’nin Suriye İle İlgili Yürüttüğü Dış Politikaya İlişkin Malatya Halkının Görüşleri Türkiye’nin Suriye ile ilgili dış politikasını analiz etmek amacıyla sorulan, “savaş mağdurlarına yardım etmek insanlık görevidir” şeklindeki soruya katılımcıların % 56,5 katılırken, % 33,3’ü ise kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Dolayısıyla savaşta bir şekilde mağdur edilen Suriyelilere yardım edilmesi noktasına Malatya halkı % 89,9 oranında katılmaktadır. Bu görüşe katılmayanların oranı ise sadece % 7,9’dur. Bu verilerden yola çıkarak Türkiye’nin Suriyeli savaş mağdurlarına sınır kapılarını açması ve yardım elini uzatması şeklinde uygulamaya koyduğu dış politikaya Malatya halkı büyük oranda destek vermektedir. Savaş mağduru olan Suriyelilere yardımcı olmayı bir insanlık görevi olarak gördükleri söylenebilir.

Tablo -24: “Türkiye Mazlumlar İçin Hep Güvenli Bir Ülke Olmuştur” Yargısına Katılım Düzeyi

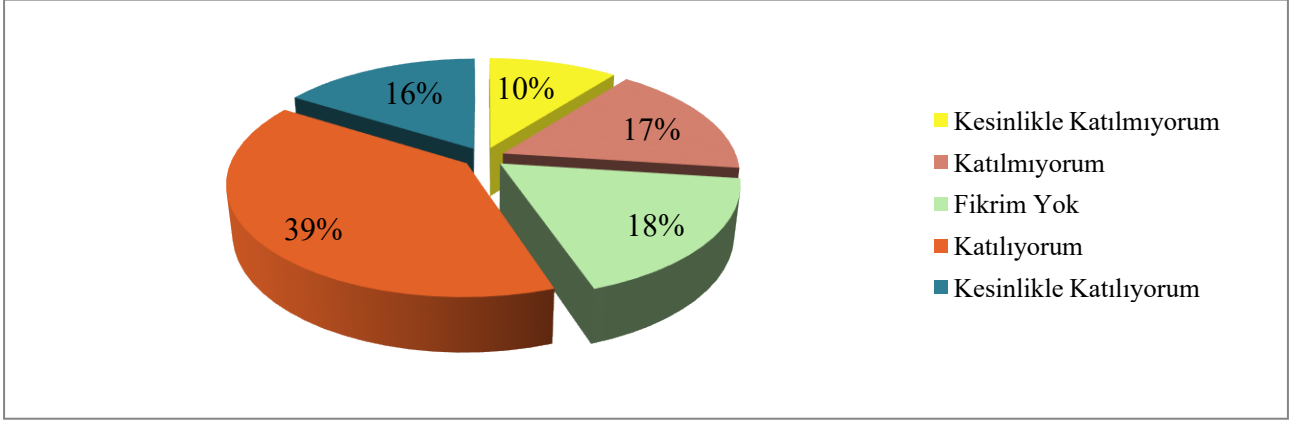
	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	35	4	4	4
Katılmıyorum	63	7,2	7,2	11,2
Fikrim Yok	63	7,2	7,2	18,4
Katılıyorum	457	52,2	52,2	70,6
Kesinlikle Katılıyorum	257	29,4	29,4	100
Toplam	875	100	100	

Şekil 8: “Türkiye Mazlumlar İçin Hep Güvenli Bir Ülke Olmuştur” Yargısına Katılım Düzeyi

Malatya halkına Malatya’ya göç eden Suriyeliler için güvenle sığınacakları bir ülke olup olmadığını ortaya koymak amacıyla sorulan “Türkiye mazlumlar için hep güvenli bir ülke olmuştur” sorusuna, katılımcıların % 52.2’si katılırken, % 29.4’ü ise kesinlikle katılmaktadır. Dolayısıyla Türkiye’nin mazlumlar için güvenli bir ülke olduğunu ifade edenlerin oranı toplam içinde % 81.6’dır. Bu veriler doğrultusunda Türkiye’nin yürüttüğü Suriye dış politikasında Malatya halkının mazlumdaki tavrı takınmış olduğu söylenebilir.

Tablo-25: Türkiye Son Yıllarda Etkin Bir Dış Politika Yürütmektedir” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	92	10,5	10,5	10,5
Katılmıyorum	145	16,6	16,6	27,1
Fikrim Yok	155	17,7	17,7	44,8
Katılıyorum	342	39,1	39,1	83,9
Kesinlikle Katılıyorum	141	16,1	16,1	100
Toplam	875	100	100	

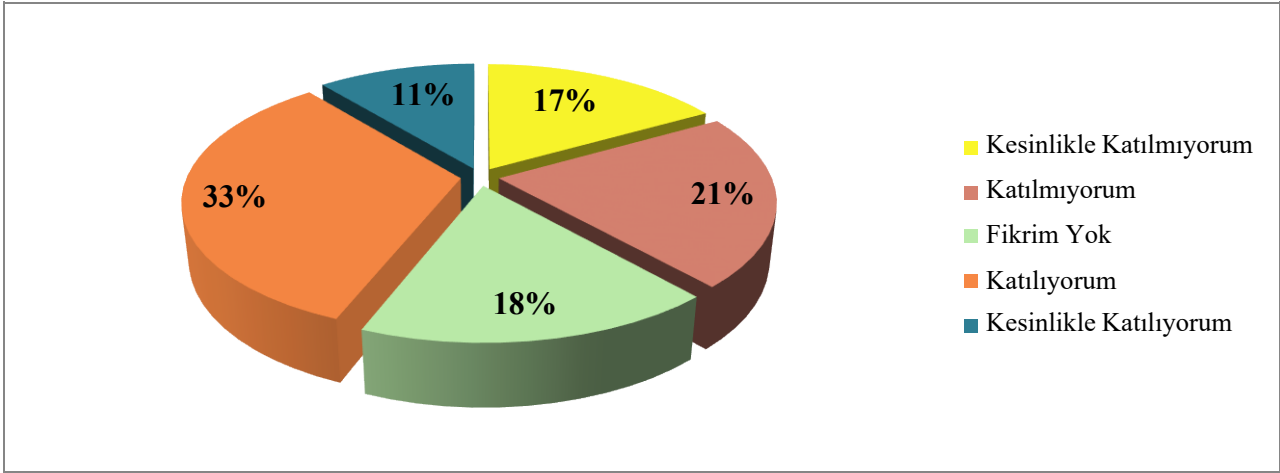

Şekil 9: Türkiye Son Yıllarda Etkin Bir Dış Politika Yürütmektedir” Yargısına Katılım Düzeyi

Türkiye’nin Suriye ile ilgili dış politikasını analiz etmek amacıyla sorulan “Türkiye son yıllarda etkin bir dış politika yürütmektedir” sorusuna katılımcıların % 39.1 katılırken, %16.1’i kesinlikle bu yargıya katıldıklarını ifade etmişlerdir. Türkiye’nin etkin dış politika yürütemediğini ifade eden katılımcılardan bu yargıya kesinlikle katılmayanların oranı % 10.5 iken, katılmayanların oranı ise % 16.6’dır. Bu yargıya fikrim yok diyenler ise 17.7’dir. Bu veriler doğrultusunda Türkiye’nin etkili dış politika yürüttüğünü söyleyenlerin genel toplam içindeki oranı % 55.2 iken etkili dış politika yürütemiyor diyenlerin oranı ise genel toplam içinde % 27.1’dir. Dolayısıyla Malatya halkı % 55.2 oranında Türkiye’nin yürüttüğü dış politikayı etkili bulmaktadır.

Tablo-26:Türkiye’nin Suriye Politikası Başarılıdır” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	147	16,8	16,8	16,8
Katılmıyorum	189	21,6	21,6	38,4
Fikrim Yok	154	17,6	17,6	56
Katılıyorum	289	33	33	89
Kesinlikle Katılıyorum	96	11	11	100
Toplam	875	100	100	

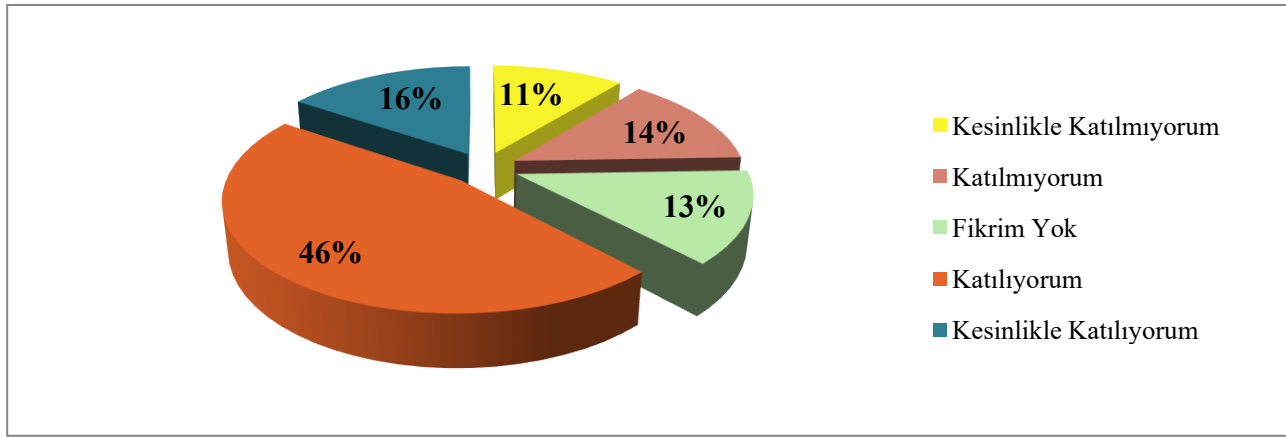
Şekil 10: Türkiye’nin Suriye Politikası Başarılıdır” Yargısına Katılım Düzeyi

Malatya halkına genel dış politikadan ziyade Türkiye’nin Suriye ile ilgili dış politikası hakkında görüşlerini ortaya çıkartabilmek amacıyla sorulan “ Türkiye’nin Suriye politikası başarılıdır” şeklindeki soruya katılımcıların % 33’ü katılırken, % 11’i ise kesinlikle katılmaktadır. Bu veriler Malatya halkının Türkiye’nin Suriye dış politikasını başarılı bulanların oranının genel toplam içinde % 44 olduğunu göstermektedir. Türkiye’nin Suriye dış politikasını başarısız bulanlardan ise % 16.8’i bu yargıya katılmazken, %21.6’sı kesinlikle katılmamaktadır. Bu verilerden yola çıkarak Türkiye’nin Suriye dış politikasını başarısız bulan katılımcıların oranı genel toplam içinde % 38.4’dür. Bu veriler doğrultusunda çok az bir oran farkı ile de olsa (%5.6) Malatya halkı Türkiye’nin Suriye konusunda dış politikada yürüttüğü stratejiyi başarılı bulmaktadır. Bu veriler; Malatya halkının Türkiye’nin Suriye konusunda dış politikada yürüttüğü stratejiye olan desteğinin % 50 nin altında olduğu, karşı olanlar ile destekleyenlerin oranlarının ise bir birine yakın olduğunu göstermektedir.. (Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Genel Kanaat-Düşünce Ve Tutumları)

Araştırmanın bu bölümünde Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyelilerin sosyal hayata etki düzeylerini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan yola çıkarak oluşturulan “Suriye ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Genel Kanaat-Düşünce Ve Tutumları” hakkındaki bileşeni analiz etmek amacıyla sorular sorulmuştur.

Tablo-27: “Şehrimizdeki Suriyelilerin Toplumsal Yaşam Üzerinde Önemli Bir Etkisi Vardır” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	95	10,9	10,9	10,9
Katılmıyorum	119	13,6	13,6	24,5
Fikrim Yok	118	13,5	13,5	37,9
Katılıyorum	407	46,5	46,5	84,5
Kesinlikle Katılıyorum	136	15,5	15,5	100
Toplam	875	100	100	

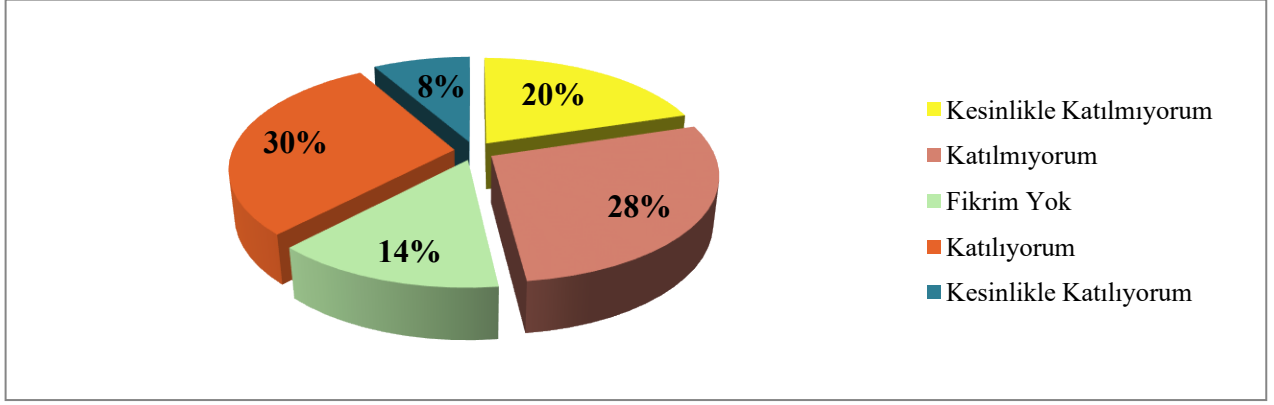

Şekil 11: “Şehrimizdeki Suriyelilerin Toplumsal Yaşam Üzerinde Önemli Bir Etkisi Vardır” Yargısına Katılım Düzeyi

Bu bağlamda sorulan “Şehrimizdeki Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli bir etkisi vardır.” yargısına katılımcıların % 46.5 i katılırken %15.5’i kesinlikle katılmaktadır. Bu yargıya katılmayan katılımcıların oranı % 10.9 ve kesinlikle katılmayanların oranı ise % 13.6’dır. Fikrim yok diyenler ise % 13.5’dir. Bu veriler doğrultusunda Malatya halkı, Malatya’daki Suriyelilerin şehrin sosyal yaşamı üzerinde etkili olduğunu düşündüklerini (% 61) göstermektedir.

Tablo-28: “Suriyeliler Toplumsal Yaşamımızın Ayrılmaz Bir Parçası Olmuştur” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	177	20,2	20,2	20,2
Katılmıyorum	244	27,9	27,9	48,1
Fikrim Yok	122	13,9	13,9	62,1
Katılıyorum	259	29,6	29,6	91,7
Kesinlikle Katılıyorum	73	8,3	8,3	100
Toplam	875	100	100	

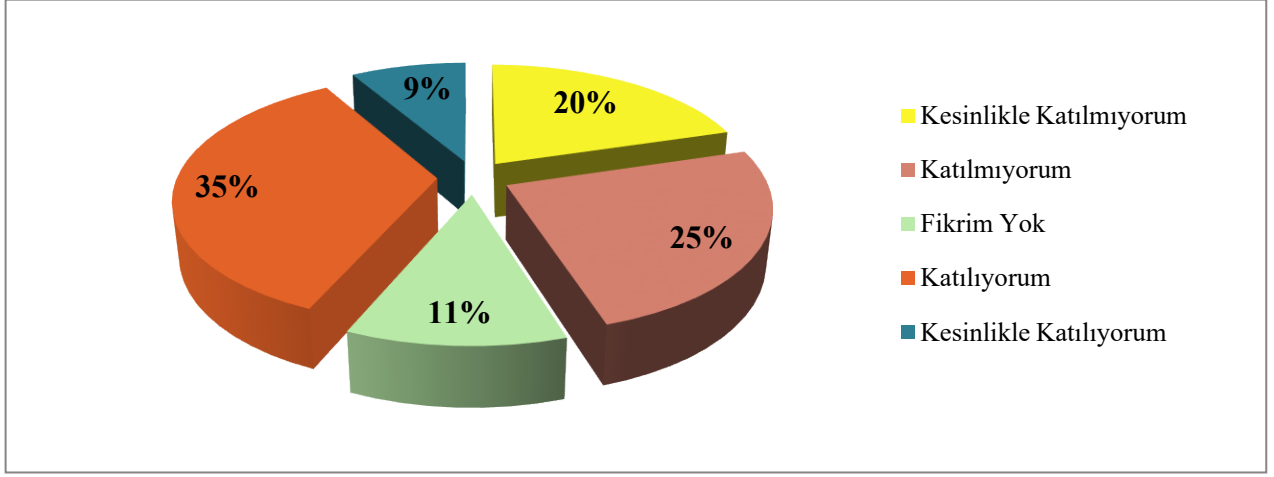

Şekil 12: “Suriyeliler Toplumsal Yaşamımızın Ayrılmaz Bir Parçası Olmuştur” Yargısına Katılım Düzeyi

Herhangi bir şehre göç eden göçmenlerin toplumsal yapıda oynadıkları rollerin yanında bazı uygulamalar ile birlikte göçmenler toplumsal yapının ayrılmaz bir parçası haline de gelebilmektedir. Bu bağlamda katılımcılara sorulan “Suriyeliler toplumsal yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur.” yargısına katılım düzeyleri analiz edildiğinde katılımcıların % 29.6’sı katılırken, % 8.3’ü kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıya katılmayan katılımcıların % 20.2’si kesinlikle katılmazken, % 27.9’u katılmamaktadır. Bu yargıya fikrim yok diyenlerin oranı ise % 13.9’dur. Bu verilerden yola çıkarak Malatya halkının, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri genel oran içerisinde yaklaşık yarısı(%48.1)toplumsal yapının bir parçası olarak görmedikleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo-29: “Çevremdeki Suriyeliler İle İletişim Kurarım” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	178	20,3	20,3	20,3
Katılmıyorum	217	24,8	24,8	45,1
Fikrim Yok	99	11,3	11,3	56,5
Katılıyorum	307	35,1	35,1	91,5
Kesinlikle Katılıyorum	74	8,5	8,5	100
Toplam	875	100	100	

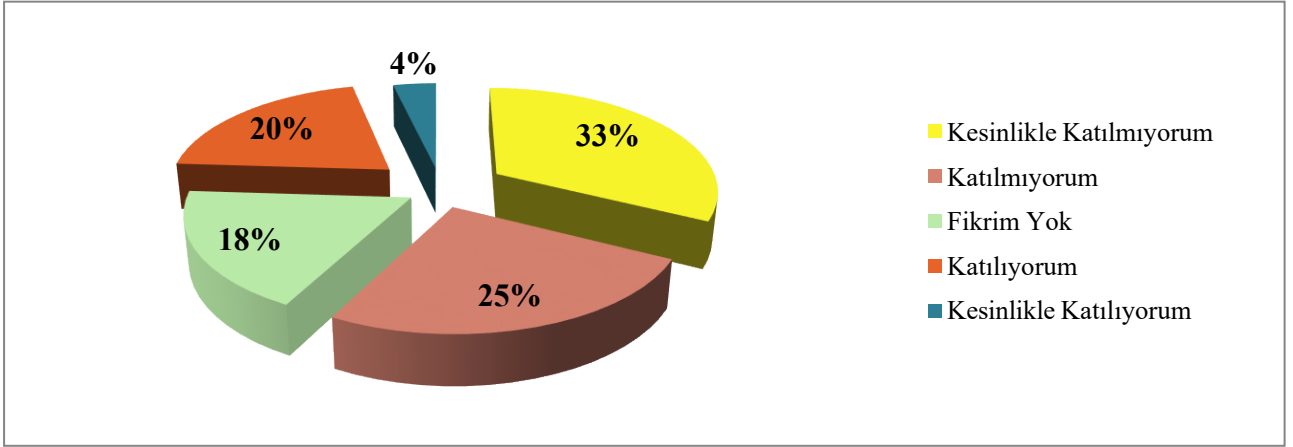
Şekil 13:“Çevremdeki Suriyeliler İle İletişim Kurarım” Yargısına Katılım Düzeyi

Herhangi bir şehre göç eden göçmenlerin toplumsal yapıda onaylanmalarının en önemli göstergesi, göç ettikleri ülkelerdeki vatandaşlar ile kurmuş oldukları iletişimsel süreçlerdir. İletişimsel süreç göçmenlerin toplumsal yapı tarafından kabul edilip edilmemesinde son derece etkilidir. Bu bağlamda katılımcılara sorulan “Çevremdeki Suriyeliler ile iletişim kurarım.” sorusuna katılımcıların % 35.1’i katılırken, % 8.5’i kesinlikle katılmaktadır. Çevresindeki göçmenler ile iletişim kurmayanların oranı % 24.8 iken kesinlikle katılmayanların oranı ise % 20.3’tür. Bu soruya fikrim yok diyenlerin oranı ise % 11.3’dür.

Bu veriler doğrultusunda Malatya halkının Suriye’den Türkiye’ye göç eden Suriyeliler ile genel toplam içinde % 43.6’sının iletişim kurma eğiliminde, % 45,1’inin ise iletişim kurmama eğiliminde olduğu belirlenmiş ve toplumun bu konuda birbirine yakın oranda ayrıştığı değerlendirilmiştir. Dolayısıyla Malatya halkının Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ile iletişim kurma yönünde eğilimlerinin olduğu söylenebilir.

Tablo-30: “Suriyelilerin Kültürü İle Kendi Kültürümüz Arasında Yakınlık Vardır” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	284	32,5	32,5	32,5
Katılmıyorum	221	25,3	25,3	57,7
Fikrim Yok	160	18,3	18,3	76
Katılıyorum	178	20,3	20,3	96,3
Kesinlikle Katılıyorum	32	3,7	3,7	100
Toplam	875	100	100	

Şekil 14: “Suriyelilerin Kültürü İle Kendi Kültürümüz Arasında Yakınlık Vardır” Yargısına Katılım Düzeyi

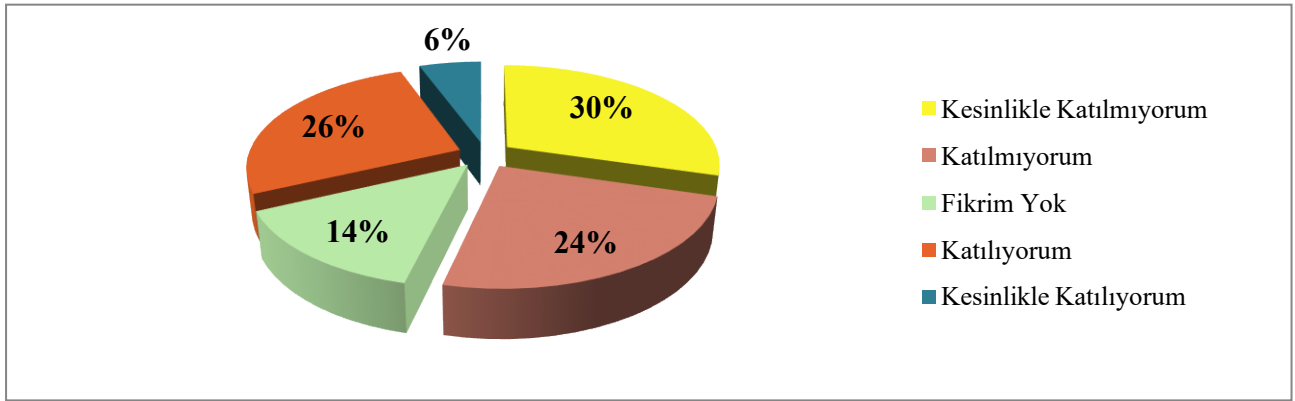
Malatya’ya göç eden Suriyelilerin kültürel değerleri ile Malatya halkının kültürel göstergeleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla sorulan “Suriyelilerin kültürü ile kendi kültürümüz arasında yakınlık vardır.” sorusuna katılımcıların; % 20.3’ü katılırken, % 3.7’si kesinlikle katılmaktadır. Bu soruya fikrim yok cevabı verenlerin oranı ise % 18.3’tür. Ancak bu soruya katılımcıların %32.5 katılmazken, % 25.3’ü ise kesinlikle katılmamaktadır. Bu veriler doğrultusunda Malatya halkının, kendi kültürel değerleri ile Suriye halkının kültürel değerleri (yemek-giyim-davranış-gelenek vb) arasında bir yakınlık görmedikleri söylenebilir. Çünkü katılımcılar bu soruya genel toplam içerisinde % 57.7 oranında katılmamaktadır.

7.1.Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Geliştirdiği Sosyal İlişkiler Faktörü

Herhangi bir ülkeye göç eden göçmenlerin yaşayabileceği en önemli sorun, göç ettikleri ülke halkının kendilerine yaklaşım şekilleridir. Göçmenlerin toplumdaki adaptasyonunda bölge halkının geliştirdiği sosyal ilişkiler bu bağlamda etkili olmaktadır. Bu sorunsalın boyutlarını ortaya koymak amacıyla katılımcılara 13 (on üç) yargıdan oluşan Malatyalıların Suriyeliler ile geliştirebilecekleri ilişkiler bağlamında sorular yöneltilmiştir. Bu sorulara katılımcıların verdikleri cevaplar ise şu şekildedir.

Tablo-31: “Suriyeliler İle Aynı Apartmanda Komşuluk Yaparım” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	259	29,6	29,6	29,6
Katılmıyorum	211	24,1	24,1	53,7
Fikrim Yok	125	14,3	14,3	68
Katılıyorum	231	26,4	26,4	94,4
Kesinlikle Katılıyorum	49	5,6	5,6	100
Toplam	875	100	100	

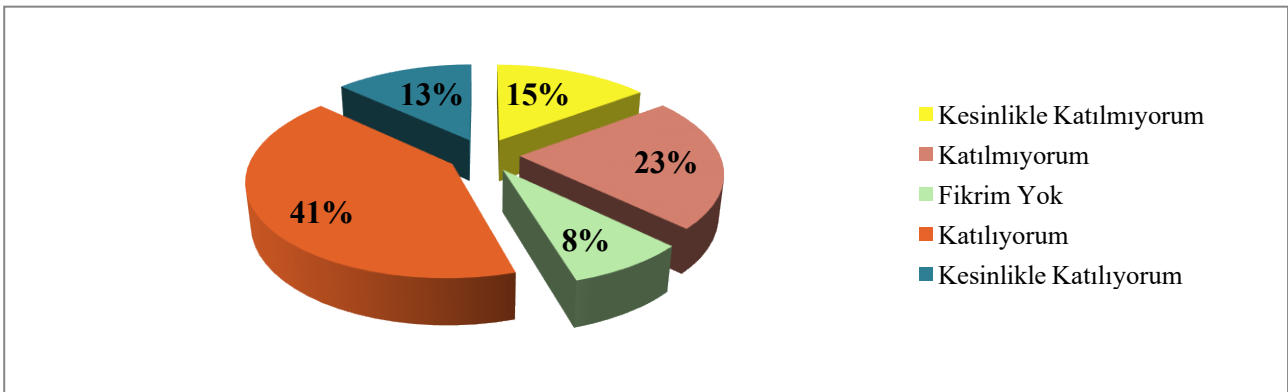

Şekil 15: ‘Suriyeliler İle Aynı Apartmanda Komşuluk Yaparım’ Yargısına Katılım Düzeyi

Bu noktada katılımcılara sorulan “ *Suriyeliler İle Aynı Apartmanda Komşuluk Yaparım*” sorusuna katılımcıların % 26.4’ü katılırken, % 5.6’sı ise katılmamaktadır. Bu soruya fikrim yok diyenlerin oranı ise 14.3’tür. Ancak sosyal ilişkilerin geliştirilmesi açısından önemli olan komşuluk ilişkilerine katılımcıların % 24.1’i bu yargıya katılmazken, % 29.6’sı ise kesinlikle katılmamaktadır. Bu veriler ışığında Malatya halkının genel toplam içerisinde % 53.7 oranında “Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ile apartman komşuluğu yapmak istemedikleri sonucuna ulaşılabilir. Bu veri bir önceki soru olan Suriye kültürel değerleri (yemek-giyim-davranış-gelenek vb.) arasında bir yakınlık görememe sorusu ile paralellik göstermektedir. Aynı apartmanda komşuluk yapmama isteğini kültürel farklılık ile ilişkilendirmek mümkündür.

Tablo-32: ‘Suriyelilere Bir Kez De Olsa Kendim Doğrudan Maddi Yardımda Bulunmuşumdur’ Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	129	7,5	7,5	14,7
Katılmıyorum	197	11,25	11,25	22,5
Fikrim Yok	71	4,05	4,05	8,1
Katılıyorum	363	20,75	20,75	41,5
Kesinlikle Katılıyorum	115	6,55	6,55	13,1
Toplam	875	100	100	100

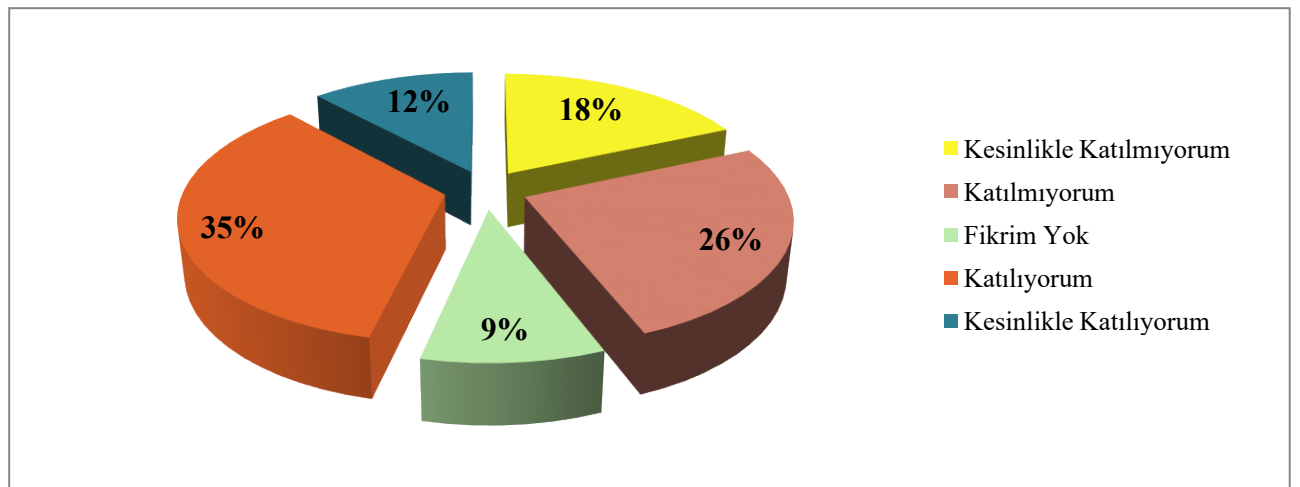

Şekil 16: ‘Suriyelilere Bir Kez De Olsa Kendim Doğrudan Maddi Yardımda Bulunmuşumdur’ Yargısına Katılım Düzeyi

Suriye’deki iç karışıklıktan dolayı Türkiye’ye göç eden Suriyelilere, Ensar-muhacir kardeşliği ya da tamamen insani bağlamda düşünülerek, açılan yardım kampanyaları sosyal ilişkilerin geliştirilmesinde önemli yer tutmaktadır. Bu kapsamda Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Geliştirdiği Sosyal Politikaları (Sosyal İlişkiler) ölçmek amacıyla katılımcılara sorulan “Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur.” ve “Suriyelilere birkez de olsa aracılılar (aracı kişi veya yardım kuruluşlar) aracılığıyla maddi yardımda bulunmuşumdur.” yargısına katılım oranları incelendiğinde katılımcıların 54’ü bu görüşe katılırken, % 38’i katılmamaktadır. Bu soruya fikrim yok diyenlerin oranı ise %8’dir. Bu yargıya katılanların yani Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler doğrudan maddi yardımda bulundum diyenlerin genel toplam içerisindeki oranı yüksektir. Bu verilerden yola çıkarak Malatya halkının Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler doğrudan maddi yardımda bulunmayı tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 33: “Suriyelilere Bir Kez De Olsa Aracılılar (Aracı Kişi Veya Yardım Kuruluşları) Aracılığıyla Maddi Yardımda Bulunmuşumdur” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	161	18,4	18,4	18,4
Katılmıyorum	225	25,7	25,7	44,1
Fikrim Yok	82	9,4	9,4	53,5
Katılıyorum	303	34,6	34,6	88,1
Kesinlikle Katılıyorum	104	11,9	11,9	100
Toplam	875	100	100	

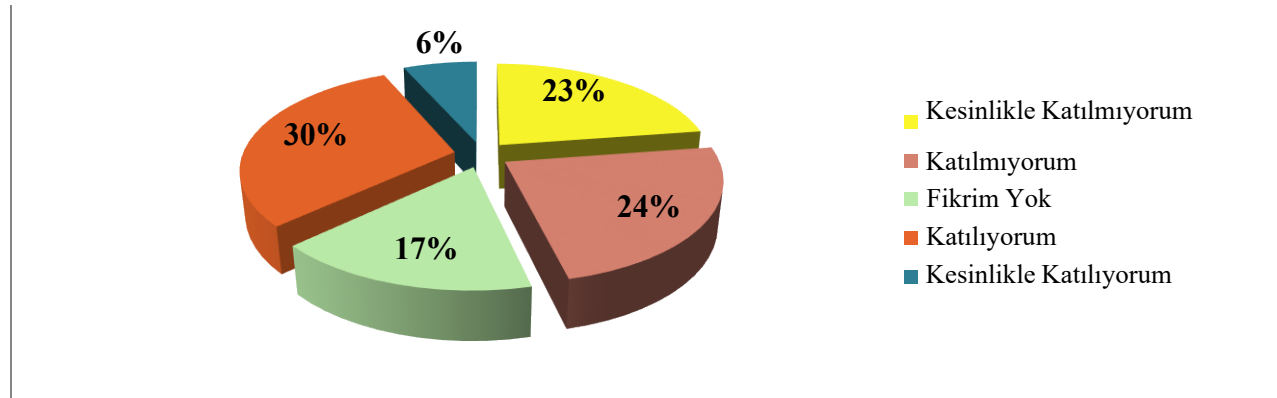
Şekil 17: “Suriyelilere Bir Kez De Olsa Aracılılar (Aracı Kişi Veya Yardım Kuruluşları) Aracılığıyla Maddi Yardımda Bulunmuşumdur” Yargısına Katılım Düzeyi

Bu bağlamda sorulan Suriyelilere bir kez de olsa aracılılar (aracı kişi veya yardım kuruluşları) aracılığıyla maddi yardımda bulunmuşumdur.” yargısına katılımcıların % 47’si aracı kurumlar (aracı kişi, dernek, vakıf, STK vb) ile yardım yaptığını ifade etmiştir. Yardım etmediğini söyleyenlerin oranı ise % 44’tür. Fikrim yok diyenlerin oranının ise % 9 olduğu görülmektedir.

Bu iki yargı bir arada analiz edildiğinde Malatya halkı genel olarak Malatya’ya göç eden Suriyelilere maddi yardımları hem doğrudan kendileri vermekte hem de aracı kuruluşlar vasıtası ile yardımları gerçekleştirmektedir. Bu noktada Malatya’da yardım konusunda aracı kişi ile sivil toplum kuruluşlarının ve kamu kurum ve kuruluşlarının (valilik-belediye-müftülük) aktif olduğu söylenebilir. Doğal olarak maddi yardım noktasında Malatya halkı da bu aracı kişi, kurum ve kuruluşlara güvenmekte ve bu kurum ve kuruluşları da kullanmaktadır.

Tablo-34: “Suriyelilerle Komşuluk İlişkisi Kurarım” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	198	22,6	22,6	22,6
Katılmıyorum	207	23,7	23,7	46,3
Fikrim Yok	147	16,8	16,8	63,1
Katılıyorum	265	30,3	30,3	93,4
Kesinlikle Katılıyorum	58	6,6	6,6	100
Toplam	875	100	100	

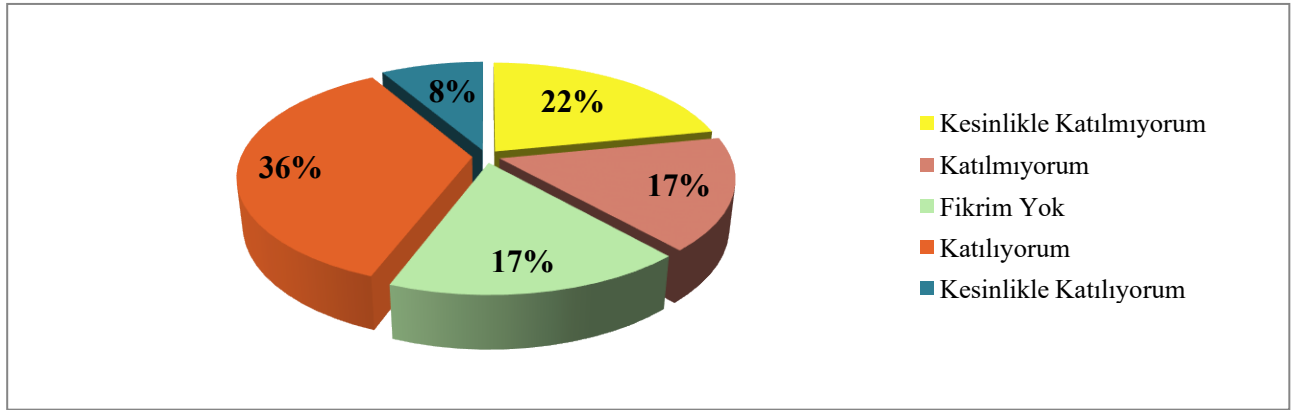

Şekil 18: “Suriyelilerle Komşuluk İlişkisi Kurarım” Yargısına Katılım Düzeyi

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Geliştirdiği Sosyal Politikaları (Sosyalİlişkiler) ortaya koymak amacıyla katılımcılara yöneltilen “Suriyelilerle komşuluk ilişkisi kurarım.” yargısına katılım oranları incelendiğinde Malatya halkının % 47’sinin Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ile aynı mahalle veya sokakta komşuluk ilişkisi kurmak istemedikleri ancak %36’sının komşuluk ilişkisi kurmak istedikleri ortaya çıkmaktadır. Bu genel değerlendirmelerden yola çıkarak Malatya halkının Suriyelilerle komşuluk ilişkisi kurma noktasında olumlu olmadıkları söylenebilir.

Tablo-35: Suriyeli Çocuklarla Çocuğumun Aynı Sınıfta Eğitim Almasını İsterim.” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	191	21,8	21,8	21,8
Katılmıyorum	145	16,6	16,6	38,4
Fikrim Yok	152	17,4	17,4	55,8
Katılıyorum	313	35,8	35,8	91,5
Kesinlikle Katılıyorum	74	8,5	8,5	100
Toplam	875	100	100	

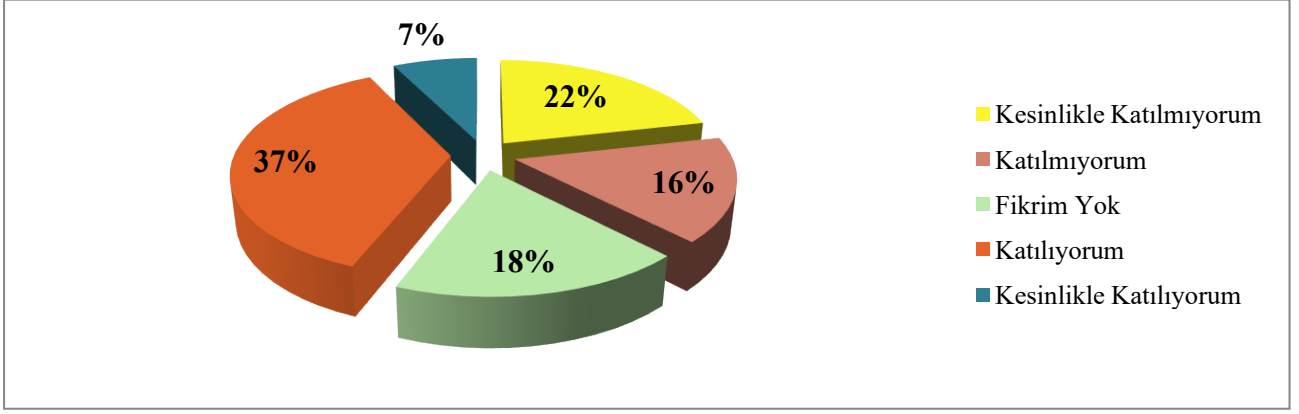

Şekil 19: Suriyeli Çocuklarla Çocuğumun Aynı Sınıfta Eğitim Almasını İsterim.” Yargısına Katılım Düzeyi

Malatya’ya Suriye’den göç eden aileler ile sosyal ilişki kurulmasında çocukları önemli rol oynamaktadır. “Çocukları arasında kurulacak iyi bir ilişki ve iletişim aileler arasında da iyi ilişki ve iletişimin kurulmasında etkili olacaktır.” düşüncesinden yola çıkarak sorulan “Suriyeli çocuklarla çocuğumun aynı sınıfta eğitim almasını isterim.” ve “Çocuklarımdan Suriyeli çocuklarla mahallede veya okulda arkadaşlık kurmasını isterim.” yargısına katılım oranları önem arz etmektedir. Bu bağlamda katılımcılar sorulan bu sorulardan ilkinin oluşturan “Suriyeli çocuklarla çocuğumun aynı sınıfta eğitim almasını isterim.” yargısı analiz edildiğinde katılımcıların %39’u kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum cevaplarını verirken % 44’ü katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo-36: Çocuklarımdan Suriyeli Çocuklarla Mahallede Veya Okulda Arkadaşlık Kurmasını İsterim.” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	188	21,5	21,5	21,5
Katılmıyorum	142	16,2	16,2	37,7
Fikrim Yok	159	18,2	18,2	55,9
Katılıyorum	321	36,7	36,7	92,6
Kesinlikle Katılıyorum	65	7,4	7,4	100
Toplam	875	100	100	

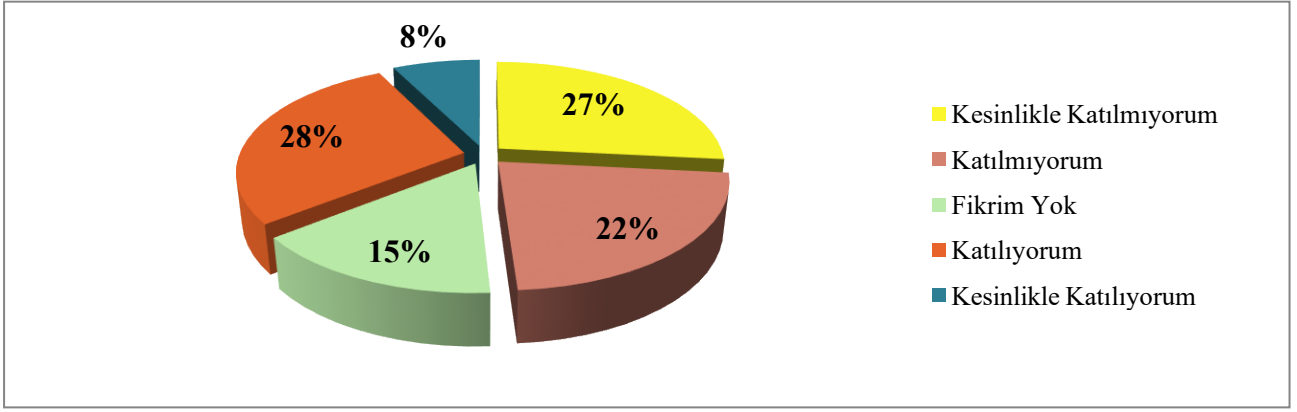

Şekil 20: Çocuklarımla Suriyeli Çocuklarla Mahallede Veya Okulda Arkadaşlık Kurmasını İsterim.” Yargısına Katılım Düzeyi

Bu sorulardan ikincisini oluşturan “Çocuklarımla Suriyeli çocuklarla mahallede veya okulda arkadaşlık kurmasını isterim.” yargısı katılımcıların görüşleri doğrultusunda incelendiğinde ise, katılımcıların % 44’ü bu yargıya kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum yaklaşımı içerisindeyken, %38’i kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum yaklaşımı içerisinde olmuştur. Bu verilerden hareketle sosyal ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynayan çocukların göçmen çocukları ile arkadaşlık yapmasını isteyen ve destekleyenlerin genel oranı azımsanmayacak orandadır. Ancak yakın oranda katılımcı da bu konuda olumsuz fikir belirtmiştir. Olumlu ve olumsuz görüş belirtenlerin oranı % 50’nin altında olup, bu konuda toplumsal bir desteğin tam anlamı ile oluşmadığı değerlendirilebilir. Bu da bize Malatya halkının genel olarak “Çocuklarımla Suriyeli çocuklarla mahallede veya okulda arkadaşlık kurmasını isterim.” yönünde bir veri sunmaktadır.

Tablo-37: Suriyelilerle Aynı İşyerinde Çalışmak İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	233	26,6	26,6	26,6
Katılmıyorum	196	22,4	22,4	49
Fikrim Yok	134	15,3	15,3	64,3
Katılıyorum	247	28,2	28,2	92,6
Kesinlikle Katılıyorum	65	7,4	7,4	
Toplam	875	100	100	100

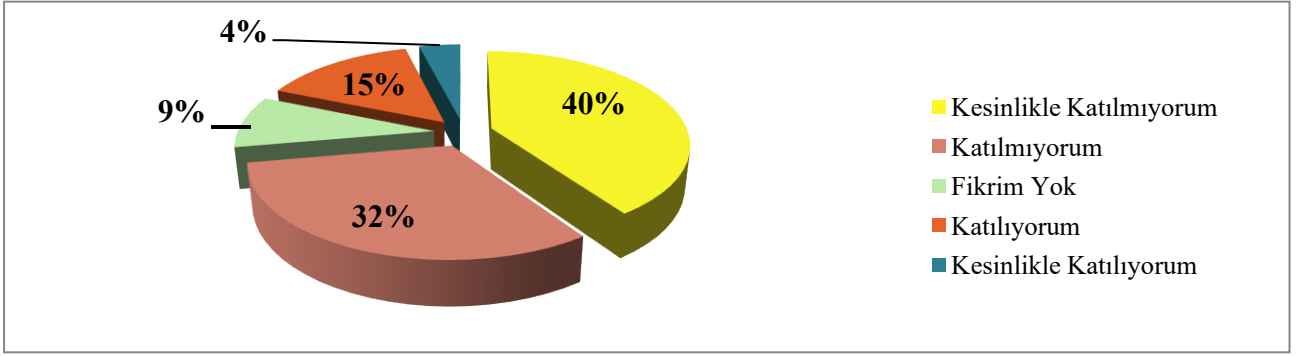
Şekil 21: Suriyelilerle Aynı İşyerinde Çalışmak İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

Herhangi bir yere göç edenlerin en önemli sosyalleşme araçlarından birisi de aktif olarak iş hayatına katılımdır. Bu noktada Türkiye’nin sosyal hayatına adapte olma ve geçimlerini sağlama ve sosyalleşme bağlamında Malatya’ya göç eden Suriyelilerin aktif olarak iş hayatına katılımları gereklidir. Ancak bu iş hayatına katılımda yerel halkın görüşleri de merkezi hükümeti bağlayıcı bir mekanizma olarak karşımıza çıkmaktadır. Suriye’den Malatya’ya göç eden Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler iş hayatına katılımları noktasında katılımcılara sorulan “Suriyelilerle aynı iş yerinde çalışmak isterim.”ve “Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını isterim.” yargısına katılım düzeyleri analiz edildiğinde birinci yargıya (Suriyelilerle aynı işyerinde çalışmak isterim.) katılımcıların % 28’i katılırken, % 8’i ise kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıya fikrim yok diyenlerin oranı ise 15’tir. Dolayısıyla bu yargı noktasında önemli bir kararsızlık ve karşı oluş görülmektedir. Bu yargıya kesinlikle katılmayanların oranı % 27 iken katılmayanların oranı ise % 22’dir.

Bu verilerden yola çıkarak bu yargıya katılmayıp Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ile aynı iş yerinde çalışmak istemeyenlerin oranının % 49 olduğu ortaya çıkmaktadır. Ancak Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri ile aynı iş yerinde çalışmakta bir sakınca görmeyenlerin oranı ise genel toplam içinde % 36’dır. Dolayısıyla Malatya halkı genel olarak Suriye’den Malatya’ya göç eden Suriyeliler ile aynı iş yerinde çalışmak istememektedir.

Tablo-38: Suriyeli Girişimcilerin İşyeri Açmasını İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	286	32,7	32,7	32,7
Katılmıyorum	205	23,4	23,4	23,4
Fikrim Yok	122	13,9	13,9	13,9
Katılıyorum	209	23,9	23,9	23,9
Kesinlikle Katılıyorum	53	2,5	2,5	6,1
Toplam	875	100	100	

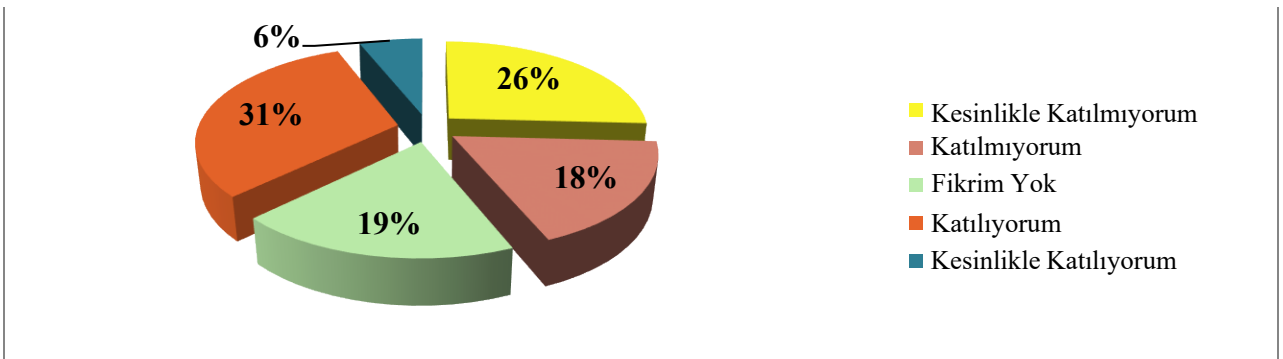

Şekil 22: “Suriyeli Girişimcilerin İşyeri Açmasını İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

Yine katılımcılara bu doğrultuda sorulan “Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını isterim.” yargısına katılım düzeyleri analiz edildiğinde ise katılımcıların % 24’ü bu yargıya katılırken, % 6’sı ise kesinlikle katılmaktadır. Bu yargıya fikri noktada kararsız katılanların oranı ise % 14’tür. Bu yargıya katılmayanların oranı ise % 22,4 iken kesinlikle katılmayanların oranı ise % 23’tür. Bu verilerden yola çıkarak bir önceki yargıya katılım oranları da dikkate alınarak Malatya halkının genel olarak Suriyeliler ile aynı iş yerinde çalışmayı ve Malatya’da iş yeri açmalarını istemediği sonucu çıkarılabilir.

Tablo-39: “Çevremden Bir Erkeğin Suriyeli Bir Kadınla Evlenmesini Doğal Karşılarım” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	226	25,8	25,8	25,8
Katılmıyorum	157	17,9	17,9	43,8
Fikrim Yok	166	19	19	62,7
Katılıyorum	273	31,2	31,2	93,9
Kesinlikle Katılıyorum	53	6,1	6,1	100
Toplam	875	100	100	

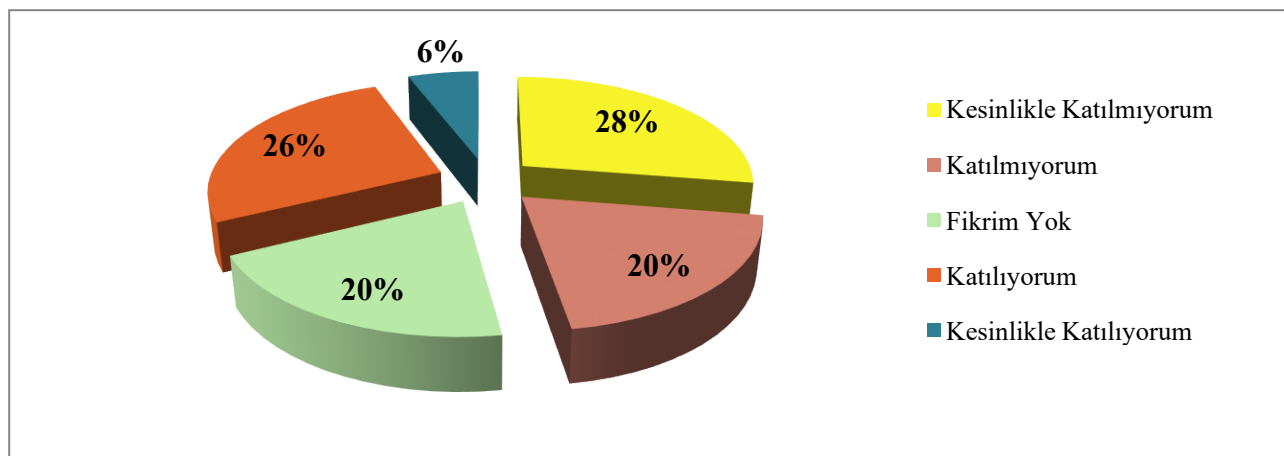

Şekil 23: Çevremden Bir Erkeğin Suriyeli Bir Kadınla Evlenmesini Doğal Karşılarım” Yargısına Katılım Düzeyi

Suriye’den Malatya göç eden Suriyelilerin Malatyalılar ile kuracakları aile ilişkileri yani evlilik akdinin altına imza atmaları ve akrabalık ilişkileri kurmaları Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ile geliştirilecek ve iletişim ve ilişki kurulmasını sağlayacak en önemli gelişmedir. Bu bağlamda soruya dönüştürülen “Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım.” ve “Çevremden bir kadının Suriyeli bir erkekle evlenmesini doğal karşılarım. “yargısına katılımcıların katılım düzeylerinin verileri son derece önemlidir. Bu noktada araştırmaya katılan katılımcıların birinci yargıya (Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım.) yargısına katılım oranları analiz edildiğinde bu yargıya katılanların oranı % 31 iken, kesinlikle katılıyorum diyenlerin oranı ise % 6’dır. Bu soruya fikrim yok şeklinde kararsız olduklarını ifade edenlerin oranı ise %19’dur. Bu görüşe katılmayanların oranı % 18 iken, kesinlikle katılmayanların oranı ise % 26’dır. Bu verilerden yola çıkarak Malatya halkının, çevresinden bir erkeğin Suriyeli bir kadın ile evlenmesine çok sıcak bakmadığı söylenebilir.

Tablo-40: “Çevremden Bir Kadının Suriyeli Bir Erkekle Evlenmesini Doğal Karşılarım” Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	241	27,5	27,5	27,5
Katılmıyorum	175	20	20	47,5
Fikrim Yok	176	20,1	20,1	67,7
Katılıyorum	232	26,5	26,5	94,2
Kesinlikle Katılıyorum	51	5,8	5,8	100
Toplam	875	100	100	

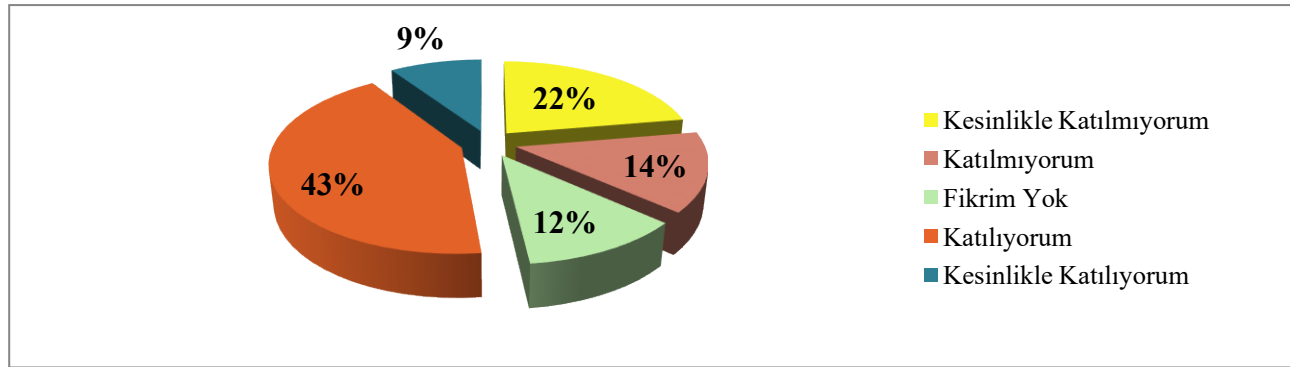

Şekil 24: “Çevremden Bir Kadının Suriyeli Bir Erkekle Evlenmesini Doğal Karşılarım” Katılım Düzeyi

Bu çerçevede katılımcılara yöneltilen “Çevremden bir kadının Suriyeli bir erkekle evlenmesini doğal karşılarım.” yargısına katılım düzeyini analiz ettiğimizde katılımcıların % 26’sı bu yargıya katıldıklarını ifade ederken, % 6’sı ise kesinlikle bu yargıya katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıda kararsız kalan katılımcıların oranı ise % 20’dir. Bu yargıya kesinlikle katılmayanların oranı % 28 iken, katılmayanların oranı ise % 20’dir. Dolayısıyla Malatya halkının genel olarak çevresindeki herhangi bir erkek veya kadının Suriyeli bir erkek veya kadınla evlenmesini ve akrabalık ilişkisi kurmasını olumlu bulmadıkları değerlendirilmektedir.

Tablo-41: “Suriyelilerle Hastaneden Aynı Sağlık Hizmeti Almak İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	195	22,3	22,3	22,3
Katılmıyorum	125	14,3	14,3	36,6
Fikrim Yok	102	11,7	11,7	48,2
Katılıyorum	371	42,4	42,4	90,6
Kesinlikle Katılıyorum	82	9,4	9,4	100
Toplam	875	100	100	

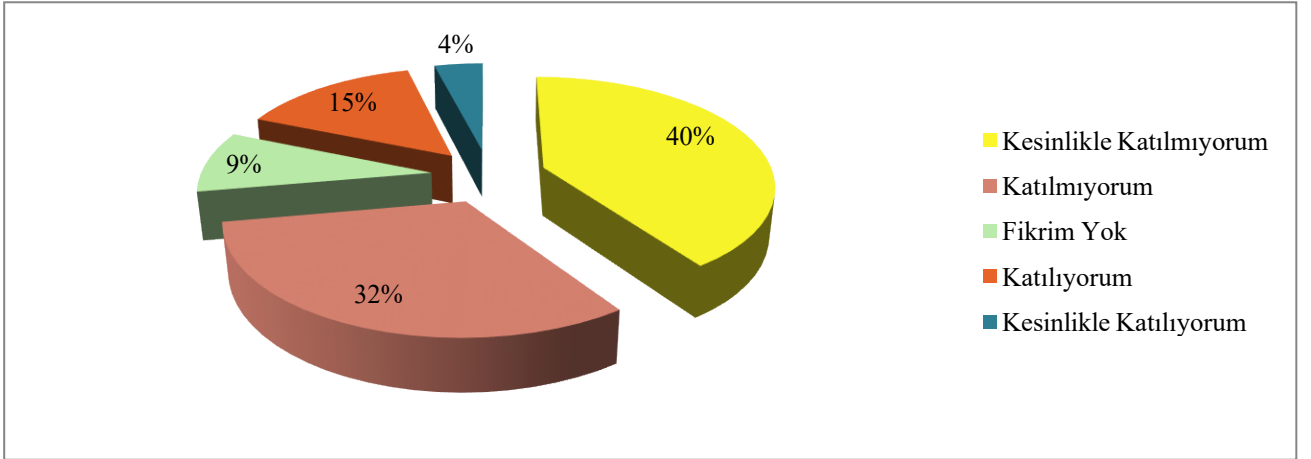
Şekil 25: “Suriyelilerle Hastaneden Aynı Sağlık Hizmeti Almak İsterim” Yargısına Katılım Düzeyi

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Malatya Halkının Geliştirdiği Sosyal Politikaları (Sosyalİlişkiler) ilişki faktörünü oluşturan son yargılar ise “Suriyelilerle hastaneden aynı sağlık hizmeti almak isterim.”, “Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılması doğaldır.” şeklindedir. Bu yargıların katılımcılarının katılım düzeyleri analiz edildiğinde ise; katılımcıların birinci yargıya (Suriyelilerle hastaneden aynı sağlık hizmeti almak isterim.) % 43’ü evet isterim cevabını verirken, % 9’u ise kesinlikle bizimle aynı sağlık hizmeti almaları gerekir şeklinde görüş bildirmişlerdir. Yani insan hakları bağlamında düşünüldüğünde Malatya halkı Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin kendileri ile aynı sağlık hizmeti almalarını % 52 oranında desteklemektedir. Bizimle aynı sağlık hizmeti almasın

diyenlerin oranı ise genel toplam içinde % 36 civarındadır. Bu verilerden yola çıkarak Malatya halkının yarısından fazlası “Malatya’ya göç eden Suriyelilerin kendileri ile aynı sağlık hizmetlerinin alınmasını destekledikleri görülmektedir.

Tablo-42: “Suriyelilerin İş Hayatında Düşük Ücretle Çalıştırılması Doğaldır.” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	353	40,3	40,3	40,3
Katılmıyorum	279	31,9	31,9	72,2
Fikrim Yok	79	9	9	81,3
Katılıyorum	129	14,7	14,7	96
Kesinlikle Katılıyorum	35	4	4	100
Toplam	875	100	100	

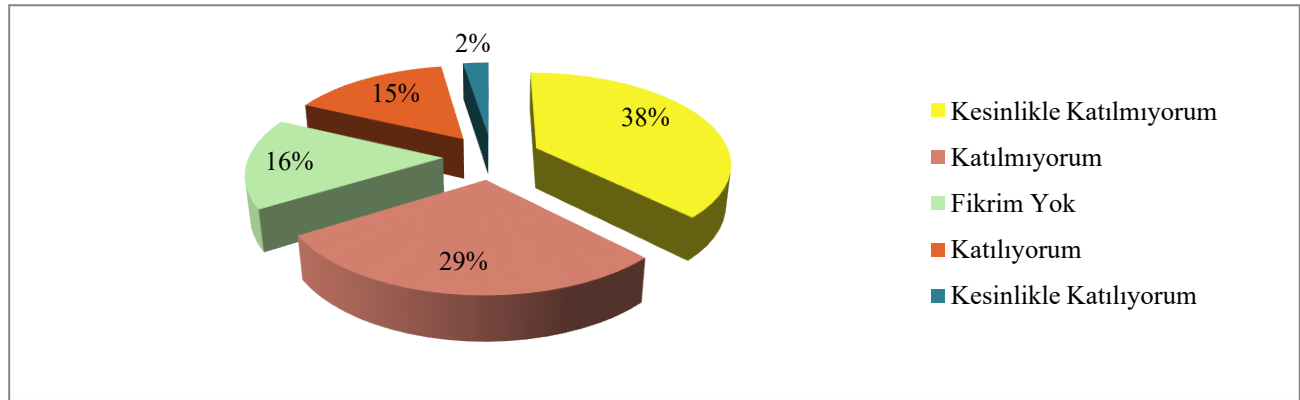
Şekil 26: “Suriyelilerin İş Hayatında Düşük Ücretle Çalıştırılması Doğaldır.” Yargısına Katılım Düzeyi

“Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılması doğaldır.” yargısına katılım düzeyleri analiz edildiğinde ise katılımcıların % 40’ı bu yargıya kesinlikle katılmazken, % 32’si ise katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıya katılanların oranı (evet bizden düşük ücret almalılar diyenler) ise % 15 iken, evet kesinlikle bizden daha düşük ücret almalıdır diyenler ise % 4’tür. Bu veriler doğrultusunda ister Malatyalı ister göçmen olsun Malatya halkı ücret eşitliğinin ve emek sömürsünü ve fırsatçılığını asla desteklememektedir. Doyasıyla aynı şartlarda çalışan Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin kendileri ile aynı ücreti almalarını istemektedir. Kısaca bütün veriler analiz edildiğinde Malatya halkının temel insani şart ve uygulamalardan genelde taviz vermediği, göçmen olup olmamasına bakmadan tamamen insani bir bakış açısı ile bu duruma yaklaştıkları değerlendirilebilir.

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler İle İlgili Toplumsal, Siyasal ve Ekonomik İlişkiler Faktörünün Analizi ile Malatya’ya göç eden Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin gerek Malatya’nın ve gerekse ülkenin siyasal ve ekonomik durumuna etki faktörünün analiz edildiği bu bölümde 9 (dokuz) yargı üzerinden incelemeler yapılmıştır. Bu yargılar üzerinde Malatya halkının genel görüşlerinden yola çıkarak genelleştirilebilirliklere ulaşılamaya çalışılmıştır.

Tablo-43: Suriyelilerin Toplumsal Kurallara Uygun Yaşadığını Düşünüyorum” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	329	37,6	37,6	37,6
Katılmıyorum	250	28,6	28,6	66,2
Fikrim Yok	139	15,9	15,9	82,1
Katılıyorum	135	15,4	15,4	97,5
Kesinlikle Katılıyorum	22	2,5	2,5	100
Toplam	875	100	100	

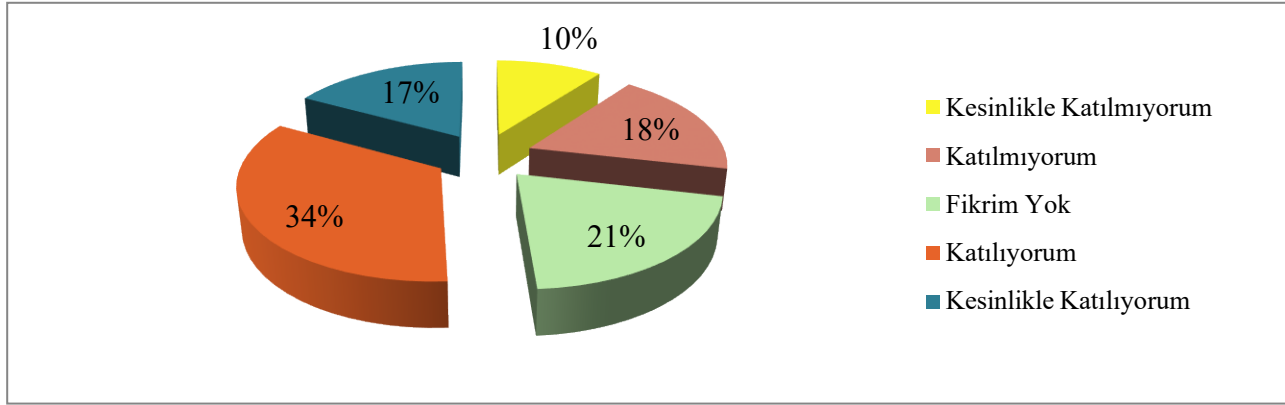

Şekil 27: Suriyelilerin Toplumsal Kurallara Uygun Yaşadığını Düşünüyorum” Yargısına Katılım Düzeyi

Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin bu toplumsal kurallara uygun bir yaşam tarzı benimseyip benimsemediklerini ortaya koymak amacıyla “Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşadığını düşünüyorum.” şeklinde oluşturulan yargıya katılım düzeyleri incelenmiştir. Bu yargıya; katılımcıların % 38’i Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşadıkları hususuna kesinlikle katılmazken, % 29’u katılmamaktadır. Yine bu yargıya; katılımcıların % 15’i katılırken, % 2’si ise kesinlikle katılmaktadır. Bu verilerden yola çıkarak Malatya halkının Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşamadıklarını düşündüğü değerlendirilmektedir. (% 66)

Tablo-44: “Suriyeliler Şehrin Güvenliği İçin Önemli Bir Tehdit Teşkil Etmektedir” Yargısına Katılım Düzeyleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	90	10,3	10,3	10,3
Katılmıyorum	160	18,3	18,3	28,6
Fikrim Yok	179	20,5	20,5	49
Katılıyorum	297	33,9	33,9	83
Kesinlikle Katılıyorum	149	17	17	100
Toplam	875	100	100	

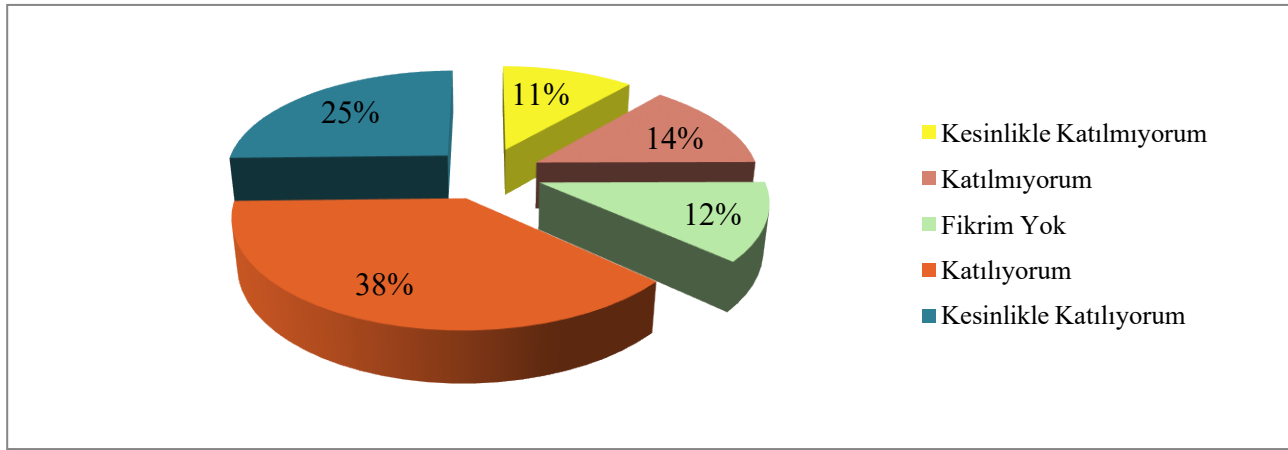

Şekil 28: “Suriyeliler Şehrin Güvenliği İçin Önemli Bir Tehdit Teşkil Etmektedir” Yargısına Katılım Düzeyleri

Bir bölge için göçmenlerin oluşturacakları en önemli risk güvenlik riskidir. Bu hem toplumsal hem siyasal hem de ekonomik anlamda bölge halkına zarar verebilmektedir. Bu bağlamda oluşturulan “Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir.” şeklindeki yargıya katılım oranları son derece önemlidir. Bu noktada katılımcıların % 33,9’u bu yargıya katılıp Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin Malatya şehrinin güvenliğini tehdit ettikleri görüşüne katılırken, % 17’si ise kesinlikle katılmaktadır. Bu yargıya kararsız kalıp fikrim yok diyenlerin oranı ise % 21’dir. Bu yargıya katılmayanların oranı % 18 iken kesinlikle katılmayanların oranı ise % 10’dur. Bu veriler doğrultusunda Malatya halkı Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin şehrin güvenliğini önemli oranda (% 51) tehdit ettiklerini düşünmektedir. Şehrin güvenliğini tehdit etmiyor diyenlerin oranı ise genel toplam içinde % 29’dur. Dolayısıyla Malatya halkının Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri güvenlik riski olarak gördükleri değerlendirilmektedir.

Tablo-45: “Suriyelilerin Doğum Artış Hızının Yüksekliğinden Dolayı Ülkem Adına Endişe Duyuyorum” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	99	11,3	11,3	11,3
Katılmıyorum	119	13,6	13,6	24,9
Fikrim Yok	103	11,8	11,8	36,7
Katılıyorum	332	37,9	37,9	74,6
Kesinlikle Katılıyorum	222	25,4	25,4	100
Toplam	875	100	100	

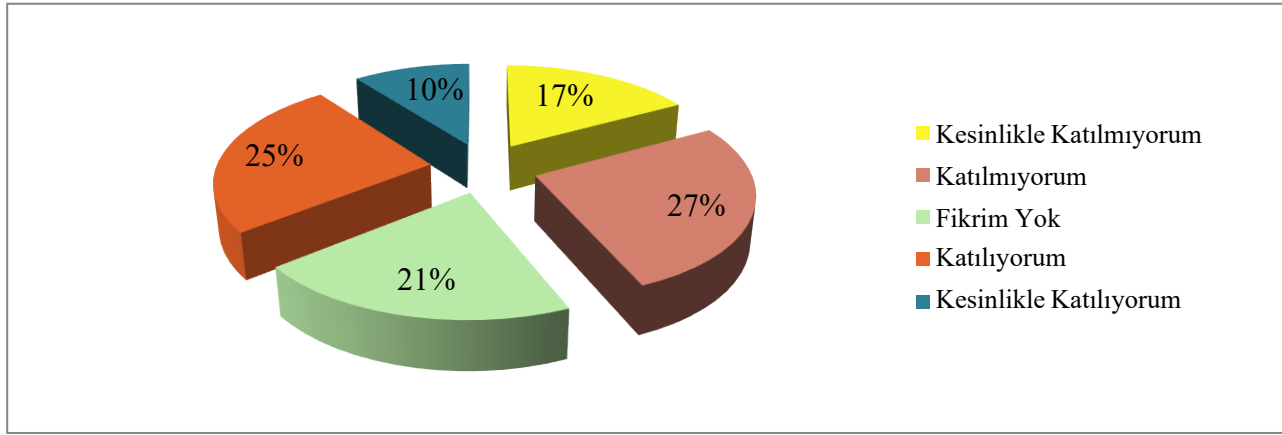

Şekil 29:“Suriyelilerin Doğum Artış Hızının Yüksekliğinden Dolayı Ülkem Adına Endişe Duyuyorum” Yargısına Katılım Düzeyi

Araştırmamıza katılan katılımcılara yöneltilen “Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğinden dolayı ülkem adına endişe duyuyorum.” yargısına katılım düzeyleri incelendiğinde katılımcıların % 37,9’u bu görüşe katıldıklarını ifade ederken, % 25’i ise bu görüşe kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıya kararsız kalıp fikrim yok diyenlerin oranı ise % 12’dir. Bu görüşe kesinlikle katılmayanların oranı % 11 iken katılmayanların oranı ise % 14’tür. Bu verilerden yola çıkarak Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerdeki yüksek doğum oranının Malatya halkını endişelendirdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo-46:“Suriyelilerin Karıştığı Bir Suça Ben Veya Bir Yakınım Şahit Olmuştur.” Yargısına Katılım Düzeyleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	149	17	17	17
Katılmıyorum	233	26,6	26,6	43,7
Fikrim Yok	180	20,6	20,6	64,2
Katılıyorum	222	25,4	25,4	89,6
Kesinlikle Katılıyorum	91	10,4	10,4	100
Toplam	875	100	100	

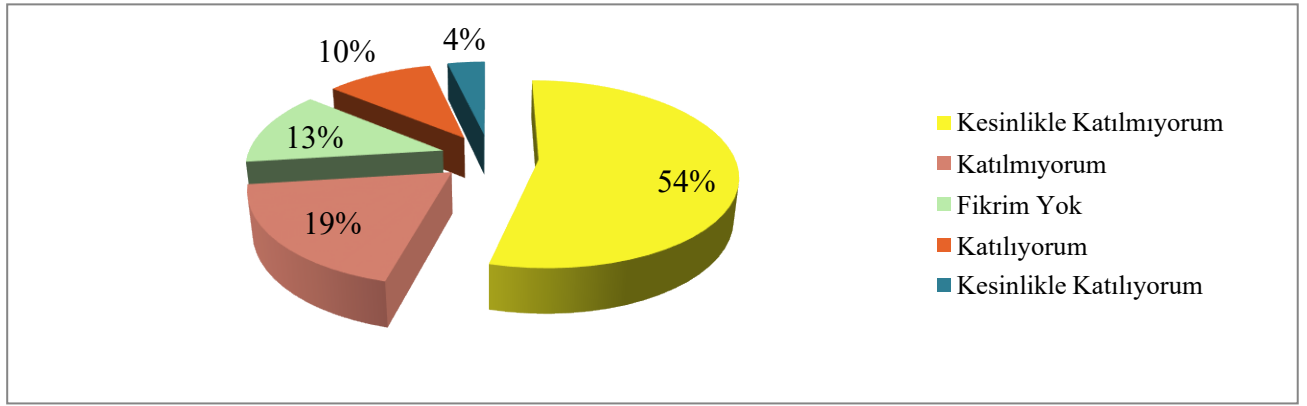

Şekil 30: “Suriyelilerin Karıştığı Bir Suça Ben Veya Bir Yakınım Şahit Olmuştur.” Yargısına Katılım Düzeyleri

Şehrin güvenliği açısından en önemli göstergelerden birisi de Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin karışmış oldukları suç oranlarıdır. Bu bağlamda katılımcılara sorulan “Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veyabir yakınım şahit olmuştur.” yargısına katılım düzeyleri incelendiğinde katılımcıların % 25’i bu yargıya katıldıklarını ifade ederken, % 10’u kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Dolayısıyla bu yargıya katılanların yani “Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olduk.” diyenlerin oranı genel toplam içinde % 36’dır. Bu yargıya kesinlikle katılmıyorum diyenlerin oranı % 18 iken, katılmayanların oranı ise % 27’dir. Yani “Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmadık.” görüşünde olan katılımcıların genel toplam içindeki oranı % 44’tür. Yukarıdaki veriler, birlikte değerlendirildiğinde katılımcılar, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri şehrin güvenliğini tehdit edici risk olarak görürlerken, “Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmadık.” görüşünü ifade edenlerin oranları arasında yeterince uyum olmasa da bir önceki soru sadece güvenlik riski ile ilişkilendirildiğinde bu paradoksun ortadan kalkacağı görülmektedir. Kısacası Malatya halkı, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin şu ana kadar büyük oranda suça karışmadıklarını ifade etse de Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri şehringüvenliğinin tehdit edebilecek bir risk unsuru olarak görmektedir.

Tablo-47:“Suriyelilere Vatandaşlık Hakkı Verilmesini Destekliyorum” Yargısına Katılım Düzeyleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	473	54,1	54,1	54,1
Katılmıyorum	166	19	19	73
Fikrim Yok	113	12,9	12,9	85,9
Katılıyorum	91	10,4	10,4	96,3
Kesinlikle Katılıyorum	32	3,7	3,7	100
Toplam	875	100	100	

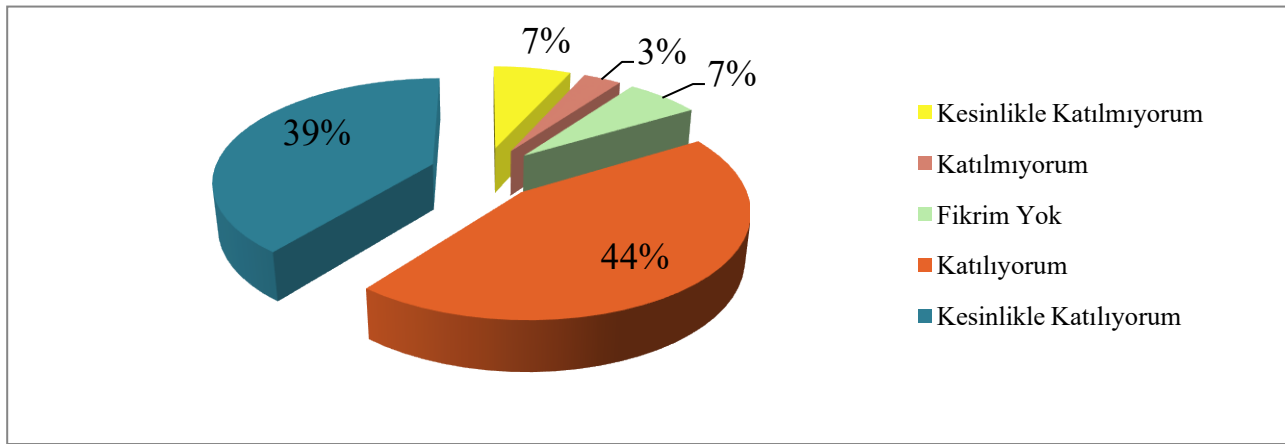

Şekil 31: “Suriyelilere Vatandaşlık Hakkı Verilmesini Destekliyorum” Yargısına Katılım Düzeyleri

Malatya’ya Suriye’den göç eden göçmenlerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına başvurdukları ve vatandaş olmak istedikleri bilinmektedir. Bu Türk siyasal hayatı açısından alınan veya alınmaya çalışılan önemli bir gelişmedir. Bu gelişmenin siyasal iktidar ve siyasal muhalefet açısından birtakım olumlu/olumsuz sonuçlar doğurabileceği tahmin edilmektedir. Bu noktada Türk siyasal işleyişini etkileyebileceği düşünülen ve bu doğrultuda katılımcılara yöneltilen “Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini destekliyorum.” yargısına katılım düzeyleri incelendiğinde katılımcıların, % 54’ü bu yargıya kesinlikle katılmazken, % 19’u ise bu yargıya katılmamaktadır. Bu yargıya katılanların % 10’u sadece katılırken, % 4’ü kesinlikle katılmaktadır. Bu yargıya fikrim yok şeklinde görüş bildirip kararsız kalanların oranının ise % 13 olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak katılımcıların, Türk iç siyasetinde önemli bir karar olduğu düşünüldüğünde Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini büyük oranda (% 73) desteklemediği yani bu fikre karşı çıktığı görülmektedir.

Tablo-48: “Suriyeliler Şartlar Uygun Olursa Gönderilmelidir” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	59	6,7	6,7	6,7
Katılmıyorum	29	3,3	3,3	10,1
Fikrim Yok	56	6,4	6,4	16,5
Katılıyorum	387	44,2	44,2	60,7
Kesinlikle Katılıyorum	344	39,3	39,3	100
Toplam	875	100	100	

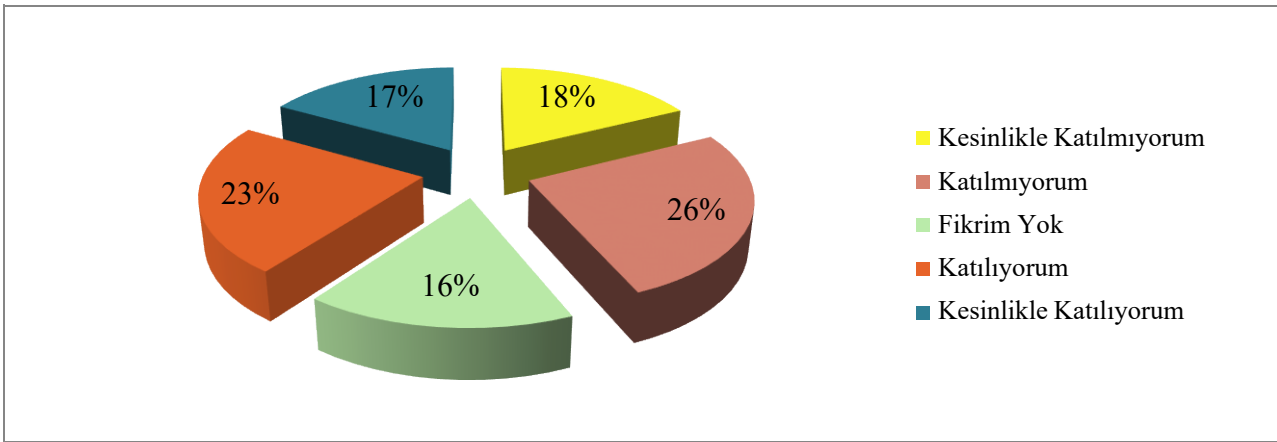

Şekil 32: “Suriyeliler Şartlar Uygun Olursa Gönderilmelidir” Yargısına Katılım Düzeyi

Yapılan alan araştırmaları sonuçlarına göre “ Suriyelilere vatandaşlık hakkının verilmemesi” yönünde görüş bildiren katılımcılara yine iç politikayı etkileyebileceği düşünülen “Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” ve “Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.” şeklinde sorular yöneltilmiştir. Bu sorulardaki amaç, katılımcıların Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin geri dönüşleri ile ilgili düşüncelerini ortaya koyabilmektir. Bu bağlamda katılımcılar birinci yargıya yani “Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” yargısına % 44 oranında katılırken, % 39 oranında kesinlikle katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu yargıya denekler % 7 oranında katılmazken, % 3 oranındakesinlikle katılmamaktadır. “Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” yargısına ise katılımcıların % 7 oranında karasız kaldıkları ve fikir beyan etmedikleri ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla Malatya halkı tarafından Türk iç siyasetinde önemli bir yer tutan ve muhalefet ve iktidar tarafından tartışılan Suriyelilerin uygun şartlar olduğu takdirde Suriye’ye geri gönderilmesini büyük bir oranda (% 84) istemediği değerlendirilmektedir.

Tablo-49:“Suriyeliler Şartlar Ne Olursa Olsun Gönderilmelidir” Yargısına Katılım Düzeyi

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	154	17,6	17,6	17,6
Katılmıyorum	228	26,1	26,1	43,7
Fikrim Yok	144	16,5	16,5	60,1
Katılıyorum	202	23,1	23,1	83,2
Kesinlikle Katılıyorum	147	16,8	16,8	100
Toplam	875	100	100	

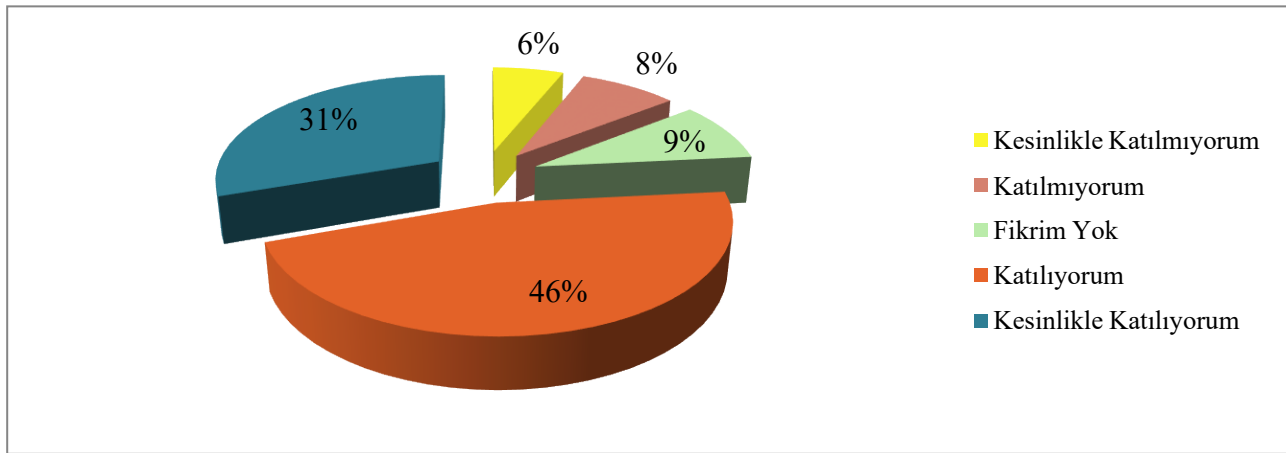

Şekil 33: “Suriyeliler Şartlar Ne Olursa Olsun Gönderilmelidir” Yargısına Katılım Düzeyi

Bu noktada oluşturulan ikinci yargıya yani ““Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.” yargısına katılım düzeyleri analiz edildiğinde katılımcıların daha iyimser bir görüş takındıkları görülmektedir. Bu noktada katılımcılar; bu yargıya % 23 oranında katılırken, % 17 oranında kesinlikle katıldıkları görülmektedir. Ancak şartların uygun olmaması durumunda ise katılımcılar % 26 oranında gönderilmesin şeklinde görüş bildirirken, % 18 oranında ise hayır kesinlikle şartlar uygun değilse Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler gönderilmesin Türkiye’de kalsın şeklinde görüş bildirmektedir. Bu iki soru birlikte yorumlandığında; “Suriye’deki şartlar (ekonomik-güvenlik) olumlu hale geldiğinde Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler Suriye’ye gönderilmelidir.” şeklinde görüş bildirirken, şartlar uygun olmadığı durumda ise gönderilmesi konusunda ikiye bölünmekte ve olumlu ya da olumsuz tam bir toplumsal destek oluşmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla katılımcılar açısından Suriyelilerin gönderilip gönderilmemesinde Suriye’deki iç şartlarının (ekonomi-güvenlik)uygunluğu önemli bir kıstas olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo-50: “Suriyeliler Ülke Ekonomimize Ciddi Bir Yük Getirmiştir” Yargısına Katılım Düzeyleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamalı Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	53	6,1	6,1	6,1
Katılmıyorum	73	8,3	8,3	14,4
Fikrim Yok	79	9	9	23,4
Katılıyorum	404	46,2	46,2	69,6
Kesinlikle Katılıyorum	266	30,4	30,4	100
Toplam	875	100	100	

Şekil 34: “Suriyeliler Ülke Ekonomimize Ciddi Bir Yük Getirmiştir” Yargısına Katılım Düzeyleri

Suriye’den Türkiye’ye göç eden Suriyelilerin Türk ekonomisine yapmış olduğu olumlu veya olumsuz etkiyi ortaya koymak amacıyla katılımcılara yöneltilen “Suriyeliler ülke ekonomimize ciddi bir yük getirmiştir.” yargısına Malatya halkının (katılımcılar) % 46’sı “Evet, Suriyeliler ülke ekonomimize ciddi bir yük getirmiştir.” görüşüne katılırken, % 30’u ise Suriyelilerin ülke ekonomimize ciddi bir yük getirdiğine kesinlikle katılmaktadır. “Hayır, Suriyeliler ülke ekonomimize ciddi bir yük getirmemiştir.” diyen katılımcıların oranı ise genel toplam içinde %14 olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla Malatya halkı genel olarak Suriye’deki iç karışıklık nedeniyle Türkiye’ye göç eden Suriyelilerin büyük oranında (% 77) ülke ekonomisine yük getirdiğini düşünmektedir.

Ancak veriler dikkatlice incelenir ve yorumlanırsa “araştırmaya katılanlar özelinde ve Malatya halkı genelinde” Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler ülke ekonomisine yük getirse de ekonomik-politik ve güvenlik şartları Suriye’de uygun hale gelmeden Suriyelilerin de Suriye’ye geri gönderilmesine sıcak bakmadıkları ortaya çıkmaktadır. Bu veri bize Müslüman Türk halkının Suriyeliler ile benzer inanç sistemlerine ve benzer kimliklere sahip olmalarından dolayı veya evrensel insan haklarına verilen önemden dolayı onların haklarına saygı duyduğu şeklinde değerlendirilmektedir.

7.2.Faktörler Arası Korelasyon Analizi (*Person r*)

Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre Malatya halkının Suriye’den göç eden göçmenler ile ilgili ilk faktör olan “Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü”, Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü, Suriyelilere Yönelik Geliştirilen Sosyal Politikalar Faktörü, Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Siyasal-Ekonomik İlişkiler Faktörü olduğu faktör analizi sonuçlarında ortaya konulmuştur.

Tablo-51: Faktörler Arası İlişkiler

		Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü	Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü	Suriyeliler ile Geliştirilen Sosyal Politikalar Faktörü	Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Siyasal-Ekonomik İlişkiler Faktörü
Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü	Pearson Correlation	1	,381**	,312**	0,022
	Sig. (2-tailed)		0	0	0,511
	N	875	875	875	875
Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü	Pearson Correlation	,381**	1	,578**	-0,003
	Sig. (2-tailed)	0		0	0,931
	N	875	875	875	875
Suriyeliler ile Geliştirilen Sosyal Politikalar Faktörü	Pearson Correlation	,312**	,578**	1	-,145**
	Sig. (2-tailed)	0	0		0
	N	875	875	875	875
Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Siyasal-Ekonomik İlişkiler Faktörü	Pearson Correlation	0,022	-0,003	-,145**	1
	Sig. (2-tailed)	0,511	0,931	0	
	N	875	875	875	875

Bu faktörlerin birbiri ile arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için yapılan pearson r korelasyon analizlerinin sonuçları ise Tablo 37’de ortaya konmuştur. Malatya’ya göç eden Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin etkilerini ortaya koymak amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda ortaya çıkartılan faktörler arasında ilişki düzeyini tanımlamak açısından korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü ile Suriyeliler İle İlgili Genel Düşünce Faktörü arasında ($r=.381$; $p<.01$), Türkiye’nin Suriye Dış Politika Faktörü ile Suriyelilere Yönelik Geliştirilen Sosyal

Politikalar Faktörü arasında pozitif ve orta düzeyde ($r = ,312$; $p < ,01$) bir ilişki ortaya çıkmaktadır. Yani Türkiye'nin geliştirdiği dış politikadaki olumlu yaklaşım Malatya halkının Suriyeliler ile ilgili genel düşüncelerini ve sosyal politikalarını olumlu yönde etkilemektedir.

Aynı şekilde Suriyeliler İle İlgili Genel Düşünce Faktörü ile Suriyeliler İlgili Genel Düşünce Faktörü arasında olumlu pozitif yönde güçlü ($r = ,578$; $p < ,01$) bir ilişki olduğu ortaya çıkmaktadır. Malatya halkının Suriyeliler ile ilgili genel düşünceleri, Suriyeliler ile geliştirilen sosyal ilişkileri güçlü bir yönde etkilemektedir.

Ancak Malatya halkı Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelileri siyasal ve ekonomik ilişkilere etki faktörü ile Suriyelilere yönelik geliştirilen sosyal politikalar arasında negatif zayıf bir ilişki ($r = ,145$; $p < ,01$) olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak, Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin ekonomik ve siyasal yapıya etkileri Malatya halkının Suriyeliler ile sosyal ilişkisini negatif anlamda etkilemektedir.

Yapılan korelasyon analizine göre ise “Türkiye'nin Suriye Dış Politika Faktörü” ile “Suriyeliler İle İlgili Geliştirilen Siyasal-Ekonomik İlişkiler Faktörü” arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır ($p > ,01$)

7.3.Anket Sorularının Cinsiyete Göre Analizi ÇaprazTabloları

Tablo-52: Cinsiyet * Savaş Mağdurlarına Yardım Etmek İnsanlık Görevidir

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		12	13	7	189	154	375
		Cinsiyet	3,20%	3,50%	1,90%	50,40%	41,10%	100,00%
		Total	1,40%	1,50%	0,80%	21,60%	17,60%	42,90%
	Erkek		19	25	14	305	137	500
		Cinsiyet	3,80%	5,00%	2,80%	61,00%	27,40%	100,00%
		Total	2,20%	2,90%	1,60%	34,90%	15,70%	57,10%
Total			31	38	21	494	291	875
		Cinsiyet	3,50%	4,30%	2,40%	56,50%	33,30%	100,00%
		Toplam	3,50%	4,30%	2,40%	56,50%	33,30%	100,00%

Savaş mağdurlarına yardım etmenin insanlık görevi olduğu yönündeki ifadeye kadınların % 41,1'i kesinlikle katılıyorum ve % 50,4'ü katılıyorum cevabı vererek bu konuda erkeklerden daha hassas bir yaklaşım sergilemiş olsalar da toplamda % 90 gibi bir oranla bu konuda olumlu bir tutum sergiledikleri görülmektedir.

Tablo-53 Cinsiyet * Türkiye Mazlumlar İçin Hep Güvenli Bir Ülke Olmuştur

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		12	27	34	174	128	375
		Cinsiyet	3,20%	7,20%	9,10%	46,40%	34,10%	100,00%
		Total	1,40%	3,10%	3,90%	19,90%	14,60%	42,90%
	Erkek		23	36	29	283	129	500
		Cinsiyet	4,60%	7,20%	5,80%	56,60%	25,80%	100,00%
		Total	2,60%	4,10%	3,30%	32,30%	14,70%	57,10%
Total			35	63	63	457	257	875
		Cinsiyet	4,00%	7,20%	7,20%	52,20%	29,40%	100,00%
		Total	4,00%	7,20%	7,20%	52,20%	29,40%	100,00%

Türkiye'nin mazlumlar için hep güvenilir bir ülke olduğu yönündeki ifadeye kadınların % 34,1'i kesinlikle katılıyorum derken % 46,6'sı katılıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 25,8 kesinlikle katılıyorum, % 56,6 katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının oldukça yüksek olduğu ifade edilebilir.

Tablo-54 Cinsiyet * Türkiye Son Yıllarda Etkin Bir Dış Politika Yürütmektedir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		36	63	84	131	61	375
		Cinsiyet	9,60%	16,80%	22,40%	34,90%	16,30%	100,00%
		Total	4,10%	7,20%	9,60%	15,00%	7,00%	42,90%
	Erkek		56	82	71	211	80	500
		Cinsiyet	11,20%	16,40%	14,20%	42,20%	16,00%	100,00%
		Total	6,40%	9,40%	8,10%	24,10%	9,10%	57,10%
Total			92	145	155	342	141	875
		Cinsiyet	10,50%	16,60%	17,70%	39,10%	16,10%	100,00%
		Total	10,50%	16,60%	17,70%	39,10%	16,10%	100,00%

Ülkenin yürüttüğü dış politikanın etkinliği üzerine yapılan değerlendirmelerin daha önceki yaklaşımlardan oran olarak daha düşük kaldığı ifade edilebilir. Kadınların % 16,3’ü kesinlikle katılıyorum, % 34,9’u katılıyorum ifadesine katılmış; erkeklerin ise % 16’sı kesinlikle katılıyorum derken % 42,2’si katılıyorum demiştir. Buradan çıkan sonuca göre katılımcıların son yıllarda yürütülen dış politikaya çok güçlü olmasa da destek verdiği değerlendirilmektedir.

Tablo- 55: Cinsiyet * Türkiye’nin Suriye Politikası Başarılıdır.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		54	85	82	121	33	375
		Cinsiyet	14,40%	22,70%	21,90%	32,30%	8,80%	100,00%
		Total	6,20%	9,70%	9,40%	13,80%	3,80%	42,90%
	Erkek		93	104	72	168	63	500
		Cinsiyet	18,60%	20,80%	14,40%	33,60%	12,60%	100,00%
		Total	10,60%	11,90%	8,20%	19,20%	7,20%	57,10%
Total			147	189	154	289	96	875
		Total	16,80%	21,60%	17,60%	33,00%	11,00%	100,00%

“Türkiye’nin Suriye politikası başarılıdır.” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde hem kadınlarda hem de erkeklerde verilen cevapların olumlu ya da olumsuz anlamda % 50’nin altında olduğu görülmektedir. Bu da katılımcıların bu konuda net bir fikre sahip olmamaları ile ilişkilendirilmiş, fikrim yok seçeneğini seçenlerin oranının yüksek olması da bu durumu destekleyen bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

Tablo- 56: Cinsiyet * Aynı Apartmanda Komşuluk Yaparım

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		104	79	65	111	16	375
		Cinsiyet	27,70%	21,10%	17,30%	29,60%	4,30%	100,00%
		Total	11,90%	9,00%	7,40%	12,70%	1,80%	42,90%
	Erkek		155	132	60	120	33	500
		Cinsiyet	31,00%	26,40%	12,00%	24,00%	6,60%	100,00%
		Total	17,70%	15,10%	6,90%	13,70%	3,80%	57,10%
Total			259	211	125	231	49	875
		Cinsiyet	29,60%	24,10%	14,30%	26,40%	5,60%	100,00%
Total			0,296	0,241	0,143	0,264	0,056	1

“Aynı apartmanda komşuluk yaparım.” ifadesinde kadınların % 27,7’si kesinlikle katılmıyorum ve %21,1’i katılmıyorum demiştir. Erkeklerde ise bu oran % 31,0 kesinlikle katılmıyorum, % 26,4 katılmıyorum şeklindedir. Bu oranlara bakıldığında erkek ve kadınların komşuluk yapma istekliliği olmadığı ifade edilebilir.

Tablo-57: Cinsiyet * Suriyelilere Bir Kez De Olsa Kendim Doğrudan Maddi Yardımda Bulunmuşumdur.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		54	85	41	148	47	375
		Cinsiyet	14,40%	22,70%	10,90%	39,50%	12,50%	100,00%
		Total	6,20%	9,70%	4,70%	16,90%	5,40%	42,90%
	Erkek		75	112	30	215	68	500
		Cinsiyet	15,00%	22,40%	6,00%	43,00%	13,60%	100,00%
		Total	8,60%	12,80%	3,40%	24,60%	7,80%	57,10%
Total			129	197	71	363	115	875
		Cinsiyet	14,70%	22,50%	8,10%	41,50%	13,10%	100,00%
		Total	14,70%	22,50%	8,10%	41,50%	13,10%	100,00%

“Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur.” ifadesine kadınların % 39,5’i katılıyorum ve % 12,5’i kesinlikle katılıyorum; erkeklerin ise % 43,0’ü katılıyorum % 13,6’sı kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Bu oranlardan hareketle kadın erkek fark etmeksizin toplumun yaklaşık yarısının bu konuda yardımsever bir tavır sergilediği ifade edilebilir.

Tablo-58: Cinsiyet * Suriyelilere Bir Kez De Olsa Aracılar (Aracı Kişi Veya Yardım Kuruluşlar) Aracılığıyla Maddi Yardımda Bulunmuşumdur.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		70	90	40	128	47	375
		Cinsiyet	18,70%	24,00%	10,70%	34,10%	12,50%	100,00%
		Total	8,00%	10,30%	4,60%	14,60%	5,40%	42,90%
	Erkek		91	135	42	175	57	500
		Cinsiyet	18,20%	27,00%	8,40%	35,00%	11,40%	100,00%
		Total	10,40%	15,40%	4,80%	20,00%	6,50%	57,10%
Total			161	225	82	303	104	875
		Cinsiyet	18,40%	25,70%	9,40%	34,60%	11,90%	100,00%
		Total	18,40%	25,70%	9,40%	34,60%	11,90%	100,00%

“Suriyelilere bir kez de olsa aracılılar (aracı kişi veya yardım kuruluşlar) aracılığıyla maddi yardımda bulunmuşumdur.” ifadesinde kadınların % 46,6’sı, erkeklerin % 46,4’ü katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum cevabıyla yaklaşık yarısının maddi yardımda bulundukları görülmektedir.

Tablo-59: Cinsiyet * Suriyelilerle Komşuluk İlişkisi Kurarım.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		82	76	77	116	24	375
		Cinsiyet	21,90%	20,30%	20,50%	30,90%	6,40%	100,00%
		Total	9,40%	8,70%	8,80%	13,30%	2,70%	42,90%
	Erkek		116	131	70	149	34	500
		Cinsiyet	23,20%	26,20%	14,00%	29,80%	6,80%	100,00%
		Total	13,30%	15,00%	8,00%	17,00%	3,90%	57,10%
Total			198	207	147	265	58	875
		Cinsiyet	22,60%	23,70%	16,80%	30,30%	6,60%	100,00%
		Total	22,60%	23,70%	16,80%	30,30%	6,60%	100,00%

“Suriyelerle komşuluk ilişkisi kurarım.” yönündeki ifadeye kadınların katılım oranlarına bakıldığında % 30,9’u katılıyorum, % 6,4 kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri; % 21,9’u kesinlikle katılmıyorum % 20,3’ü katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Bu verilerden hareketle kadınların komşuluk ilişkisi kurma isteğine uzak oldukları söylenebilir.

Bu oran erkeklerde % 23,2 kesinlikle katılmıyorum, % 26,2 katılmıyorum şeklindedir. Erkeklerin de bu konuda kadınlarla benzer düşüncede oldukları ifade edilebilir.

Tablo -60: Cinsiyet * Suriyeli Çocuklarla Çocuğumun Aynı Sınıfta Eğitim Almasını İsterim.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		86	51	84	119	35	375
		Cinsiyet	22,90%	13,60%	22,40%	31,70%	9,30%	100,00%
		Total	9,80%	5,80%	9,60%	13,60%	4,00%	42,90%
	Erkek		105	94	68	194	39	500
		Cinsiyet	21,00%	18,80%	13,60%	38,80%	7,80%	100,00%
		Total	12,00%	10,70%	7,80%	22,20%	4,50%	57,10%
Total			191	145	152	313	74	875
		Cinsiyet	21,80%	16,60%	17,40%	35,80%	8,50%	100,00%
		Total	21,80%	16,60%	17,40%	35,80%	8,50%	100,00%

“Suriyeli çocuklarla çocuğumun aynı sınıfta eğitim almasını isterim.” yönündeki ifadede hem kadınların hem de erkeklerin birbirine benzer bir tutum içinde oldukları, karşı olanlar ve destekleyenlerin oranının ise % 50’nin altında olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar toplumda bu konuda hala bir anlayış birliğinin oluşmadığının da göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Tablo-61: Cinsiyet * Suriyelilerle Aynı İşyerinde Çalışmak İsterim.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		103	78	72	96	26	375
		Cinsiyet	27,50%	20,80%	19,20%	25,60%	6,90%	100,00%
		Total	11,80%	8,90%	8,20%	11,00%	3,00%	42,90%
	Erkek		130	118	62	151	39	500
		Cinsiyet	26,00%	23,60%	12,40%	30,20%	7,80%	100,00%
		Total	14,90%	13,50%	7,10%	17,30%	4,50%	57,10%
Total			233	196	134	247	65	875
		Cinsiyet	26,60%	22,40%	15,30%	28,20%	7,40%	100,00%
		Total	26,60%	22,40%	15,30%	28,20%	7,40%	100,00%

“Suriyelilerle aynı iş yerinde çalışmak isterim.” yönündeki ifadeye kadınların % 27,5’i kesinlikle katılmıyorum ve % 20,8’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Erkeklerde bu oran % 26,0 kesinlikle katılmıyorum, % 23,6 katılmıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her cinsiyetin benzer oranlarda bir yaklaşım içerisinde olduğu ve aynı iş yerinde çalışmak istemeyenlerin, çalışmak isteyenlerden daha fazla olduğu, insanların birlikte çalışma iradesinin bu noktada fazla olmadığı değerlendirilmektedir.

Tablo-62: Cinsiyet * Suriyeli Girişimcilerin İşyeri Açmasını İsterim.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		127	75	73	78	22	375
		Cinsiyet	33,90%	20,00%	19,50%	20,80%	5,90%	100,00%
		Total	14,50%	8,60%	8,30%	8,90%	2,50%	42,90%
	Erkek		159	130	49	131	31	500
		Cinsiyet	31,80%	26,00%	9,80%	26,20%	6,20%	100,00%
		Total	18,20%	14,90%	5,60%	15,00%	3,50%	57,10%
Total			286	205	122	209	53	875
		Cinsiyet	32,70%	23,40%	13,90%	23,90%	6,10%	100,00%
		Total	32,70%	23,40%	13,90%	23,90%	6,10%	100,00%

“Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını isterim.” yönündeki ifadeye kadınların % 33,9’u kesinlikle katılmıyorum ve % 20’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Erkeklerde bu oran % 31,8 kesinlikle katılmıyorum, % 26,0 katılmıyorum şeklindedir. Bu yargı, hem erkeklerin hem de kadınların Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını istemediği yönünde ifade edilebilir.

Tablo-63: Cinsiyet * Suriyelilerle Hastaneden Aynı Sağlık Hizmeti Almak İsterim.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		95	49	59	138	34	375
		Cinsiyet	25,30%	13,10%	15,70%	36,80%	9,10%	100,00%
		Total	10,90%	5,60%	6,70%	15,80%	3,90%	42,90%
	Erkek		100	76	43	233	48	500
		Cinsiyet	20,00%	15,20%	8,60%	46,60%	9,60%	100,00%
		Total	11,40%	8,70%	4,90%	26,60%	5,50%	57,10%
Total			195	125	102	371	82	875
		Cinsiyet	22,30%	14,30%	11,70%	42,40%	9,40%	100,00%
		Total	22,30%	14,30%	11,70%	42,40%	9,40%	100,00%

“Suriyelilerle hastaneden aynı sağlık hizmeti almak isterim.” yönündeki ifadeye kadınların % 36,8’i katılıyorum erkeklerin ise % 46,6 katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Bu oranlara bakıldığında cinsiyet farkı gözetmeksizin aynı sağlık hizmeti almak istemeleri yönünde ifade edilebilir. Fakat çok büyük oran farkı olmasa da erkeklerin bu konuda daha istekli olduğu görülmektedir. Buna karşın birlikte sağlık hizmeti almak istemeyenlerin oranının da azımsanmayacak düzeyde olduğu değerlendirilmektedir.

Tablo-64: Cinsiyet * Suriyelilerin İş Hayatında Düşük Ücretle Çalıştırılması Doğaldır.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		158	103	37	62	15	375
		Cinsiyet	42,10%	27,50%	9,90%	16,50%	4,00%	100,00%
		Total	18,10%	11,80%	4,20%	7,10%	1,70%	42,90%
	Erkek		195	176	42	67	20	500
		Cinsiyet	39,00%	35,20%	8,40%	13,40%	4,00%	100,00%
		Total	22,30%	20,10%	4,80%	7,70%	2,30%	57,10%
Total			353	279	79	129	35	875
		Cinsiyet	40,30%	31,90%	9,00%	14,70%	4,00%	100,00%
		Total	40,30%	31,90%	9,00%	14,70%	4,00%	100,00%

“Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılması doğaldır.” yönündeki ifadeye kadınların % 42,1’i kesinlikle katılmıyorum derken % 27,5’i katılmıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran %39,0 kesinlikle katılmıyorum, % 35,2 katılmıyorum şeklindedir. Her iki cinsiyetin de Suriyelilerin düşük ücretle çalıştırılmasını doğal karşılamayarak bu konuda duyarlı bir tutum sergilediği ifade edilebilir.

Tablo-65: Cinsiyet * Çevremden Bir Erkeğin Suriyeli Bir Kadınla Evlenmesini Doğal Karşılarım.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		105	61	90	101	18	375
		Cinsiyet	28,00%	16,30%	24,00%	26,90%	4,80%	100,00%
		Total	12,00%	7,00%	10,30%	11,50%	2,10%	42,90%
	Erkek		121	96	76	172	35	500
		Cinsiyet	24,20%	19,20%	15,20%	34,40%	7,00%	100,00%
		Total	13,80%	11,00%	8,70%	19,70%	4,00%	57,10%
Total			226	157	166	273	53	875
		Cinsiyet	25,80%	17,90%	19,00%	31,20%	6,10%	100,00%
		Total	25,80%	17,90%	19,00%	31,20%	6,10%	100,00%

“Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım.” ifadesine kadınların % 44,3’ü, erkelerin ise % 43,4’ü kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum diyerek bu duruma karşı olduğunu belirtmelerine rağmen, bu konuda destek verenlerin oranı da azımsanmayacak düzeydedir.

Tablo-66: Cinsiyet * Çevremden Bir Kadının Suriyeli Bir Erkek Evlenmesini Doğal Karşılarım.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		103	69	92	90	21	375
		Cinsiyet	27,50%	18,40%	24,50%	24,00%	5,60%	100,00%
		Total	11,80%	7,90%	10,50%	10,30%	2,40%	42,90%
	Erkek		138	106	84	142	30	500
		Cinsiyet	27,60%	21,20%	16,80%	28,40%	6,00%	100,00%
		Total	15,80%	12,10%	9,60%	16,20%	3,40%	57,10%
Total			241	175	176	232	51	875
		Cinsiyet	27,50%	20,00%	20,10%	26,50%	5,80%	100,00%
		Total	27,50%	20,00%	20,10%	26,50%	5,80%	100,00%

“Çevremden bir kadının Suriyeli bir erkekle evlenmesini doğal karşılarım.” ifadesine kadınların % 49,9’u, erkelerin ise % 48,8’i kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum diyerek bu duruma karşı olduğunu belirtmiştir. Malatya’da yaşayan vatandaşların Suriyeli bireylerle evlilik yapmaları konusunda katılımcıların yarıya yakını olumlu bir görüş bildirmesi, bu duruma toplumsal desteğin henüz oluşmadığı yönünde değerlendirilebilir.

Tablo-67: Cinsiyet * Ülkemiz Suriyelilerin İhtiyaçlarını Karşılama İçin Elinden Gelen Her Türlü İmkânı Seferber Etmiştir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		12	12	32	180	139	375
		Cinsiyet	3,20%	3,20%	8,50%	48,00%	37,10%	100,00%
		Total	1,40%	1,40%	3,70%	20,60%	15,90%	42,90%
	Erkek		35	29	41	256	139	500
		Cinsiyet	7,00%	5,80%	8,20%	51,20%	27,80%	100,00%
		Total	4,00%	3,30%	4,70%	29,30%	15,90%	57,10%
Total			47	41	73	436	278	875
		Cinsiyet	5,40%	4,70%	8,30%	49,80%	31,80%	100,00%
		Total	5,40%	4,70%	8,30%	49,80%	31,80%	100,00%

“Ülkemiz Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak için elinden gelen her türlü imkanı seferber etmiştir.” yönündeki ifadeye kadınların % 48,0’ı katılıyorum derken % 37,1’si kesinlikle katılıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 51,2 katılıyorum, % 35,2 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının oldukça yüksek olduğu ve Türkiye’nin Suriyeliler konusunda yaptıklarını tatmin edici buldukları yönünde değerlendirilmiştir.

Tablo-68: Cinsiyet * Suriyelilerin Doğum Artış Hızının Yüksekliğinden Dolayı Ülkem Adına Endişe Duyuyorum.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		36	38	51	116	134	375
		Cinsiyet	9,60%	10,10%	13,60%	30,90%	35,70%	100,00%
		Total	4,10%	4,30%	5,80%	13,30%	15,30%	42,90%
	Erkek		63	81	52	216	88	500
		Cinsiyet	12,60%	16,20%	10,40%	43,20%	17,60%	100,00%
		Total	7,20%	9,30%	5,90%	24,70%	10,10%	57,10%
Total			99	119	103	332	222	875
		Cinsiyet	11,30%	13,60%	11,80%	37,90%	25,40%	100,00%
		Total	11,30%	13,60%	11,80%	37,90%	25,40%	100,00%

“Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğinden dolayı ülkem adına endişe duyuyorum.” yönündeki ifadeye kadınların % 30,9’u katılıyorum derken % 35,7’si kesinlikle katılıyorum demıştır. Erkeklerde bu oran % 43,2 katılıyorum, % 17,6 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının yüksek olduğu ve genel olarak Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğini bir problem olarak gördükleri ifade edilebilir.

Tablo-69: Cinsiyet * Suriyeliler Şehrin Güvenliği İçin Önemli Bir Tehdit Teşkil Etmektedir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		35	61	101	97	81	375
		Cinsiyet	9,30%	16,30%	26,90%	25,90%	21,60%	100,00%
		Total	4,00%	7,00%	11,50%	11,10%	9,30%	42,90%
	Erkek		55	99	78	200	68	500
		Cinsiyet	11,00%	19,80%	15,60%	40,00%	13,60%	100,00%
		Total	6,30%	11,30%	8,90%	22,90%	7,80%	57,10%
Total			90	160	179	297	149	875
		Cinsiyet	10,30%	18,30%	20,50%	33,90%	17,00%	100,00%
		Total	10,30%	18,30%	20,50%	33,90%	17,00%	100,00%

“Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir.” yönündeki ifadeye kadınların % 25,9’u katılıyorum, % 21,6’sı kesinlikle katılıyorum, % 26,9’sı fikrim yok demıştır. Erkeklerde ise bu oranlar % 40,0 katılıyorum, % 13,6 kesinlikle katılıyorum, % 15,6 fikrim yok şeklindedir. Her iki cinsiyet de, Suriyelilerin şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil ettiğini düşünmekte fakat kadınların fikrim yok oranındaki yükseklik bu konu hakkında daha çekimser davrandığını ifade etmektedir. Bunun yanında “Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir.” sorusuna kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum cevaplarını verenlerin oranının her iki cinsiyette de % 30’un altında olması bu konuda bir çekince olduğunun yansıması olarak değerlendirilmektedir.

Tablo-70: Cinsiyet * Suriyelilerin Karıştığı Bir Suça Ben Veya Bir Yakınım Şahit Olmuştur.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		69	94	80	82	50	375
		Cinsiyet	18,40%	25,10%	21,30%	21,90%	13,30%	100,00%
		Total	7,90%	10,70%	9,10%	9,40%	5,70%	42,90%
	Erkek		80	139	100	140	41	500
		Cinsiyet	16,00%	27,80%	20,00%	28,00%	8,20%	100,00%
		Total	9,10%	15,90%	11,40%	16,00%	4,70%	57,10%
Total			149	233	180	222	91	875
		Cinsiyet	17,00%	26,60%	20,60%	25,40%	10,40%	100,00%
		Total	17,00%	26,60%	20,60%	25,40%	10,40%	100,00%

“Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmuştur.” yönündeki ifadeye kadınların % 18,4’u kesinlikle katılmıyorum, % 25,1’i katılmıyorum cevabını vermiştir. Erkeklerde ise bu oran % 16,0 kesinlikle katılmıyorum, % 27,8 katılmıyorum şeklindedir. Bu oranlar her iki cinsiyetin de ciddi oranda fark olmasa bile suça şahit olmadığımı göstermektedir. Bir üsteki tabloyla beraber incelendiğinde ise Suriyelilerin suça karıştığına şahitlik oranlarının az olmasına karşın “önemli bir tehdit teşkil etmektedir” ifadesindeki oranların fazla oluşunda her iki cinsiyetin içinde çelişkili bir düşünce olmakla birlikte toplumun bu konudaki algısını yansıtmaları açısından dikkat çekici olarak değerlendirilmiştir.

Tablo- 71: Cinsiyet * Suriyelilere Vatandaşlık Hakkı Verilmesini Destekliyorum.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		199	71	67	26	12	375
		Cinsiyet	53,10%	18,90%	17,90%	6,90%	3,20%	100,00%
		Total	22,70%	8,10%	7,70%	3,00%	1,40%	42,90%
	Erkek		274	95	46	65	20	500
		Cinsiyet	54,80%	19,00%	9,20%	13,00%	4,00%	100,00%
		Total	31,30%	10,90%	5,30%	7,40%	2,30%	57,10%
Total			473	166	113	91	32	875
		Cinsiyet	54,10%	19,00%	12,90%	10,40%	3,70%	100,00%
		Total	54,10%	19,00%	12,90%	10,40%	3,70%	100,00%

“Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini destekliyorum.” yönündeki ifadeye kadınların % 53,1’i kesinlikle katılmıyorum derken % 18,9’sı katılmıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran %54,8 kesinlikle katılmıyorum, % 19,0 katılmıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının oldukça yüksek olduğu ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilere vatandaşlık verilmesi konusunda net bir tavır içerisinde oldukları ifade edilebilir.

Tablo-72: Cinsiyet * Suriyeliler Şartlar Uygun Olursa Gönderilmelidir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		26	6	32	129	182	375
		Cinsiyet	6,90%	1,60%	8,50%	34,40%	48,50%	100,00%
		Total	3,00%	0,70%	3,70%	14,70%	20,80%	42,90%
	Erkek		33	23	24	258	162	500
		Cinsiyet	6,60%	4,60%	4,80%	51,60%	32,40%	100,00%
		Total	3,80%	2,60%	2,70%	29,50%	18,50%	57,10%
Total			59	29	56	387	344	875
		Cinsiyet	6,70%	3,30%	6,40%	44,20%	39,30%	100,00%
		Total	6,70%	3,30%	6,40%	44,20%	39,30%	100,00%

“Suriyeliler, şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” yönündeki ifadeye kadınların % 48,5’i kesinlikle katılıyorum derken % 34,4’ü katılıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 32,4 kesinlikle katılıyorum, % 31,6 katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının oldukça yüksek olduğu şartların uygun olması halinde gönderilmesi yönünde hem fikir oldukları ifade edilebilir.

Tablo-73: Cinsiyet * Suriyeliler Şartlar Ne Olursa Olsun Gönderilmelidir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		75	99	76	56	69	375
		Cinsiyet	20,00%	26,40%	20,30%	14,90%	18,40%	100,00%
		Total	8,60%	11,30%	8,70%	6,40%	7,90%	42,90%
	Erkek		79	129	68	146	78	500
		Cinsiyet	15,80%	25,80%	13,60%	29,20%	15,60%	100,00%
		Total	9,00%	14,70%	7,80%	16,70%	8,90%	57,10%
Total			154	228	144	202	147	875
		Cinsiyet	17,60%	26,10%	16,50%	23,10%	16,80%	100,00%
		Total	17,60%	26,10%	16,50%	23,10%	16,80%	100,00%

“Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.” yönündeki ifadeye kadınların % 20’si kesinlikle katılmıyorum derken, % 26,4’ü katılmıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 15,6 kesinlikle katılıyorum, % 29,2 katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye katılımın farklı yönde olduğu sonucu görülmektedir. Kadınların erkeklere göre daha insancıl bir yaklaşım sergiledikleri ifade edilebilir.

Tablo-74: Cinsiyet * Suriyeliler Ülke Ekonomimize Ciddi Bir Yük Getirmiştir.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		21	29	44	145	136	375
		Cinsiyet	5,60%	7,70%	11,70%	38,70%	36,30%	100,00%
		Total	2,40%	3,30%	5,00%	16,60%	15,50%	42,90%
	Erkek		32	44	35	259	130	500
		Cinsiyet	6,40%	8,80%	7,00%	51,80%	26,00%	100,00%
		Total	3,70%	5,00%	4,00%	29,60%	14,90%	57,10%
Total			53	73	79	404	266	875
		Cinsiyet	6,10%	8,30%	9,00%	46,20%	30,40%	100,00%
		Total	6,10%	8,30%	9,00%	46,20%	30,40%	100,00%

“Suriyeliler, şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” yönündeki ifadeye kadınların % 38,7’si katılıyorum derken % 36,3’ü kesinlikle katılıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 51,8 katılıyorum, % 26,0 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Bu ifadeye her iki cinsiyetin katılım oranının oldukça yüksek olduğu ekonomimize ciddi bir yük getirmiş olduğu yönünde hem fikir oldukları ifade edilebilir.

Tablo-75: Cinsiyet * Ben Ya Da Yakınlarımdan Biri Suriyelilere Yönelik Ayrımcılığa Şahit Olmuştur.

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Cinsiyet	Kadın		43	58	93	116	65	375
		Cinsiyet	11,50%	15,50%	24,80%	30,90%	17,30%	100,00%
		Total	4,90%	6,60%	10,60%	13,30%	7,40%	42,90%
	Erkek		56	101	117	175	51	500
		Cinsiyet	11,20%	20,20%	23,40%	35,00%	10,20%	100,00%
		Total	6,40%	11,50%	13,40%	20,00%	5,80%	57,10%
Total			99	159	210	291	116	875
		Cinsiyet	11,30%	18,20%	24,00%	33,30%	13,30%	100,00%
		Total	11,30%	18,20%	24,00%	33,30%	13,30%	100,00%

“Ben ya da yakınlarımdan biri Suriyelilere yönelik ayrımcılığa şahit olmuştur.” yönündeki ifadeye kadınların % 30,9’u katılıyorum derken % 17,3’ü kesinlikle katılıyorum demiştir. Erkeklerde bu oran % 35,0 katılıyorum, % 10,2 kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Bu oranlara bakıldığında her iki cinsiyette katılımcıların yarıya yakınının kendisinin ya da yakınlarının Suriyelilere yönelik ayrımcılığa şahit oldukları yönünde olduğu ifade edilebilir.

7.4.Yerleşik Nüfusun Gelir Düzeyinin Suriyelilere Yönelik Yaklaşımına Etkisi

Tablo-76: Gelir * Savaş Mağdurlarına Yardım Etmek İnsanlık Görevidir

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	1	1	1	22	11	36
		2,80%	2,80%	2,80%	61,10%	30,60%	100,00%
		0,10%	0,10%	0,10%	2,50%	1,30%	4,10%
	1000 TL Den Az	9	9	11	152	103	284
		3,20%	3,20%	3,90%	53,50%	36,30%	100,00%
		1,00%	1,00%	1,30%	17,40%	11,80%	32,50%
	1001-2500	11	18	3	161	67	260
		4,20%	6,90%	1,20%	61,90%	25,80%	100,00%
		1,30%	2,10%	0,30%	18,40%	7,70%	29,70%
	2501-4000	5	6	5	88	57	161
		3,10%	3,70%	3,10%	54,70%	35,40%	100,00%
		0,60%	0,70%	0,60%	10,10%	6,50%	18,40%
	4001-7000	5	4	0	58	45	112
		4,50%	3,60%	0,00%	51,80%	40,20%	100,00%
		0,60%	0,50%	0,00%	6,60%	5,10%	12,80%
	7001 TL Üzeri	0	0	1	13	8	22
		0,00%	0,00%	4,50%	59,10%	36,40%	100,00%
		0,00%	0,00%	0,10%	1,50%	0,90%	2,50%
Total		31	38	21	494	291	875
		3,50%	4,30%	2,40%	56,50%	33,30%	100,00%
		3,50%	4,30%	2,40%	56,50%	33,30%	100,00%

“Savaş mağdurlarına yardım etmek insanlık görevidir.” yönündeki ifadeye gelir düzeyi 0-1000 olanların % 61,1’i katılıyorum yaklaşımı gösterirken, 7001 üzeri gelire sahip olanların da % 59,1’i katılıyorum cevabını vermişlerdir. Diğer gelirlere de bakıldığında ortalama % 56,5 katılıyorum, % 33,3 kesinlikle katılıyorum sonucu göz önüne bulundurulduğunda gelir düzeyi ne olursa olsun bütün katılımcıların savaş mağdurlarına yardım etmeyi insanlık görevi olarak kabul ettiği ifade edilebilir.

Tablo -77: Gelir * Türkiye Mazlumlar İçin Hep Güvenli Bir Ülke Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	0	4	3	19	10	36
		0,00%	11,10%	8,30%	52,80%	27,80%	100,00%
		0,00%	0,50%	0,30%	2,20%	1,10%	4,10%
	1000 TL Den Az	14	22	21	131	96	284
		4,90%	7,70%	7,40%	46,10%	33,80%	100,00%
		1,60%	2,50%	2,40%	15,00%	11,00%	32,50%
	1001-2500	9	17	20	160	54	260
		3,50%	6,50%	7,70%	61,50%	20,80%	100,00%
		1,00%	1,90%	2,30%	18,30%	6,20%	29,70%
	2501-4000	6	9	6	90	50	161
		3,70%	5,60%	3,70%	55,90%	31,10%	100,00%
		0,70%	1,00%	0,70%	10,30%	5,70%	18,40%
	4001-7000	5	9	11	48	39	112
		4,50%	8,00%	9,80%	42,90%	34,80%	100,00%
		0,60%	1,00%	1,30%	5,50%	4,50%	12,80%
	7001 TL Üzeri	1	2	2	9	8	22
		4,50%	9,10%	9,10%	40,90%	36,40%	100,00%
		0,10%	0,20%	0,20%	1,00%	0,90%	2,50%
Total		35	63	63	457	257	875
		4,00%	7,20%	7,20%	52,20%	29,40%	100,00%
		4,00%	7,20%	7,20%	52,20%	29,40%	100,00%

“Türkiye mazlumlar için hep güvenli bir ülke olmuştur.” yönündeki ifadeye gelir düzeyi 0-1000 olanların % 46,1 oranında katılıyorum, % 33,8 oranında ise kesinlikle katılıyorum ifadesini seçtikleri görülmektedir. 7001 üzerinde gelire sahip olanların % 40,9 katılıyorum, % 36,4 kesinlikle katılıyorum sonucu göz önüne aldığında büyük oranda Türkiye’nin mazlumlar için güvenilir bir ülke olduğunun düşünüldüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca diğer gelir düzeylerinin de benzer oranlarda aynı düşünceye sahip olduğu ifade edilebilir. Dolayısıyla Türkiye’nin mazlumlar için hep güvenli bir ülke olduğu düşüncesi gelir farkı gözetmeksizin kabul edilmektedir.

Tablo-78: Gelir * Türkiye Son Yıllarda Etkin Bir Dış Politika Yürütmektedir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	2	9	11	11	3	36
		5,60%	25,00%	30,60%	30,60%	8,30%	100,00%
		0,20%	1,00%	1,30%	1,30%	0,30%	4,10%
	1000 TL Den Az	29	47	56	101	51	284
		10,20%	16,50%	19,70%	35,60%	18,00%	100,00%
		3,30%	5,40%	6,40%	11,50%	5,80%	32,50%
	1001-2500	27	46	40	117	30	260
		10,40%	17,70%	15,40%	45,00%	11,50%	100,00%
		3,10%	5,30%	4,60%	13,40%	3,40%	29,70%
	2501-4000	16	18	26	71	30	161
		9,90%	11,20%	16,10%	44,10%	18,60%	100,00%
		1,80%	2,10%	3,00%	8,10%	3,40%	18,40%
	4001-7000	12	21	20	35	24	112
		10,70%	18,80%	17,90%	31,30%	21,40%	100,00%
		1,40%	2,40%	2,30%	4,00%	2,70%	12,80%
	7001 TL Üzeri	6	4	2	7	3	22
		27,30%	18,20%	9,10%	31,80%	13,60%	100,00%
		0,70%	0,50%	0,20%	0,80%	0,30%	2,50%
Total		92	145	155	342	141	875
		10,50%	16,60%	17,70%	39,10%	16,10%	100,00%
		10,50%	16,60%	17,70%	39,10%	16,10%	100,00%

“Türkiye son yıllarda etkin bir dış politika yürütmektedir.” ifadesinde aynı gelir düzeyine sahip tabloda bile farklı düşüncelerin oluşu göze çarpmaktadır. Gelir düzeyi 0-1000 olanların % 25,0 katılmıyorum, % 30,6 fikrim yok, % 30,6 katılıyorum oranlarına bakıldığında durum daha net anlaşılır. 2501-4000 TL geliri olanlara bakıldığında % 11,2 katılmıyorum, % 44,1 katılıyorum oranları; orta gelir düzey diye adlandırabilecek gruplarda daha farklı bir dağılım olduğu, büyük oranda etkin bir dış politika yürütüldüğü düşüncesi hakim olmuştur. 7001 TL üzeri gelire sahip olanların ise % 31,8 oranında katılıyorum ifadesiyle ülkemizin etkin bir dış politika yürütüldüğü düşüncesine varılabilir. Bu ifadeye ilişkin olarak vurgulanması gereken diğer bir konu ise 0-1000 TL ile 7000 TL üzeri gelirli grupların fikrim yok seçeneğindeki oranlar göze çarpmaktadır. Gelir düzeyi düşük olanların bu konuda net bir fikir oluşturmadıkları yönünde de değerlendirilebilir.

Tablo-79: Gelir * Türkiye'nin Suriye Politikası Başarılıdır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	4	9	9	9	5	36
		11,10%	25,00%	25,00%	25,00%	13,90%	100,00%
		0,50%	1,00%	1,00%	1,00%	0,60%	4,10%
	1000 TL Den Az	45	61	69	77	32	284
		15,80%	21,50%	24,30%	27,10%	11,30%	100,00%
		5,10%	7,00%	7,90%	8,80%	3,70%	32,50%
	1001-2500	46	56	34	101	23	260
		17,70%	21,50%	13,10%	38,80%	8,80%	100,00%
		5,30%	6,40%	3,90%	11,50%	2,60%	29,70%
	2501-4000	26	29	22	65	19	161
		16,10%	18,00%	13,70%	40,40%	11,80%	100,00%
		3,00%	3,30%	2,50%	7,40%	2,20%	18,40%
	4001-7000	17	31	17	33	14	112
		15,20%	27,70%	15,20%	29,50%	12,50%	100,00%
		1,90%	3,50%	1,90%	3,80%	1,60%	12,80%
	7001 TL Üzeri	9	3	3	4	3	22
		40,90%	13,60%	13,60%	18,20%	13,60%	100,00%
		1,00%	0,30%	0,30%	0,50%	0,30%	2,50%
Total		147	189	154	289	96	875
		16,80%	21,60%	17,60%	33,00%	11,00%	100,00%
		16,80%	21,60%	17,60%	33,00%	11,00%	100,00%

“Türkiye’nin Suriye politikası başarılıdır.” ifadesinde gelir düzeyi 1000 TL den az olanların seçenekler arasındaki dağılımında büyük bir oran farkı görülmemektedir. 1001 TL ile 4000 TL arasındaki gelir düzeyine sahip olanların katılıyorum ve katılmıyorum seçenekleri arasındaki zıtlık oranının yüksekliği göze çarpmaktadır. Geliri 7001 TL üzeri olanların ise % 40,9’u kesinlikle katılmıyorum, % 13,6’sı katılmıyorum ifadeleriyle Türkiye’nin Suriye politikasında başarısız olduğunu düşünmektedir. Gelir farkına göre düşünce farkının da ortaya çıktığı bu konuda fikir birliğinin sağlanmadığı görülmektedir.

Tablo-80: Gelir * Şehrimizdeki Suriyelilerin Toplumsal Yaşam Üzerinde Önemli Bir Etkisi Vardır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	5	6	10	12	3	36
		13,90%	16,70%	27,80%	33,30%	8,30%	100,00%
		0,60%	0,70%	1,10%	1,40%	0,30%	4,10%
	1000 TL Den Az	35	37	46	114	52	284
		12,30%	13,00%	16,20%	40,10%	18,30%	100,00%
		4,00%	4,20%	5,30%	13,00%	5,90%	32,50%
	1001-2500	25	31	22	147	35	260
		9,60%	11,90%	8,50%	56,50%	13,50%	100,00%
		2,90%	3,50%	2,50%	16,80%	4,00%	29,70%
	2501-4000	15	29	18	77	22	161
		9,30%	18,00%	11,20%	47,80%	13,70%	100,00%
		1,70%	3,30%	2,10%	8,80%	2,50%	18,40%
	4001-7000	12	15	19	46	20	112
		10,70%	13,40%	17,00%	41,10%	17,90%	100,00%
		1,40%	1,70%	2,20%	5,30%	2,30%	12,80%
	7001 TL Üzeri	3	1	3	11	4	22
		13,60%	4,50%	13,60%	50,00%	18,20%	100,00%
		0,30%	0,10%	0,30%	1,30%	0,50%	2,50%
Total		95	119	118	407	136	875
		10,90%	13,60%	13,50%	46,50%	15,50%	100,00%
		10,90%	13,60%	13,50%	46,50%	15,50%	100,00%

“Şehrimizdeki Suriyelilerin Toplumsal Yaşam Üzerinde Önemli Bir Etkisi Vardır” ifadesine tüm gelir gruplarından yüksek oranda “katılıyorum” cevabı verilmesi dikkat çekici bir durumdur. Tablo incelendiğinde 1001-2501 TL arası geliri olanlar % 56,5 oranında, 2501-4000 TL arası geliri olanlar % 47,8 oranında, 4001-7000 TL arası gelire sahip olanlar % 41,1 oranında, 7000TL üzeri gelire sahip olanlar ise % 50 oranında katılıyorum demişlerdir. Bütün bu verilerden hareketle tüm gelir gruplarının ortak kanaati, Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli etkisinin olduğu yönündedir.

Tablo-81: Gelir * Suriyeliler Toplumsal Yaşamımızın Ayrılmaz Bir Parçası Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	8	10	8	9	1	36
		22,20%	27,80%	22,20%	25,00%	2,80%	100,00%
		0,90%	1,10%	0,90%	1,00%	0,10%	4,10%
	1000 TL Den Az	51	74	40	90	29	284
		18,00%	26,10%	14,10%	31,70%	10,20%	100,00%
		5,80%	8,50%	4,60%	10,30%	3,30%	32,50%
	1001-2500	62	73	32	74	19	260
		23,80%	28,10%	12,30%	28,50%	7,30%	100,00%
		7,10%	8,30%	3,70%	8,50%	2,20%	29,70%
	2501-4000	23	54	23	48	13	161
		14,30%	33,50%	14,30%	29,80%	8,10%	100,00%
		2,60%	6,20%	2,60%	5,50%	1,50%	18,40%
	4001-7000	27	28	16	32	9	112
		24,10%	25,00%	14,30%	28,60%	8,00%	100,00%
		3,10%	3,20%	1,80%	3,70%	1,00%	12,80%
	7001 TL Üzeri	6	5	3	6	2	22
		27,30%	22,70%	13,60%	27,30%	9,10%	100,00%
		0,70%	0,60%	0,30%	0,70%	0,20%	2,50%
Total		177	244	122	259	73	875
		20,20%	27,90%	13,90%	29,60%	8,30%	100,00%
		20,20%	27,90%	13,90%	29,60%	8,30%	100,00%

Suriyelilerin toplumumuzun ayrılmaz bir parçası olduğu yönündeki yargıya 1000 TL’den az geliri olanlar % 31,7 oranında, 2501-4000 TL arası geliri olanlar % 29,8 oranında, 4001-7000TL arası geliri olanlar % 28,6 oranında ve 7000TL ve üzeri geliri olanlar ise % 27,3 oranında “ katılıyorum” cevabını vermişlerdir. Buna çok benzer oranları “katılmıyorum” seçeneğinde de görmek mümkündür. Dolayısıyla bütün bu değerlendirmelerin ışığında katılımcıların bu yargıya ilişkin değerlendirmelerinde ortak bir yargının oluşmadığı söylenebilir.

Tablo -82: Gelir * Yaşadığım Bölgede Veya İş Yerimde Suriyeliler Bulunmaktadır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	5	10	2	18	1	36
		13,90%	27,80%	5,60%	50,00%	2,80%	100,00%
		0,60%	1,10%	0,20%	2,10%	0,10%	4,10%
	1000 TL Den Az	61	71	28	93	31	284
		21,50%	25,00%	9,90%	32,70%	10,90%	100,00%
		7,00%	8,10%	3,20%	10,60%	3,50%	32,50%
	1001-2500	64	67	24	87	18	260
		24,60%	25,80%	9,20%	33,50%	6,90%	100,00%
		7,30%	7,70%	2,70%	9,90%	2,10%	29,70%
	2501-4000	25	40	25	57	14	161
		15,50%	24,80%	15,50%	35,40%	8,70%	100,00%
		2,90%	4,60%	2,90%	6,50%	1,60%	18,40%
	4001-7000	17	24	19	44	8	112
		15,20%	21,40%	17,00%	39,30%	7,10%	100,00%
		1,90%	2,70%	2,20%	5,00%	0,90%	12,80%
	7001 TL Üzeri	6	5	1	8	2	22
		27,30%	22,70%	4,50%	36,40%	9,10%	100,00%
		0,70%	0,60%	0,10%	0,90%	0,20%	2,50%
Total		178	217	99	307	74	875
		20,30%	24,80%	11,30%	35,10%	8,50%	100,00%
		20,30%	24,80%	11,30%	35,10%	8,50%	100,00%

“Yaşadığım bölgede veya iş yerimde Suriyeliler bulunmaktadır.” ifadesinde gelir düzeyi 0-1000 TL olanların % 69,4’ü, gelir düzeyi 7000 TL üzeri olanların ise % 45,5’i; bölgesinde veya iş yerinde Suriyelilerin olduğunu ifade etmiştir. Bu da gelir düzeyi düşük olan alanlarda Suriyelilerin daha fazla olduğunu göstermektedir. Fakat tabloya genel anlamda bakıldığında ise Malatya’nın her bölgesinde Suriyeli bireylerin çalışma hayatındaki varlığı söylenebilir.

Tablo-83: Gelir * Çevremdeki Suriyeliler İle İletişim Kurarım.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	5	10	2	18	1	36
		13,90%	27,80%	5,60%	50,00%	2,80%	100,00%
		0,60%	1,10%	0,20%	2,10%	0,10%	4,10%
	1000 TL Den Az	61	71	28	93	31	284
		21,50%	25,00%	9,90%	32,70%	10,90%	100,00%
		7,00%	8,10%	3,20%	10,60%	3,50%	32,50%
	1001-2500	64	67	24	87	18	260
		24,60%	25,80%	9,20%	33,50%	6,90%	100,00%
		7,30%	7,70%	2,70%	9,90%	2,10%	29,70%
	2501-4000	25	40	25	57	14	161
		15,50%	24,80%	15,50%	35,40%	8,70%	100,00%
		2,90%	4,60%	2,90%	6,50%	1,60%	18,40%
	4001-7000	17	24	19	44	8	112
		15,20%	21,40%	17,00%	39,30%	7,10%	100,00%
		1,90%	2,70%	2,20%	5,00%	0,90%	12,80%
	7001 TL Üzeri	6	5	1	8	2	22
		27,30%	22,70%	4,50%	36,40%	9,10%	100,00%
		0,70%	0,60%	0,10%	0,90%	0,20%	2,50%
Total		178	217	99	307	74	875
		20,30%	24,80%	11,30%	35,10%	8,50%	100,00%
		20,30%	24,80%	11,30%	35,10%	8,50%	100,00%

“Çevremdeki Suriyelilerde iletişim kurarım.” ifadesinde Geliri 0-1000 olanların % 50’si katılıyorum seçeneğini işaretleyerek iletişim kurmak istediklerini göstermektedirler. Diğer gelir düzeylerinde ise olumlu cevap verenlerin oranının % 50’nin altında olduğu görülmektedir.

Tablo-84 : Gelir *Suriyeliler Şehrin Güvenliği İçin Önemli Bir Tehdit Teşkil Etmektedir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	5	4	9	11	7	36
		13,90%	11,10%	25,00%	30,60%	19,40%	100,00%
		0,60%	0,50%	1,00%	1,30%	0,80%	4,10%
	1000 TL Den Az	27	51	69	94	43	284
		9,50%	18,00%	24,30%	33,10%	15,10%	100,00%
		3,10%	5,80%	7,90%	10,70%	4,90%	32,50%
	1001-2500	27	46	47	97	43	260
		10,40%	17,70%	18,10%	37,30%	16,50%	100,00%
		3,10%	5,30%	5,40%	11,10%	4,90%	29,70%
	2501-4000	17	29	31	52	32	161
		10,60%	18,00%	19,30%	32,30%	19,90%	100,00%
		1,90%	3,30%	3,50%	5,90%	3,70%	18,40%
	4001-7000	12	29	19	33	19	112
		10,70%	25,90%	17,00%	29,50%	17,00%	100,00%
		1,40%	3,30%	2,20%	3,80%	2,20%	12,80%
	7001 TL Üzeri	2	1	4	10	5	22
		9,10%	4,50%	18,20%	45,50%	22,70%	100,00%
		0,20%	0,10%	0,50%	1,10%	0,60%	2,50%
Total		90	160	179	297	149	875
		10,30%	18,30%	20,50%	33,90%	17,00%	100,00%
		10,30%	18,30%	20,50%	33,90%	17,00%	100,00%

“Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir.” ifadesinde gelir düzeyi fark etmeksizin verilen cevaplardan tehdit teşkil edildiği yönünde genel kanıya varılmıştır. Bu oranlar arasında çok fark olmasa bile 7000 TL ve üzeri gelire sahip olanların % 45,5’i “katılıyorum”, % 22,7’si “kesinlikle katılıyorum” seçeneklerini seçmesi; gelir düzeyi yüksek olanların bu konuyla ilgili düşüncelerindeki kesinliğini ortaya koymuştur.

Tablo -85: Gelir * Suriyelilerin Karıştığı Bir Suça Ben Veya Bir Yakınım Şahit Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	5	6	5	16	4	36
		13,90%	16,70%	13,90%	44,40%	11,10%	100,00%
		0,60%	0,70%	0,60%	1,80%	0,50%	4,10%
	1000 TL Den Az	40	75	52	84	33	284
		14,10%	26,40%	18,30%	29,60%	11,60%	100,00%
		4,60%	8,60%	5,90%	9,60%	3,80%	32,50%
	1001-2500	49	80	47	65	19	260
		18,80%	30,80%	18,10%	25,00%	7,30%	100,00%
		5,60%	9,10%	5,40%	7,40%	2,20%	29,70%
	2501-4000	28	44	37	32	20	161
		17,40%	27,30%	23,00%	19,90%	12,40%	100,00%
		3,20%	5,00%	4,20%	3,70%	2,30%	18,40%
	4001-7000	25	22	31	22	12	112
		22,30%	19,60%	27,70%	19,60%	10,70%	100,00%
		2,90%	2,50%	3,50%	2,50%	1,40%	12,80%
	7001 TL Üzeri	2	6	8	3	3	22
		9,10%	27,30%	36,40%	13,60%	13,60%	100,00%
		0,20%	0,70%	0,90%	0,30%	0,30%	2,50%
Total		149	233	180	222	91	875
		17,00%	26,60%	20,60%	25,40%	10,40%	100,00%
		17,00%	26,60%	20,60%	25,40%	10,40%	100,00%

“Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmuştur.” ifadesinde; gelir düzeyi 0-1000 olanlarda % 44,4 katılıyorum oranı görülüyorken gelir düzeyi 7000 üzeri olanlarda ise bu oran % 13,6 olarak tespit edilmiştir. Oranlara genel olarak bakıldığında birbirine yakın oranlarda farklı düşünen iki grubun olduğu görülmektedir. Bu oranların toplumun bu konudaki bölünmüşlüğüne de bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Tablo-86: Gelir * Suriyelilere Vatandaşlık Hakkı Verilmesini Destekliyorum.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	20	7	7	1	1	36
		55,60%	19,40%	19,40%	2,80%	2,80%	100,00%
		2,30%	0,80%	0,80%	0,10%	0,10%	4,10%
	1000 TL Den Az	165	43	39	28	9	284
		58,10%	15,10%	13,70%	9,90%	3,20%	100,00%
		18,90%	4,90%	4,50%	3,20%	1,00%	32,50%
	1001-2500	142	58	25	23	12	260
		54,60%	22,30%	9,60%	8,80%	4,60%	100,00%
		16,20%	6,60%	2,90%	2,60%	1,40%	29,70%
	2501-4000	82	36	16	24	3	161
		50,90%	22,40%	9,90%	14,90%	1,90%	100,00%
		9,40%	4,10%	1,80%	2,70%	0,30%	18,40%
	4001-7000	50	19	24	14	5	112
		44,60%	17,00%	21,40%	12,50%	4,50%	100,00%
		5,70%	2,20%	2,70%	1,60%	0,60%	12,80%
	7001 TL Üzeri	14	3	2	1	2	22
		63,60%	13,60%	9,10%	4,50%	9,10%	100,00%
		1,60%	0,30%	0,20%	0,10%	0,20%	2,50%
Total		473	166	113	91	32	875
		54,10%	19,00%	12,90%	10,40%	3,70%	100,00%
		54,10%	19,00%	12,90%	10,40%	3,70%	100,00%

“Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini destekliyorum.” ifadesinde gelir düzeyi fark etmeksizin toplamda % 54,1 kesinlikle katılmıyorum, % 19,0 katılmıyorum oranlarının yüksekliği dikkat çekmektedir. Bu oranlarla göçmenlerin kalıcı olarak istenmediği sonucuna varılabilir.

Tablo-87: Gelir * Suriyeliler Şartlar Uygun Olursa Gönderilmelidir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	3	0	4	13	16	36
		8,30%	0,00%	11,10%	36,10%	44,40%	100,00%
		0,30%	0,00%	0,50%	1,50%	1,80%	4,10%
	1000 TL Den Az	14	7	24	118	121	284
		4,90%	2,50%	8,50%	41,50%	42,60%	100,00%
		1,60%	0,80%	2,70%	13,50%	13,80%	32,50%
	1001-2500	17	8	9	127	99	260
		6,50%	3,10%	3,50%	48,80%	38,10%	100,00%
		1,90%	0,90%	1,00%	14,50%	11,30%	29,70%
	2501-4000	11	9	10	66	65	161
		6,80%	5,60%	6,20%	41,00%	40,40%	100,00%
		1,30%	1,00%	1,10%	7,50%	7,40%	18,40%
	4001-7000	11	5	9	53	34	112
		9,80%	4,50%	8,00%	47,30%	30,40%	100,00%
		1,30%	0,60%	1,00%	6,10%	3,90%	12,80%
	7001 TL Üzeri	3	0	0	10	9	22
		13,60%	0,00%	0,00%	45,50%	40,90%	100,00%
		0,30%	0,00%	0,00%	1,10%	1,00%	2,50%
Total		59	29	56	387	344	875
		6,70%	3,30%	6,40%	44,20%	39,30%	100,00%
		6,70%	3,30%	6,40%	44,20%	39,30%	100,00%

“Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” ifadesinde gelir düzeyi fark etmeksizin tüm grupların yüksek bir oranda “tamamen katılıyorum” seçeneğini tercih ederek, göçmenlerin şartların uygun hale gelmesi halinde gönderilmesi gerektiği konusunda ortak bir fikre sahip oldukları görülmektedir.

Tablo-88: Gelir * Suriyeliler Şartlar Ne Olursa Olsun Gönderilmelidir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	9	9	7	4	7	36
		25,00%	25,00%	19,40%	11,10%	19,40%	100,00%
		1,00%	1,00%	0,80%	0,50%	0,80%	4,10%
	1000 TL Den Az	53	79	56	56	40	284
		18,70%	27,80%	19,70%	19,70%	14,10%	100,00%
		6,10%	9,00%	6,40%	6,40%	4,60%	32,50%
	1001-2500	36	68	29	77	50	260
		13,80%	26,20%	11,20%	29,60%	19,20%	100,00%
		4,10%	7,80%	3,30%	8,80%	5,70%	29,70%
	2501-4000	24	40	28	37	32	161
		14,90%	24,80%	17,40%	23,00%	19,90%	100,00%
		2,70%	4,60%	3,20%	4,20%	3,70%	18,40%
	4001-7000	28	28	20	20	16	112
		25,00%	25,00%	17,90%	17,90%	14,30%	100,00%
		3,20%	3,20%	2,30%	2,30%	1,80%	12,80%
	7001 TL Üzeri	4	4	4	8	2	22
		18,20%	18,20%	18,20%	36,40%	9,10%	100,00%
		0,50%	0,50%	0,50%	0,90%	0,20%	2,50%
Total		154	228	144	202	147	875
		17,60%	26,10%	16,50%	23,10%	16,80%	100,00%
		17,60%	26,10%	16,50%	23,10%	16,80%	100,00%

“Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.” ifadesinde katılıyorum seçeneğini gelir düzeyi 0-1000 olanların % 11,1’inin gelir düzeyi 7001 üzeri olanların ise % 36,4’ünün işaretlediği görülmektedir. Oranların arasında yüksek bir fark tespit edilmektedir. Ancak oranlara genel olarak bakıldığında net bir fikir birlikteliği olmayıp grubun birbirine yakın oranlarda farklı düşündüğü belirlenmiştir.

Tablo-89: Gelir * Suriyeliler Ülke Ekonomimize Ciddi Bir Yük Getirmiştir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	2	1	2	17	14	36
		5,60%	2,80%	5,60%	47,20%	38,90%	100,00%
		0,20%	0,10%	0,20%	1,90%	1,60%	4,10%
	1000 TL Den Az	10	26	36	126	86	284
		3,50%	9,20%	12,70%	44,40%	30,30%	100,00%
		1,10%	3,00%	4,10%	14,40%	9,80%	32,50%
	1001-2500	16	18	18	130	78	260
		6,20%	6,90%	6,90%	50,00%	30,00%	100,00%
		1,80%	2,10%	2,10%	14,90%	8,90%	29,70%
	2501-4000	10	16	14	68	53	161
		6,20%	9,90%	8,70%	42,20%	32,90%	100,00%
		1,10%	1,80%	1,60%	7,80%	6,10%	18,40%
	4001-7000	12	12	7	52	29	112
		10,70%	10,70%	6,30%	46,40%	25,90%	100,00%
		1,40%	1,40%	0,80%	5,90%	3,30%	12,80%
	7001 TL Üzeri	3	0	2	11	6	22
		13,60%	0,00%	9,10%	50,00%	27,30%	100,00%
		0,30%	0,00%	0,20%	1,30%	0,70%	2,50%
	Total	53	73	79	404	266	875
		6,10%	8,30%	9,00%	46,20%	30,40%	100,00%
		6,10%	8,30%	9,00%	46,20%	30,40%	100,00%

Suriyelilerin ülke ekonomimize ciddi bir yük getirdiği yönündeki ifade, her grubun katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini tercih etmelerinden dolayı oranı yüksek çıkmıştır. Buradan hareketle farklı gelir düzeyine sahip olanların Suriyelilerin ülke ekonomisine ciddi bir yük oldukları düşüncesinde hem fikir olunduğu söylenebilir.

Tablo-90: Gelir * Ben Ya Da Yakınlarımdan Biri Suriyelilere Yönelik Ayrımcılığa Şahit Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Gelir	0	4	1	5	20	6	36
		11,10%	2,80%	13,90%	55,60%	16,70%	100,00%
		0,50%	0,10%	0,60%	2,30%	0,70%	4,10%
	1000 TL Den Az	34	43	66	94	47	284
		12,00%	15,10%	23,20%	33,10%	16,50%	100,00%
		3,90%	4,90%	7,50%	10,70%	5,40%	32,50%
	1001-2500	26	58	63	89	24	260
		10,00%	22,30%	24,20%	34,20%	9,20%	100,00%
		3,00%	6,60%	7,20%	10,20%	2,70%	29,70%
	2501-4000	19	39	36	47	20	161
		11,80%	24,20%	22,40%	29,20%	12,40%	100,00%
		2,20%	4,50%	4,10%	5,40%	2,30%	18,40%
	4001-7000	13	15	36	35	13	112
		11,60%	13,40%	32,10%	31,30%	11,60%	100,00%
		1,50%	1,70%	4,10%	4,00%	1,50%	12,80%
	7001 TL Üzeri	3	3	4	6	6	22
		13,60%	13,60%	18,20%	27,30%	27,30%	100,00%
		0,30%	0,30%	0,50%	0,70%	0,70%	2,50%
Total		99	159	210	291	116	875
		11,30%	18,20%	24,00%	33,30%	13,30%	100,00%
		11,30%	18,20%	24,00%	33,30%	13,30%	100,00%

“Ben ya da yakınlarımdan biri Suriyelilere yönelik ayrımcılığa şahit olmuştur.” ifadesinde gelir düzeyi 0-1000 olan grubun % 55,6 katılıyorum % 16,7 kesinlikle katılıyorum oranlarına bakıldığında ayrımcılığa şahit oldukları görülebilir. Diğer gelir düzeyine sahip gruplar da ise “katılıyorum” seçeneğinde yüksek bir oranın olduğu söylenebilir. Bu durum çok olmasa da gelir grupları arasında bir farklılık bulunduğu işaret etmektedir. Özellikle düşük gelir gruplarındaki katılımcıların ayrımcılığa şahitlik oranlarının daha yüksek olması, sosyal yaşamda ve iş hayatında Suriyelilerle daha fazla beraber olmalarından kaynaklı olduğu çıkarımı yapılabilir.

7.5. Siyasi Görüşlerin Suriyelilere Yönelik Yaklaşımına Etkisi

Tablo- 91: Savaş Mağdurlarına Yardım etmek İnsanlık Görevidir

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	3	6	2	58	38	107
		2,80%	5,60%	1,90%	54,20%	35,50%	100,00%
	Milliyetçi	5	8	6	95	54	168
		3,00%	4,80%	3,60%	56,50%	32,10%	100,00%
	Demokrat	2	2	1	30	13	48
		4,20%	4,20%	2,10%	62,50%	27,10%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	2	2	1	66	39	110
		1,80%	1,80%	0,90%	60,00%	35,50%	100,00%
	Atatürkçü	2	7	0	33	15	57
		3,50%	12,30%	0,00%	57,90%	26,30%	100,00%
	İslamcı	6	5	3	75	50	139
		4,30%	3,60%	2,20%	54,00%	36,00%	100,00%
	Sosyalist	3	1	1	17	8	30
		10,00%	3,30%	3,30%	56,70%	26,70%	100,00%
	Ulusalcı	0	0	0	7	3	10
		0,00%	0,00%	0,00%	70,00%	30,00%	100,00%
	Liberal	1	0	0	4	6	11
		9,10%	0,00%	0,00%	36,40%	54,50%	100,00%
	Diğer	7	7	7	109	65	195
		3,60%	3,60%	3,60%	55,90%	33,30%	100,00%
Total		31	38	21	494	291	875
		3,50%	4,30%	2,40%	56,50%	33,30%	100,00%

Savaş mağdurlarına yardım etme konusunda katılımcıların görüşleri incelendiğinde, cevaplayıcıların yüksek oranda (% 89,8)bunu bir insanlık görevi olarak gördüğü, ideolojik farklılıkların bu noktada önemli bir belirleyiciliğinin olmadığı görülmektedir. Bu sonuçlar, toplumun savaş mağdurlarına bakışı açısının olumlu bir durumu olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların kendilerini ideolojik olarak konumlandırmalarına göre cevaplar incelendiğinde tek dikkat çeken nokta, kendilerini Atatürkçü olarak tanımlayanlar ile Ulusalcı olarak tanımlayanlar arasında yaklaşık 15 puanlık bir farkın ortaya çıkmış olmasıdır.

Tablo-92: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Türkiye Mazlumlar İçin Hep Güvenli Bir Ülke Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	4	9	4	56	34	107
		3,70%	8,40%	3,70%	52,30%	31,80%	100,00%
	Milliyetçi	8	6	14	87	53	168
		4,80%	3,60%	8,30%	51,80%	31,50%	100,00%
	Demokrat	0	7	5	22	14	48
		0,00%	14,60%	10,40%	45,80%	29,20%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	4	6	4	61	35	110
		3,60%	5,50%	3,60%	55,50%	31,80%	100,00%
	Atatürkçü	1	9	1	36	10	57
		1,80%	15,80%	1,80%	63,20%	17,50%	100,00%
	İslamcı	4	6	7	73	49	139
		2,90%	4,30%	5,00%	52,50%	35,30%	100,00%
	Sosyalist	5	4	1	17	3	30
		16,70%	13,30%	3,30%	56,70%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	0	1	0	6	3	10
		0,00%	10,00%	0,00%	60,00%	30,00%	100,00%
	Liberal	1	1	1	4	4	11
		9,10%	9,10%	9,10%	36,40%	36,40%	100,00%
	Diğer	8	14	26	95	52	195
		4,10%	7,20%	13,30%	48,70%	26,70%	100,00%
Total		35	63	63	457	257	875
		4,00%	7,20%	7,20%	52,20%	29,40%	100,00%

Araştırmaya katılan bireylerin “Türkiye, mazlumlar için hep güvenli bir ülke olmuştur.” sorusuna verdikleri cevaplarda % 81,6 oranında katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum demesi, yüksek oranda olumlu cevap verdiklerini göstermiştir. Araştırmaya katılan bireylerin kendilerini ideolojik olarak tanımlamaları üzerinden bir değerlendirme yapıldığında, tüm gruplar için olumlu yaklaşanların oranının yüksek olduğu görülmekle birlikte, özellikle kendini sosyalist olarak tanımlayanlarda, diğer gruplara göre ciddi bir farklılık olduğu görülmektedir. Ancak bu grubun toplam katılımcılar içindeki ağırlığı düşük olduğundan genel sonuçları etkileme düzeyi düşük kalmıştır.

Tablo-93: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Türkiye Son Yıllarda Etkin Bir Dış Politika Yürütmektedir

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	12	12	15	48	20	107
		11,20%	11,20%	14,00%	44,90%	18,70%	100,00%
	Milliyetçi	14	25	25	75	29	168
		8,30%	14,90%	14,90%	44,60%	17,30%	100,00%
	Demokrat	5	11	13	14	5	48
		10,40%	22,90%	27,10%	29,20%	10,40%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	11	13	18	49	19	110
		10,00%	11,80%	16,40%	44,50%	17,30%	100,00%
	Atatürkçü	11	18	17	8	3	57
		19,30%	31,60%	29,80%	14,00%	5,30%	100,00%
	İslamcı	5	17	18	66	33	139
		3,60%	12,20%	12,90%	47,50%	23,70%	100,00%
	Sosyalist	7	9	7	4	3	30
		23,30%	30,00%	23,30%	13,30%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	3	2	1	4	0	10
		30,00%	20,00%	10,00%	40,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	1	2	5	3	0	11
		9,10%	18,20%	45,50%	27,30%	0,00%	100,00%
	Diğer	23	36	36	71	29	195
		11,80%	18,50%	18,50%	36,40%	14,90%	100,00%
Total		92	145	155	342	141	875
		10,50%	16,60%	17,70%	39,10%	16,10%	100,00%

Çalışmaya katılan ve kendisini muhafazakar, milliyetçi, milliyetçi muhafazakar ve İslamcı olarak tanımlayan bireylerin büyük çoğunluğu; Türkiye'nin son yıllarda etkin bir dış politika yürüttüğünü düşünürken, kendilerini Atatürkçü, sosyalist ve ulusalcı olarak tanımlayanlar ise büyük oranda Türkiye'nin son yıllarda etkin bir dış politika yürüttüğüne katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo-94: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Türkiye'nin Suriye Politikası Başarılıdır

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	12	21	17	40	17	107
		11,20%	19,60%	15,90%	37,40%	15,90%	100,00%
	Milliyetçi	34	29	28	68	9	168
		20,20%	17,30%	16,70%	40,50%	5,40%	100,00%
	Demokrat	8	15	10	10	5	48
		16,70%	31,30%	20,80%	20,80%	10,40%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	18	23	17	41	11	110
		16,40%	20,90%	15,50%	37,30%	10,00%	100,00%
	Atatürkçü	17	23	9	6	2	57
		29,80%	40,40%	15,80%	10,50%	3,50%	100,00%
	İslamcı	11	19	24	60	25	139
		7,90%	13,70%	17,30%	43,20%	18,00%	100,00%
	Sosyalist	11	7	3	7	2	30
		36,70%	23,30%	10,00%	23,30%	6,70%	100,00%
	Ulusalcı	3	3	3	1	0	10
		30,00%	30,00%	30,00%	10,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	2	5	1	2	1	11
		18,20%	45,50%	9,10%	18,20%	9,10%	100,00%
Diğer	31	44	42	54	24	195	
	15,90%	22,60%	21,50%	27,70%	12,30%	100,00%	
Total		147	189	154	289	96	875
		16,80%	21,60%	17,60%	33,00%	11,00%	100,00%

Türkiye'nin Suriye politikasına ilişkin değerlendirmeler incelendiğinde kendisini İslamcı olarak değerlendirenlerin % 61,2'si, muhafazakar olarak tanımlayanların ise %43,3'ü "katılıyorum veya kesinlikle katılıyorum" diyerek olumlu bulduklarını ifade ederken; kendisini milliyetçi ve milliyetçi-muhafazakar olarak tanımlayanların da benzer şekilde Türkiye'nin Suriye politikasını olumlu buldukları belirlenmiştir. Kendisini Atatürkçü olarak tanımlayanlara bakıldığında % 70,2 oranında Suriye politikasını olumsuz buldukları; benzer şekilde sosyalist, ulusalcı ve liberal olarak kendilerini tanımlayanların da yaklaşık % 60 oranında Türkiye'nin Suriye politikası başarılıdır sorusuna "kesinlikle katılmıyorum veya katılmıyorum" şeklinde cevap verdikleri belirlenmiştir. Bu cevaplar incelendiğinde kendisini milliyetçi, muhafazakar, İslamcı ve milliyetçi-muhafazakar olarak tanımlayanların, Türkiye'nin Suriye politikasını olumlu buldukları; kendisini Atatürkçü, sosyalist, ulusalcı ve liberal olarak tanımlayanların ise olumsuz buldukları belirlenmiştir. Ancak, aynı dört grubun (milliyetçi, muhafazakar, milliyetçi muhafazakar ve İslamcı) tek başına değerlendirilmesi durumunda dahi Suriye politikasına desteğin ancak % 51,72 olduğu görülmektedir. % 16,41 oranında kararsızların olduğu görülürken, bu gruplar arasında Suriye politikasını onaylamayanların oranı % 31,87 gibi yüksek sayılabilecek bir düzeyde seyretmektedir.

Tablo-95: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Şehrimizdeki Suriyelilerin Toplumsal Yaşam Üzerinde Önemli Bir Etkisi Vardır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	6	25	17	43	16	107
		5,60%	23,40%	15,90%	40,20%	15,00%	100,00%
	Milliyetçi	27	21	15	79	26	168
		16,10%	12,50%	8,90%	47,00%	15,50%	100,00%
	Demokrat	5	6	12	18	7	48
		10,40%	12,50%	25,00%	37,50%	14,60%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakâr	11	16	15	46	22	110
		10,00%	14,50%	13,60%	41,80%	20,00%	100,00%
	Atatürkçü	6	10	6	28	7	57
		10,50%	17,50%	10,50%	49,10%	12,30%	100,00%
	İslamcı	9	18	24	73	15	139
		6,50%	12,90%	17,30%	52,50%	10,80%	100,00%
	Sosyalist	7	5	0	13	5	30
		23,30%	16,70%	0,00%	43,30%	16,70%	100,00%
	Ulusalcı	2	1	2	3	2	10
		20,00%	10,00%	20,00%	30,00%	20,00%	100,00%
	Liberal	1	2	0	4	4	11
		9,10%	18,20%	0,00%	36,40%	36,40%	100,00%
	Diğer	21	15	27	100	32	195
		10,80%	7,70%	13,80%	51,30%	16,40%	100,00%
Total		95	119	118	407	136	875
		10,90%	13,60%	13,50%	46,50%	15,50%	100,00%

Araştırmaya katılan cevaplayıcıların şehrimizdeki Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli bir etkisi olup olmadığı yönündeki soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, katılımcıların toplamda % 62’sinin “katılıyorum veya kesinlikle katılıyorum” diyerek olumlu cevap verdikleri görülmüştür. İdeolojik gruplara göre verilen cevaplar farklılık arz etse de ciddi bir farklılık gözlenmemiştir. Ancak burada katılımcıların bu soruyu yanıtlarken toplumsal yaşam üzerindeki etkiye olumlu mu yoksa olumsuz mu anlam yüklediği bilinmemektedir.

Tablo-96: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeliler Toplumsal Yaşamımızın Ayrılmaz Bir Parçası Olmuştur

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	15	30	20	33	9	107
		14,00%	28,00%	18,70%	30,80%	8,40%	100,00%
	Milliyetçi	46	50	16	42	14	168
		27,40%	29,80%	9,50%	25,00%	8,30%	100,00%
	Demokrat	8	14	6	15	5	48
		16,70%	29,20%	12,50%	31,30%	10,40%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	12	36	19	31	12	110
		10,90%	32,70%	17,30%	28,20%	10,90%	100,00%
	Atatürkçü	17	17	1	20	2	57
		29,80%	29,80%	1,80%	35,10%	3,50%	100,00%
	İslamcı	24	33	21	53	8	139
		17,30%	23,70%	15,10%	38,10%	5,80%	100,00%
	Sosyalist	8	11	2	6	3	30
		26,70%	36,70%	6,70%	20,00%	10,00%	100,00%
	Ulusalıcı	1	2	2	4	1	10
		10,00%	20,00%	20,00%	40,00%	10,00%	100,00%
	Liberal	6	1	0	3	1	11
		54,50%	9,10%	0,00%	27,30%	9,10%	100,00%
	Diğer	40	50	35	52	18	195
		20,50%	25,60%	17,90%	26,70%	9,20%	100,00%
Total		177	244	122	259	73	875
		20,20%	27,90%	13,90%	29,60%	8,30%	100,00%

“Suriyeliler toplumsal yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur.” ifadesi için kendisini milliyetçi, Atatürkçü, sosyalist ve liberal olarak tanımlayanların yaklaşık % 60’ı “katılmıyorum veya kesinlikle katılmıyorum” diyerek olumsuz cevap verdikleri; diğer bireylerin de ağırlıklı olarak olumsuz düşüncede oldukları ve Suriyelileri toplumsal yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak görmedikleri belirlenmiştir. Hiçbir grupta olumlu cevaplar % 50’yi geçmemektedir. Bu da, toplumun Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler henüz toplumsal yaşamın bir parçası olarak kabul etmediklerini göstermektedir. Toplumun ancak % 37,90’ı Suriyelileri toplumsal yaşamın bir parçası olarak görmektedir. % 29,6’sı ise kararsız görünmektedir.

Tablo-97: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Yaşadığınız Bölgede Veya İş Yerimde Suriyeliler Bulunmaktadır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	6	15	5	54	27	107
		5,60%	14,00%	4,70%	50,50%	25,20%	100,00%
	Milliyetçi	13	18	9	99	29	168
		7,70%	10,70%	5,40%	58,90%	17,30%	100,00%
	Demokrat	2	7	3	27	9	48
		4,20%	14,60%	6,30%	56,30%	18,80%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakâr	9	14	10	56	21	110
		8,20%	12,70%	9,10%	50,90%	19,10%	100,00%
	Atatürkçü	3	8	3	33	10	57
		5,30%	14,00%	5,30%	57,90%	17,50%	100,00%
	İslamcı	8	25	7	69	30	139
		5,80%	18,00%	5,00%	49,60%	21,60%	100,00%
	Sosyalist	1	2	1	20	6	30
		3,30%	6,70%	3,30%	66,70%	20,00%	100,00%
	Ulusalçı	0	1	1	8	0	10
		0,00%	10,00%	10,00%	80,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	2	0	0	5	4	11
		18,20%	0,00%	0,00%	45,50%	36,40%	100,00%
	Diğer	16	16	14	117	32	195
		8,20%	8,20%	7,20%	60,00%	16,40%	100,00%
Total		60	106	53	488	168	875
		6,90%	12,10%	6,10%	55,80%	19,20%	100,00%

Araştırmaya katılan bireylere yöneltilen “Yaşadığınız bölgede veya iş yerimde Suriyeliler bulunmaktadır.” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde katılımcıların çoğunlukla yaşadıkları yerlerde Suriyeli bireylerin olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo-98: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Çevremdeki Suriyeliler İle İletişim Kurarım.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	16	28	9	41	13	107
		15,00%	26,20%	8,40%	38,30%	12,10%	100,00%
	Milliyetçi	44	45	21	48	10	168
		26,20%	26,80%	12,50%	28,60%	6,00%	100,00%
	Demokrat	8	19	5	14	2	48
		16,70%	39,60%	10,40%	29,20%	4,20%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	16	33	10	40	11	110
		14,50%	30,00%	9,10%	36,40%	10,00%	100,00%
	Atatürkçü	21	14	9	12	1	57
		36,80%	24,60%	15,80%	21,10%	1,80%	100,00%
	İslamcı	19	30	14	56	20	139
		13,70%	21,60%	10,10%	40,30%	14,40%	100,00%
	Sosyalist	7	8	3	8	4	30
		23,30%	26,70%	10,00%	26,70%	13,30%	100,00%
	Ulusalıcı	2	3	1	4	0	10
		20,00%	30,00%	10,00%	40,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	1	2	3	0	11
		45,50%	9,10%	18,20%	27,30%	0,00%	100,00%
	Diğer	40	36	25	81	13	195
		20,50%	18,50%	12,80%	41,50%	6,70%	100,00%
Total		178	217	99	307	74	875
		20,30%	24,80%	11,30%	35,10%	8,50%	100,00%

Suriyelilerle iletişim kuran toplumsal kesimlerin ideolojik aidiyetine göre sınıflandırılmasında en fazla iletişim kuran grupların % 54,70 ile kendilerini İslamcı olarak tanımlayanlar ve % 50,40 ile muhafazakâr olarak tanımlayanlar olduğu görülmektedir. En az iletişim kuran gruplar ise % 22,90 ile kendisini Atatürkçü olarak tanımlayanlar ve % 27,30 ile liberal olarak tanımlayanlardır. Genel tabloda iletişim kuranların oranı % 43,60 olurken iletişim kurmayanların oranı da % 45,10 olarak gerçekleşmiştir. Fikrim yok diyenler, sınırlı iletişim kuranlar olarak değerlendirildiğinde, toplumun yarıya yakınının Suriyelilerle iletişim kurmadığı gibi bir tablo ile karşılaşılmaktadır. Suriyeliler hakkındaki toplum kesimlerinin olumsuz tutumlarının en önemli nedenlerinden biri de bu iletişimsizlik olarak değerlendirilmektedir. Kabaca toplumun yarısı, hiç iletişim kurmadığı bir topluluğa karşı olumsuz tutum geliştirmektedir.

Tablo-99: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerin Kültürü İle Kendi Kültürümüz Arasında Yakınlık Vardır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	26	28	23	23	7	107
		24,30%	26,20%	21,50%	21,50%	6,50%	100,00%
	Milliyetçi	69	44	29	21	5	168
		41,10%	26,20%	17,30%	12,50%	3,00%	100,00%
	Demokrat	18	9	13	7	1	48
		37,50%	18,80%	27,10%	14,60%	2,10%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakâr	35	29	20	21	5	110
		31,80%	26,40%	18,20%	19,10%	4,50%	100,00%
	Atatürkçü	29	19	4	4	1	57
		50,90%	33,30%	7,00%	7,00%	1,80%	100,00%
	İslamcı	27	36	16	50	10	139
		19,40%	25,90%	11,50%	36,00%	7,20%	100,00%
	Sosyalist	10	6	6	5	3	30
		33,30%	20,00%	20,00%	16,70%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	4	4	1	1	0	10
		40,00%	40,00%	10,00%	10,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	2	3	1	0	11
		45,50%	18,20%	27,30%	9,10%	0,00%	100,00%
	Diğer	61	44	45	45	0	195
		31,30%	22,60%	23,10%	23,10%	0,00%	100,00%
Total		284	221	160	178	32	875
		32,50%	25,30%	18,30%	20,30%	3,70%	100,00%

“Suriyelilerin kültürü ile kendi kültürümüz arasında yakınlık vardır.” ifadesine katılanların genel olarak büyük çoğunluğunun (% 57,8) “kesinlikle katılmıyorum veya katılmıyorum” diyerek olumsuz cevap verdikleri belirlenmiştir. Alınan cevaplar detaylı olarak incelendiğinde kültürel yakınlık olduğunu en fazla söyleyen bireylerin % 43,2 ile kendisini İslamcı olarak tanımlayanlar olduğu tespit edilmiştir. Kendilerini tanımlama biçimine göre Atatürkçülerin % 8,80’i, liberallerin % 9.10’u, ulusalcıların da % 10’u olumlu cevap vermiştir. Bu yanıtlar, gruplar arası farklılığın en belirgin olduğu sorulardan biri olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde tüm gruplar için kültürler arasında benzerlik olduğunu düşünenlerin oranı sadece % 24 düzeyinde kalmıştır. Yani bu konuda, tüm gruplar hem fikirdir ancak gruplar arası oransal dağılımda yine de belirgin farklılıklar görülmektedir.

Tablo-100: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Aynı Apartmanda Komşuluk Yaparım.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	20	24	16	39	8	107
		18,70%	22,40%	15,00%	36,40%	7,50%	100,00%
	Milliyetçi	54	54	29	27	4	168
		32,10%	32,10%	17,30%	16,10%	2,40%	100,00%
	Demokrat	13	14	8	10	3	48
		27,10%	29,20%	16,70%	20,80%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	27	30	17	30	6	110
		24,50%	27,30%	15,50%	27,30%	5,50%	100,00%
	Atatürkçü	30	20	4	2	1	57
		52,60%	35,10%	7,00%	3,50%	1,80%	100,00%
	İslamcı	40	23	15	47	14	139
		28,80%	16,50%	10,80%	33,80%	10,10%	100,00%
	Sosyalist	11	4	4	8	3	30
		36,70%	13,30%	13,30%	26,70%	10,00%	100,00%
	Ulusalçı	4	1	2	0	3	10
		40,00%	10,00%	20,00%	0,00%	30,00%	100,00%
	Liberal	6	2	0	3	0	11
		54,50%	18,20%	0,00%	27,30%	0,00%	100,00%
	Diğer	54	39	30	65	7	195
		27,70%	20,00%	15,40%	33,30%	3,60%	100,00%
Total		259	211	125	231	49	875
		29,60%	24,10%	14,30%	26,40%	5,60%	100,00%

Araştırmaya katılan bireylerin Suriyelilerle aynı apartmanda komşuluk yaparım sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde % 87,7 ile kendisini Atatürkçü olarak tanımlayanların, % 72,7 ile kendisini liberal olarak tanımlayanların, % 64,2 ile kendisini milliyetçi olarak tanımlayanların “kesinlikle katılmıyorum veya katılmıyorum” diyerek olumsuz cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Kendisini muhafazakâr ve İslamcı olarak tanımlayanların ise % 43,9 oranında “kesinlikle katılıyorum veya katılıyorum” diyerek olumlu cevaplar verdikleri belirlenmiştir. Genel olarak cevaplayıcıların % 32’si olumlu yanıt verirken % 14,30’u ise kararsızdır. Olumsuz yanıt verenlerin oranı ise % 53,70 gibi yüksek bir düzeydedir. Kısaca, toplumun dörtte üçü toplumsal yaşamda Suriyelilerle karşılaşmaktadır ancak sadece yarısı, az ya da çok iletişim kurmaktadır. Toplumun çoğunluğu ise iletişim kurmadığı bir toplulukla kültürel benzerlik olduğunu düşünmemekte, komşuluk dahi yapmak istememektedir.

Tablo-101:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilere Bir Kez De Olsa Kendim Doğrudan Maddi Yardımda Bulunmuşumdur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakâr	11	29	8	42	17	107
		10,30%	27,10%	7,50%	39,30%	15,90%	100,00%
	Milliyetçi	32	37	17	65	17	168
		19,00%	22,00%	10,10%	38,70%	10,10%	100,00%
	Demokrat	4	20	3	18	3	48
		8,30%	41,70%	6,30%	37,50%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakâr	14	27	8	43	18	110
		12,70%	24,50%	7,30%	39,10%	16,40%	100,00%
	Atatürkçü	12	12	4	26	3	57
		21,10%	21,10%	7,00%	45,60%	5,30%	100,00%
	İslamcı	18	22	4	67	28	139
		12,90%	15,80%	2,90%	48,20%	20,10%	100,00%
	Sosyalist	3	7	1	14	5	30
		10,00%	23,30%	3,30%	46,70%	16,70%	100,00%
	Ulusalıcı	0	1	0	8	1	10
		0,00%	10,00%	0,00%	80,00%	10,00%	100,00%
	Liberal	2	0	1	6	2	11
		18,20%	0,00%	9,10%	54,50%	18,20%	100,00%
	Diğer	33	42	25	74	21	195
		16,90%	21,50%	12,80%	37,90%	10,80%	100,00%
Total		129	197	71	363	115	875
		14,70%	22,50%	8,10%	41,50%	13,10%	100,00%

“Suriyelilere bir kez de olsa kendim doğrudan maddi yardımda bulunmuşumdur.” ifadesine “katılıyorum veya kesinlikle katılıyorum” diyerek olumlu görüş bildirenlerin oranı % 54,60 olarak belirlenmiştir. Bu soruda dikkat çeken husus, olumlu cevap oranı en yüksek grupların % 90 ile ulusalcılar ve % 72,70 ile liberallerin olmasıdır. Ancak aynı kişiler, daha önceki iletişim kurma ile ilgili olan soruya % 40 ve % 27,3 oranlarında olumlu cevap vermiştir. Bu durumda bu cevaplayıcılar, ya doğrudan yardım yapmayı bir iletişim olarak görmemekte ya da bağış, kampanya vs. yolu ile yapılan yardımları doğrudan yardım kabul etmektedir. Genel tabloda bu iki soruya verilen yanıtlar arasında önemli ölçüde bir tutarlılık bulunmaktadır.

Tablo-102:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilere Bir Kez De Olsa Aracılar (Aracı Kişi Veya Yardım Kuruluşlar) Aracılığıyla Maddi Yardımda Bulunmuşumdur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	13	28	8	45	13	107
		12,10%	26,20%	7,50%	42,10%	12,10%	100,00%
	Milliyetçi	37	44	16	52	19	168
		22,00%	26,20%	9,50%	31,00%	11,30%	100,00%
	Demokrat	9	19	5	11	4	48
		18,80%	39,60%	10,40%	22,90%	8,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	19	31	11	33	16	110
		17,30%	28,20%	10,00%	30,00%	14,50%	100,00%
	Atatürkçü	14	20	4	15	4	57
		24,60%	35,10%	7,00%	26,30%	7,00%	100,00%
	İslamcı	23	28	11	58	19	139
		16,50%	20,10%	7,90%	41,70%	13,70%	100,00%
	Sosyalist	5	11	3	7	4	30
		16,70%	36,70%	10,00%	23,30%	13,30%	100,00%
	Ulusalıcı	1	1	2	6	0	10
		10,00%	10,00%	20,00%	60,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	2	1	1	6	1	11
		18,20%	9,10%	9,10%	54,50%	9,10%	100,00%
	Diğer	38	42	21	70	24	195
		19,50%	21,50%	10,80%	35,90%	12,30%	100,00%
Total		161	225	82	303	104	875
		18,40%	25,70%	9,40%	34,60%	11,90%	100,00%

“Suriyelilere bir kez de olsa aracılılar (Aracı kişi veya yardım kuruluşları) aracılığıyla maddi yardımda bulunmuşumdur.” ifadesine olumlu yanıt verenlerin oranı % 46,50 olurken, olumsuz yanıt verenlerin oranı ise % 44,10 olarak gerçekleşmiştir. Burada da liberaller ve ulusalcıların oransal olarak en yüksek düzeyde (% 63,60 ve % 60) olumlu yanıt verdiği görülmektedir. Ancak bu grupların sayısal olarak toplam içindeki ağırlığı düşük düzeydedir. En düşük oranlar ise % 33,30 ile kendilerini Atatürkçü olarak tanımlayanlar olduğu görülmektedir.

Tablo-103:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerle Komşuluk İlişkisi Kurarım.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	15	26	16	43	7	107
		14,00%	24,30%	15,00%	40,20%	6,50%	100,00%
	Milliyetçi	48	49	23	43	5	168
		28,60%	29,20%	13,70%	25,60%	3,00%	100,00%
	Demokrat	11	12	12	10	3	48
		22,90%	25,00%	25,00%	20,80%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	20	25	25	32	8	110
		18,20%	22,70%	22,70%	29,10%	7,30%	100,00%
	Atatürkçü	28	19	5	4	1	57
		49,10%	33,30%	8,80%	7,00%	1,80%	100,00%
	İslamcı	26	27	13	53	20	139
		18,70%	19,40%	9,40%	38,10%	14,40%	100,00%
	Sosyalist	6	5	3	13	3	30
		20,00%	16,70%	10,00%	43,30%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	4	3	3	0	0	10
		40,00%	30,00%	30,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	1	0	5	0	11
		45,50%	9,10%	0,00%	45,50%	0,00%	100,00%
	Diğer	35	40	47	62	11	195
		17,90%	20,50%	24,10%	31,80%	5,60%	100,00%
Total		198	207	147	265	58	875
		22,60%	23,70%	16,80%	30,30%	6,60%	100,00%

Araştırmaya katılan bireylerin “Suriyelilerle komşuluk ilişkisi kurarım.” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde olumsuz cevap verenlerin olumlu cevap verenlerden daha fazla olduğu görülmüştür. Olumlu cevap verenler içerisinde kendisini İslamcı (% 52,5) ve sosyalist (% 53,3) olarak tanımlayanlar ön plana çıkmıştır. Bu soru doğal olarak aynı apartmanda komşuluk ilişkisi kurma sorusuyla birlikte değerlendirilmelidir. Her iki soruya verilen yanıtlar karşılaştırıldığında, sonuçların büyük ölçüde tutarlı olduğu görülmektedir. Aynı apartmanda komşuluk yapmaya oranla genel olarak komşuluk yapma konusunda olumlu cevap verenlerin oranı bir miktar artmaktadır. Yine de olumsuz yanıtların oranı daha fazladır. Komşuluk yapmaya olumlu yaklaşanların oranı % 36,90 iken aynı apartmanda komşuluk yapmaya olumlu yaklaşanların oranı % 32 düzeyinde kalmaktadır. Olumsuz yaklaşanların oranı da aynı paralelde % 46,30’dan % 53,70’e çıkmaktadır.

Tablo-104:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeli Çocuklarla Çocuğumun Aynı Sınıfta Eğitim Almasını İsterim.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	14	15	12	50	16	107
		13,10%	14,00%	11,20%	46,70%	15,00%	100,00%
	Milliyetçi	52	22	28	58	8	168
		31,00%	13,10%	16,70%	34,50%	4,80%	100,00%
	Demokrat	12	9	10	13	4	48
		25,00%	18,80%	20,80%	27,10%	8,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	23	19	25	34	9	110
		20,90%	17,30%	22,70%	30,90%	8,20%	100,00%
	Atatürkçü	20	18	8	9	2	57
		35,10%	31,60%	14,00%	15,80%	3,50%	100,00%
	İslamcı	22	20	19	57	21	139
		15,80%	14,40%	13,70%	41,00%	15,10%	100,00%
	Sosyalist	7	3	6	11	3	30
		23,30%	10,00%	20,00%	36,70%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	3	3	3	1	0	10
		30,00%	30,00%	30,00%	10,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	0	1	5	0	11
		45,50%	0,00%	9,10%	45,50%	0,00%	100,00%
	Diğer	33	36	40	75	11	195
		16,90%	18,50%	20,50%	38,50%	5,60%	100,00%
Total		191	145	152	313	74	875
		21,80%	16,60%	17,40%	35,80%	8,50%	100,00%

“Suriyeli çocuklarla çocuğumun aynı sınıfta eğitim almasını isterim.” ifadesine çalışmaya katılanların %44,30’u olumlu yanıt verirken, % 38,40’ı olumsuz yanıt vermiştir. Fikir beyan etmeyenlerin oranı %17,40 olarak gerçekleşmiştir. Gruplara göre en olumlu yaklaşanlar % 61,7 ile kendilerini muhafazakar olarak tanımlayanlar görülürken en az olumlu yanıt verenler % 10 ile kendilerini ulusalıcı olarak tanımlayanlardır. Aynı paralelde kendilerini Atatürkçü olarak tanımlayanların % 66,7’si ile kendilerini ulusalıcı olarak tanımlayanların % 60’ı en yüksek oranda olumsuz cevap veren gruplardır.

Tablo-105: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Çocuklarımla Suriyeli Çocuklarla Mahallede Veya Okulda Arkadaşlık Kurmasını İsterim.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	16	15	11	54	11	107
		15,00%	14,00%	10,30%	50,50%	10,30%	100,00%
	Milliyetçi	52	26	27	53	10	168
		31,00%	15,50%	16,10%	31,50%	6,00%	100,00%
	Demokrat	11	10	10	14	3	48
		22,90%	20,80%	20,80%	29,20%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	20	20	24	38	8	110
		18,20%	18,20%	21,80%	34,50%	7,30%	100,00%
	Atatürkçü	25	11	7	14	0	57
		43,90%	19,30%	12,30%	24,60%	0,00%	100,00%
	İslamcı	19	20	22	59	19	139
		13,70%	14,40%	15,80%	42,40%	13,70%	100,00%
	Sosyalist	9	3	6	9	3	30
		30,00%	10,00%	20,00%	30,00%	10,00%	100,00%
	Ulusalcı	3	1	2	4	0	10
		30,00%	10,00%	20,00%	40,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	0	2	4	0	11
		45,50%	0,00%	18,20%	36,40%	0,00%	100,00%
	Diğer	28	36	48	72	11	195
		14,40%	18,50%	24,60%	36,90%	5,60%	100,00%
Total		188	142	159	321	65	875
		21,50%	16,20%	18,20%	36,70%	7,40%	100,00%

“Çocuklarımla Suriyeli çocuklarla mahallede veya okulda arkadaşlık kurmasını isterim.” ifadesine verilen cevaplar ile bir önceki soruya verilen cevaplar önemli ölçüde örtüşmektedir. Gruplar arası farklılıklar itibarıyla da bir paralellik söz konusudur. Bu beklenen bir durum olarak değerlendirilmektedir.

Tablo-106: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerle Aynı İşyerinde Çalışmak İsterim.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	20	24	12	41	10	107
		18,70%	22,40%	11,20%	38,30%	9,30%	100,00%
	Milliyetçi	54	50	24	35	5	168
		32,10%	29,80%	14,30%	20,80%	3,00%	100,00%
	Demokrat	16	7	9	13	3	48
		33,30%	14,60%	18,80%	27,10%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	24	26	18	29	13	110
		21,80%	23,60%	16,40%	26,40%	11,80%	100,00%
	Atatürkçü	30	14	5	7	1	57
		52,60%	24,60%	8,80%	12,30%	1,80%	100,00%
	İslamcı	28	27	16	49	19	139
		20,10%	19,40%	11,50%	35,30%	13,70%	100,00%
	Sosyalist	11	8	2	6	3	30
		36,70%	26,70%	6,70%	20,00%	10,00%	100,00%
	Ulusalıcı	2	1	1	6	0	10
		20,00%	10,00%	10,00%	60,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	1	3	2	0	11
		45,50%	9,10%	27,30%	18,20%	0,00%	100,00%
	Diğer	43	38	44	59	11	195
		22,10%	19,50%	22,60%	30,30%	5,60%	100,00%
Total		233	196	134	247	65	875
		26,60%	22,40%	15,30%	28,20%	7,40%	100,00%

“Suriyelilerle aynı iş yerinde çalışmak isterim.” ifadesine çalışmaya katılanlar içerisinde olumsuz görüş bildirenlerin (% 49) olumlu görüş bildirenlerden (% 35,6) daha fazla olduğu belirlenmiştir. En fazla olumsuz görüş bildirenlerin sırasıyla kendilerini Atatürkçü, sosyalist ve milliyetçi olarak tanımlayanlar olduğu tespit edilmiştir.

Tablo-107: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeli Girişimcilerin İşyeri Açmasını İsterim.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	22	27	14	36	8	107
		20,60%	25,20%	13,10%	33,60%	7,50%	100,00%
	Milliyetçi	69	36	23	34	6	168
		41,10%	21,40%	13,70%	20,20%	3,60%	100,00%
	Demokrat	17	14	5	10	2	48
		35,40%	29,20%	10,40%	20,80%	4,20%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	28	31	18	26	7	110
		25,50%	28,20%	16,40%	23,60%	6,40%	100,00%
	Atatürkçü	35	16	2	3	1	57
		61,40%	28,10%	3,50%	5,30%	1,80%	100,00%
	İslamcı	30	34	14	43	18	139
		21,60%	24,50%	10,10%	30,90%	12,90%	100,00%
	Sosyalist	15	4	3	5	3	30
		50,00%	13,30%	10,00%	16,70%	10,00%	100,00%
	Ulusalıcı	3	2	4	1	0	10
		30,00%	20,00%	40,00%	10,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	1	3	2	0	11
		45,50%	9,10%	27,30%	18,20%	0,00%	100,00%
	Diğer	62	40	36	49	8	195
		31,80%	20,50%	18,50%	25,10%	4,10%	100,00%
Total		286	205	122	209	53	875
		32,70%	23,40%	13,90%	23,90%	6,10%	100,00%

“Suriyeli girişimcilerin iş yeri açmasını isterim.” ifadesine cevaplayıcıların % 56,1’i olumsuz görüş bildirmiş, % 30’u ise olumlu yaklaşmıştır. Bu soruya en fazla olumsuz cevap verenlerin % 89,5 ile kendisini Atatürkçü olarak tanımlayanlar olduğu, benzer şekilde kendisini milliyetçi, demokrat, sosyalist olarak tanımlayanların da yarısından fazlasının olumsuz görüş bildirdikleri anlaşılmıştır. Konuya en olumlu yaklaşan İslamcılar da bile bu oran % 43,80’de kalmıştır.

Her iki soruya verilen yanıtlar birlikte değerlendirildiğinde, genel olarak Suriyelilerin çalışma yaşamının içerisinde birer aktör olarak (çalışan ya da girişimci olarak) varlık göstermesine olumlu yaklaşmadığı görülmektedir.

Tablo-108: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerle Hastaneden Aynı Sağlık Hizmeti Almak İsterim

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	15	16	12	54	10	107
		14,00%	15,00%	11,20%	50,50%	9,30%	100,00%
	Milliyetçi	50	27	19	61	11	168
		29,80%	16,10%	11,30%	36,30%	6,50%	100,00%
	Demokrat	13	9	5	18	3	48
		27,10%	18,80%	10,40%	37,50%	6,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	22	16	10	51	11	110
		20,00%	14,50%	9,10%	46,40%	10,00%	100,00%
	Atatürkçü	20	10	5	20	2	57
		35,10%	17,50%	8,80%	35,10%	3,50%	100,00%
	İslamcı	23	16	12	65	23	139
		16,50%	11,50%	8,60%	46,80%	16,50%	100,00%
	Sosyalist	8	3	2	12	5	30
		26,70%	10,00%	6,70%	40,00%	16,70%	100,00%
	Ulusalcı	2	1	5	2	0	10
		20,00%	10,00%	50,00%	20,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	4	0	2	5	0	11
		36,40%	0,00%	18,20%	45,50%	0,00%	100,00%
	Diğer	38	27	30	83	17	195
		19,50%	13,80%	15,40%	42,60%	8,70%	100,00%
Total		195	125	102	371	82	875
		22,30%	14,30%	11,70%	42,40%	9,40%	100,00%

“Suriyelilerle hastaneden aynı sağlık hizmeti almak isterim.” ifadesine cevaplayıcıların % 51,8 oranında olumlu görüş bildirildiği, % 36,6’sının ise olumsuz baktığı görülmektedir. Gruplara göre verilen cevaplar incelendiğinde, kendilerini İslamcı olarak tanımlayanların % 63,30 ile en yüksek oranda olumlu yanıt verdiği, kendilerini Atatürkçü olarak tanımlayanların ise % 52,60 ile en yüksek oranda olumsuz yanıt verdiği tespit edilmiştir.

Tablo-109:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerin İş Hayatında Düşük Ücretle Çalıştırılması Doğaldır.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	42	40	5	16	4	107
		39,30%	37,40%	4,70%	15,00%	3,70%	100,00%
	Milliyetçi	64	53	17	30	4	168
		38,10%	31,50%	10,10%	17,90%	2,40%	100,00%
	Demokrat	15	18	5	10	0	48
		31,30%	37,50%	10,40%	20,80%	0,00%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	37	39	15	13	6	110
		33,60%	35,50%	13,60%	11,80%	5,50%	100,00%
	Atatürkçü	19	17	5	14	2	57
		33,30%	29,80%	8,80%	24,60%	3,50%	100,00%
	İslamcı	66	39	12	13	9	139
		47,50%	28,10%	8,60%	9,40%	6,50%	100,00%
	Sosyalist	15	8	0	6	1	30
		50,00%	26,70%	0,00%	20,00%	3,30%	100,00%
	Ulusalıcı	3	6	1	0	0	10
		30,00%	60,00%	10,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	7	2	0	1	1	11
		63,60%	18,20%	0,00%	9,10%	9,10%	100,00%
	Diğer	85	57	19	26	8	195
		43,60%	29,20%	9,70%	13,30%	4,10%	100,00%
Total		353	279	79	129	35	875
		40,30%	31,90%	9,00%	14,70%	4,00%	100,00%

“Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılması doğaldır.” ifadesine cevaplayıcıların % 72,2 gibi bir oranda katılmadıkları görülmektedir. Bireylerin kendilerini tanımlama biçimleri fark etmeksizin katılımcıların genelde Suriyelilerin iş hayatında düşük ücretle çalıştırılmasını olumsuz olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Tablo-110:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Çevremden Bir Erkeğin Suriyeli Bir Kadınla Evlenmesini Doğal Karşılarım.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	23	16	18	40	10	107
		21,50%	15,00%	16,80%	37,40%	9,30%	100,00%
	Milliyetçi	59	35	30	40	4	168
		35,10%	20,80%	17,90%	23,80%	2,40%	100,00%
	Demokrat	8	12	7	16	5	48
		16,70%	25,00%	14,60%	33,30%	10,40%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	26	24	18	34	8	110
		23,60%	21,80%	16,40%	30,90%	7,30%	100,00%
	Atatürkçü	24	11	10	11	1	57
		42,10%	19,30%	17,50%	19,30%	1,80%	100,00%
	İslamcı	25	22	24	57	11	139
		18,00%	15,80%	17,30%	41,00%	7,90%	100,00%
	Sosyalist	8	4	3	11	4	30
		26,70%	13,30%	10,00%	36,70%	13,30%	100,00%
	Ulusalcı	2	4	2	2	0	10
		20,00%	40,00%	20,00%	20,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	2	0	4	0	11
		45,50%	18,20%	0,00%	36,40%	0,00%	100,00%
	Diğer	46	27	54	58	10	195
		23,60%	13,80%	27,70%	29,70%	5,10%	100,00%
Total		226	157	166	273	53	875
		25,80%	17,90%	19,00%	31,20%	6,10%	100,00%

“Çevremden bir erkeğin Suriyeli bir kadınla evlenmesini doğal karşılarım.” ifadesine katılımcıların % 43,7’ü olumsuz yaklaşırken, olumlu yaklaşanların oranı % 37,3 olarak gerçekleşmiştir. Gruplara göre değerlendirme yapıldığında, hiçbir grupta olumlu yaklaşanların oranının % 50’yi geçmediği görülmektedir.

Tablo 111: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Çevremden Bir Kadının Suriyeli Bir Erkekle Evlenmesini Doğal Karşılıyorum.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	23	20	16	38	10	107
		21,50%	18,70%	15,00%	35,50%	9,30%	100,00%
	Milliyetçi	63	40	28	33	4	168
		37,50%	23,80%	16,70%	19,60%	2,40%	100,00%
	Demokrat	10	11	10	13	4	48
		20,80%	22,90%	20,80%	27,10%	8,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	28	24	23	28	7	110
		25,50%	21,80%	20,90%	25,50%	6,40%	100,00%
	Atatürkçü	25	14	11	6	1	57
		43,90%	24,60%	19,30%	10,50%	1,80%	100,00%
	İslamcı	26	29	28	45	11	139
		18,70%	20,90%	20,10%	32,40%	7,90%	100,00%
	Sosyalist	9	5	3	9	4	30
		30,00%	16,70%	10,00%	30,00%	13,30%	100,00%
	Ulusalcı	1	4	2	3	0	10
		10,00%	40,00%	20,00%	30,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	5	2	0	4	0	11
		45,50%	18,20%	0,00%	36,40%	0,00%	100,00%
	Diğer	51	26	55	53	10	195
		26,20%	13,30%	28,20%	27,20%	5,10%	100,00%
Total		241	175	176	232	51	875
		27,50%	20,00%	20,10%	26,50%	5,80%	100,00%

“Çevremden bir kadının Suriyeli bir erkekle evlenmesini doğal karşılarım.” ifadesine katılımcılar % 47,5 oranında olumsuz görüş bildirirken, olumlu yaklaşanların oranı % 32,30’da kalmıştır. Gruplara göre verilen cevaplar incelendiğinde; kendisini milliyetçi olarak tanımlayanların % 61,3’ünün, Atatürkçü olarak tanımlayanların % 68,5’inin olumsuz görüş bildirdiği, kendisini muhafazakâr olarak tanımlayanların ise % 44,8 ile en yüksek oranda olumlu cevap verenler olduğu görülmektedir. Hemen hemen tüm gruplarda, Suriyeli kadınlarla evlenilmesine, Suriyeli erkeklerle evlenilmesine göre daha sıcak bakıldığı gözlenmektedir.

Tablo-112: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Ülkemiz Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak için elinden gelen her türlü imkânı seferber etmiştir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	2	7	7	59	32	107
		1,90%	6,50%	6,50%	55,10%	29,90%	100,00%
	Milliyetçi	14	8	13	85	48	168
		8,30%	4,80%	7,70%	50,60%	28,60%	100,00%
	Demokrat	5	2	4	24	13	48
		10,40%	4,20%	8,30%	50,00%	27,10%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	8	2	8	55	37	110
		7,30%	1,80%	7,30%	50,00%	33,60%	100,00%
	Atatürkçü	0	5	7	29	16	57
		0,00%	8,80%	12,30%	50,90%	28,10%	100,00%
	İslamcı	7	9	7	62	54	139
		5,00%	6,50%	5,00%	44,60%	38,80%	100,00%
	Sosyalist	4	2	0	16	8	30
		13,30%	6,70%	0,00%	53,30%	26,70%	100,00%
	Ulusalcı	1	0	0	9	0	10
		10,00%	0,00%	0,00%	90,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	0	0	2	4	5	11
		0,00%	0,00%	18,20%	36,40%	45,50%	100,00%
	Diğer	6	6	25	93	65	195
		3,10%	3,10%	12,80%	47,70%	33,30%	100,00%
Total		47	41	73	436	278	875
		5,40%	4,70%	8,30%	49,80%	31,80%	100,00%

“Ülkemiz Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak için elinden gelen her türlü imkânı seferber etmiştir.” ifadesine cevaplayıcıların % 81,6’sı olumlu görüş bildirmiştir. Gruplara göre verilen cevaplar karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Yani bu konuda hemen hemen tüm toplum kesimleri hemfikir görünmektedir.

Tablo-113: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerin Toplumsal Kurallara Uygun Yaşadığını Düşünüyorum.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	27	35	15	29	1	107
		25,20%	32,70%	14,00%	27,10%	0,90%	100,00%
	Milliyetçi	76	44	18	26	4	168
		45,20%	26,20%	10,70%	15,50%	2,40%	100,00%
	Demokrat	23	13	7	5	0	48
		47,90%	27,10%	14,60%	10,40%	0,00%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	40	33	14	17	6	110
		36,40%	30,00%	12,70%	15,50%	5,50%	100,00%
	Atatürkçü	40	11	1	3	2	57
		70,20%	19,30%	1,80%	5,30%	3,50%	100,00%
	İslamcı	37	48	29	20	5	139
		26,60%	34,50%	20,90%	14,40%	3,60%	100,00%
	Sosyalist	12	6	9	2	1	30
		40,00%	20,00%	30,00%	6,70%	3,30%	100,00%
	Ulusalıcı	1	6	1	1	1	10
		10,00%	60,00%	10,00%	10,00%	10,00%	100,00%
	Liberal	3	3	2	3	0	11
		27,30%	27,30%	18,20%	27,30%	0,00%	100,00%
	Diğer	70	51	43	29	2	195
		35,90%	26,20%	22,10%	14,90%	1,00%	100,00%
Total		329	250	139	135	22	875
		37,60%	28,60%	15,90%	15,40%	2,50%	100,00%

Katılımcıların “Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşadığını düşünüyorum.” ifadesine % 66,2 oranında kesinlikle katılmıyorum ya da katılmıyorum diyerek olumsuz görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Verilen cevaplar kişilerin kendisini tanımlama biçimlerine göre incelendiğinde sırasıyla Atatürkçü, milliyetçi, milliyetçi muhafazakar, sosyalist, İslamcı ve muhafazakar olarak tanımlayan bireylerin en fazla olumsuz görüş bildirip Suriyelilerin toplumsal kurallara uygun yaşamadıklarını belirttikleri anlaşılmıştır. Bu soruda da verilen cevapların gruplara göre önemli ölçüde paralellik arz ettiği görülmektedir.

Tablo 114: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerin Doğum Artış Hızının Yüksekliğinden Dolayı Ülkem Adına Endişe Duyuyorum.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	12	27	11	35	22	107
		11,20%	25,20%	10,30%	32,70%	20,60%	100,00%
	Milliyetçi	18	24	9	69	48	168
		10,70%	14,30%	5,40%	41,10%	28,60%	100,00%
	Demokrat	3	4	7	17	17	48
		6,30%	8,30%	14,60%	35,40%	35,40%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	13	11	11	46	29	110
		11,80%	10,00%	10,00%	41,80%	26,40%	100,00%
	Atatürkçü	9	4	1	25	18	57
		15,80%	7,00%	1,80%	43,90%	31,60%	100,00%
	İslamcı	16	26	23	52	22	139
		11,50%	18,70%	16,50%	37,40%	15,80%	100,00%
	Sosyalist	4	3	4	10	9	30
		13,30%	10,00%	13,30%	33,30%	30,00%	100,00%
	Ulusalıcı	1	1	0	6	2	10
		10,00%	10,00%	0,00%	60,00%	20,00%	100,00%
	Liberal	0	3	1	4	3	11
		0,00%	27,30%	9,10%	36,40%	27,30%	100,00%
	Diğer	23	16	36	68	52	195
		11,80%	8,20%	18,50%	34,90%	26,70%	100,00%
Total		99	119	103	332	222	875
		11,30%	13,60%	11,80%	37,90%	25,40%	100,00%

“Suriyelilerin doğum artış hızının yüksekliğinden dolayı ülkem adına endişe duyuyorum.” ifadesine “katılıyorum” ya da “kesinlikle katılıyorum” cevabı verenlerin oranı % 63,3 olarak gerçekleşmiştir. Oranlar değişiklik göstermekle birlikte, tüm gruplarda endişe duyduğunu ifade edenlerin oranı yüksektir. Kendilerini tanımlama biçimine göre % 80 ile ulusalcılar, % 75,50 ile de Atatürkçüler bu konuda başı çekerken göçmenler konusunda daha olumlu bir bakış açısına sahip olan İslamcılar ve muhafazakârlar içerisinde dahi bu oran sırasıyla % 53,20 ve % 53,30 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo-115: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeliler Şehrin Güvenliği İçin Önemli Bir Tehdit Teşkil Etmektedir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	16	30	18	28	15	107
		15,00%	28,00%	16,80%	26,20%	14,00%	100,00%
	Milliyetçi	13	26	20	76	33	168
		7,70%	15,50%	11,90%	45,20%	19,60%	100,00%
	Demokrat	4	4	11	17	12	48
		8,30%	8,30%	22,90%	35,40%	25,00%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	16	16	26	37	15	110
		14,50%	14,50%	23,60%	33,60%	13,60%	100,00%
	Atatürkçü	6	4	5	25	17	57
		10,50%	7,00%	8,80%	43,90%	29,80%	100,00%
	İslamcı	16	42	30	35	16	139
		11,50%	30,20%	21,60%	25,20%	11,50%	100,00%
	Sosyalist	2	6	6	10	6	30
		6,70%	20,00%	20,00%	33,30%	20,00%	100,00%
	Ulusalıcı	0	2	1	7	0	10
		0,00%	20,00%	10,00%	70,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	0	4	1	1	5	11
		0,00%	36,40%	9,10%	9,10%	45,50%	100,00%
	Diğer	17	26	61	61	30	195
		8,70%	13,30%	31,30%	31,30%	15,40%	100,00%
Total		90	160	179	297	149	875
		10,30%	18,30%	20,50%	33,90%	17,00%	100,00%

“Suriyeliler şehrin güvenliği için önemli bir tehdit teşkil etmektedir.” ifadesine % 50,9 oranında “katılıyorum” ya da “kesinlikle katılıyorum” cevabı verilmiştir. Bu ifadeye katılımcıların kendilerini tanımlama biçimine göre bakıldığında en yüksek oranda katılanlar % 73,70 ile Atatürkçüler ile % 70 ile ulusalıcılar olarak görülürken, en yüksek oranda karşı çıkanlar ise % 43 ile muhafazakarlar ve % 41,70 ile İslamcılar olmuştur. İslamcılarının % 36,70’inin, muhafazakarların ise % 40,20’sinin olumlu yanıt vermiş olması da dikkate değer bir başka bulgu olarak değerlendirilmektedir.

Tablo-116:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilerin Karıştığı Bir Suça Ben Veya Bir Yakınım Şahit Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	15	38	22	22	10	107
		14,00%	35,50%	20,60%	20,60%	9,30%	100,00%
	Milliyetçi	23	35	28	61	21	168
		13,70%	20,80%	16,70%	36,30%	12,50%	100,00%
	Demokrat	7	13	12	12	4	48
		14,60%	27,10%	25,00%	25,00%	8,30%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	20	34	25	20	11	110
		18,20%	30,90%	22,70%	18,20%	10,00%	100,00%
	Atatürkçü	6	19	5	20	7	57
		10,50%	33,30%	8,80%	35,10%	12,30%	100,00%
	İslamcı	28	45	25	31	10	139
		20,10%	32,40%	18,00%	22,30%	7,20%	100,00%
	Sosyalist	4	8	7	7	4	30
		13,30%	26,70%	23,30%	23,30%	13,30%	100,00%
	Ulusalıcı	1	1	2	6	0	10
		10,00%	10,00%	20,00%	60,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	2	1	2	2	4	11
		18,20%	9,10%	18,20%	18,20%	36,40%	100,00%
	Diğer	43	39	52	41	20	195
		22,10%	20,00%	26,70%	21,00%	10,30%	100,00%
Total		149	233	180	222	91	875
		17,00%	26,60%	20,60%	25,40%	10,40%	100,00%

“Suriyelilerin karıştığı bir suça ben veya bir yakınım şahit olmuştur.” ifadesine katılımcıların % 35,9’u olumlu yaklaşmıştır. Kendilerini tanımlama biçimine göre ulusalcıların % 60’ı, Atatürkçülerin % 47,40’ı olumlu yanıt verirken; İslamcıların % 52,50’si ile muhafazakârların % 49,50’si olumsuz yanıt vermiştir. Aslında bu soruya verilen yanıtların da gruplara göre farklılık arz etmesi beklenen bir durum değildir. Suriyelilerin suça karıştığına şahit olan kişiler ile bunların sosyal çevresi arasında bir farklılık beklenmemektedir. Burada da olgudan ziyade algının belirleyici olduğu, bireylerin Suriyelilere karşı geliştirdikleri tutuma göre bu soruyu yanıtladıkları düşünülmektedir. Bununla birlikte Suriyeliler hakkında başta sosyal medya olmak üzere belli çevrelerde yapılan olumsuz propagandanın farklı toplum kesimlerini farklı etkilediği de söylenebilir.

Tablo-117:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyelilere Vatandaşlık Hakkı Verilmesini Destekliyorum.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar						
		45,80%	19,60%	13,10%	17,80%	3,70%	100,00%
	Milliyetçi	109	31	12	11	5	168
		64,90%	18,50%	7,10%	6,50%	3,00%	100,00%
	Demokrat	29	11	6	0	2	48
		60,40%	22,90%	12,50%	0,00%	4,20%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	60	22	13	9	6	110
		54,50%	20,00%	11,80%	8,20%	5,50%	100,00%
	Atatürkçü	48	6	0	3	0	57
		84,20%	10,50%	0,00%	5,30%	0,00%	100,00%
	İslamcı	46	28	28	28	9	139
		33,10%	20,10%	20,10%	20,10%	6,50%	100,00%
	Sosyalist	19	4	2	4	1	30
		63,30%	13,30%	6,70%	13,30%	3,30%	100,00%
	Ulusalıcı	4	3	2	0	1	10
		40,00%	30,00%	20,00%	0,00%	10,00%	100,00%
	Liberal	7	3	1	0	0	11
		63,60%	27,30%	9,10%	0,00%	0,00%	100,00%
	Diğer	102	37	35	17	4	195
		52,30%	19,00%	17,90%	8,70%	2,10%	100,00%
Total		473	166	113	91	32	875
		54,10%	19,00%	12,90%	10,40%	3,70%	100,00%

Suriyelilere vatandaşlık hakkı verilmesini destekleyenlerin oranı % 14,10 ile çok düşük bir düzeyde kalmıştır. Katılımcıların % 73,1 oranında vatandaşlık hakkı verilmesini desteklemediği belirlenmiştir. Vatandaşlık hakkı verilmesine en fazla karşı çıkanların % 84,7 ile kendisini Atatürkçü olarak tanımlayanların, % 83,3 ile kendisini demokrat olarak tanımlayanların, % 74,5 ile kendisini milliyetçi-muhafazakâr olarak tanımlayanların olduğu, bu konuya en fazla destek verenlerin ise % 26,6 ile kendilerini İslamcı olarak tanımlayanların olduğu tespit edilmiştir.

Tablo-118: Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeliler Şartlar Uygun Olursa Gönderilmelidir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	3	9	5	49	41	107
		2,80%	8,40%	4,70%	45,80%	38,30%	100,00%
	Milliyetçi	16	1	5	73	73	168
		9,50%	0,60%	3,00%	43,50%	43,50%	100,00%
	Demokrat	5	1	3	20	19	48
		10,40%	2,10%	6,30%	41,70%	39,60%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	9	2	5	53	41	110
		8,20%	1,80%	4,50%	48,20%	37,30%	100,00%
	Atatürkçü	4	1	1	24	27	57
		7,00%	1,80%	1,80%	42,10%	47,40%	100,00%
	İslamcı	13	4	13	68	41	139
		9,40%	2,90%	9,40%	48,90%	29,50%	100,00%
	Sosyalist	2	2	2	13	11	30
		6,70%	6,70%	6,70%	43,30%	36,70%	100,00%
	Ulusalıcı	0	0	2	5	3	10
		0,00%	0,00%	20,00%	50,00%	30,00%	100,00%
	Liberal	0	0	2	3	6	11
		0,00%	0,00%	18,20%	27,30%	54,50%	100,00%
	Diğer	7	9	18	79	82	195
		3,60%	4,60%	9,20%	40,50%	42,10%	100,00%
Total		59	29	56	387	344	875
		6,70%	3,30%	6,40%	44,20%	39,30%	100,00%

“Suriyeliler şartlar uygun olursa gönderilmelidir.” ifadesine katılımcıların büyük çoğunluğunun (% 83,5) katıldığı görülmektedir. Kendisini tanımlama biçimine bakılmaksızın bütün katılımcıların bu konuda benzer düşündüğü tespit edilmiştir.

Tablo-119:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeliler Şartlar Ne Olursa Olsun Gönderilmelidir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	17	41	11	23	15	107
		15,90%	38,30%	10,30%	21,50%	14,00%	100,00%
	Milliyetçi	28	30	18	55	37	168
		16,70%	17,90%	10,70%	32,70%	22,00%	100,00%
	Demokrat	4	8	12	13	11	48
		8,30%	16,70%	25,00%	27,10%	22,90%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	21	32	18	24	15	110
		19,10%	29,10%	16,40%	21,80%	13,60%	100,00%
	Atatürkçü	3	6	5	24	19	57
		5,30%	10,50%	8,80%	42,10%	33,30%	100,00%
	İslamcı	35	43	19	22	20	139
		25,20%	30,90%	13,70%	15,80%	14,40%	100,00%
	Sosyalist	7	13	3	6	1	30
		23,30%	43,30%	10,00%	20,00%	3,30%	100,00%
	Ulusalıcı	1	1	6	1	1	10
		10,00%	10,00%	60,00%	10,00%	10,00%	100,00%
	Liberal	5	3	1	1	1	11
		45,50%	27,30%	9,10%	9,10%	9,10%	100,00%
	Diğer	33	51	51	33	27	195
		16,90%	26,20%	26,20%	16,90%	13,80%	100,00%
Total		154	228	144	202	147	875
		17,60%	26,10%	16,50%	23,10%	16,80%	100,00%

“Suriyeliler şartlar ne olursa olsun gönderilmelidir.” ifadesine katılımcıların % 39,9’unun katıldığı görülmektedir. Katılmadığını beyan edenler ise % 43,70 ile daha yüksek bir orandadır. Atatürkçülerin % 75,4 oranında verdiği destek dikkat çekerken, ulusalcıların % 60 oranında cevap vermekten kaçınması da sayıca az olsa da bir başka dikkate değer bulgudur.

Tablo-120:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Suriyeliler Ülke Ekonomimize Ciddi Bir Yük Getirmiştir.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	5	15	3	47	37	107
		4,70%	14,00%	2,80%	43,90%	34,60%	100,00%
	Milliyetçi	9	10	10	85	54	168
		5,40%	6,00%	6,00%	50,60%	32,10%	100,00%
	Demokrat	3	2	3	22	18	48
		6,30%	4,20%	6,30%	45,80%	37,50%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	9	10	10	51	30	110
		8,20%	9,10%	9,10%	46,40%	27,30%	100,00%
	Atatürkçü	3	2	2	25	25	57
		5,30%	3,50%	3,50%	43,90%	43,90%	100,00%
	İslamcı	16	14	21	59	29	139
		11,50%	10,10%	15,10%	42,40%	20,90%	100,00%
	Sosyalist	0	2	4	15	9	30
		0,00%	6,70%	13,30%	50,00%	30,00%	100,00%
	Ulusalcı	0	0	1	5	4	10
		0,00%	0,00%	10,00%	50,00%	40,00%	100,00%
	Liberal	0	0	2	3	6	11
		0,00%	0,00%	18,20%	27,30%	54,50%	100,00%
	Diğer	8	18	23	92	54	195
		4,10%	9,20%	11,80%	47,20%	27,70%	100,00%
Total		53	73	79	404	266	875
		6,10%	8,30%	9,00%	46,20%	30,40%	100,00%

Suriyelilerin ülke ekonomimize ciddi bir yük getirdiğini düşünenlerin oranı % 76,6 olarak gerçekleşmiştir. Katılımcıların kendilerinin tanımladıkları ideolojik mensubiyetlerine göre verilen yanıtlar arasında da anlamlı bir farklılık göze çarpmamaktadır.

Tablo-121:Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız * Ben Ya Da Yakınlarımdan Biri Suriyelilere Yönelik Ayrımcılığa Şahit Olmuştur.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Total
Kendinizi Nasıl Tanımlarsınız	Muhafazakar	8	23	31	32	13	107
		7,50%	21,50%	29,00%	29,90%	12,10%	100,00%
	Milliyetçi	21	20	36	63	28	168
		12,50%	11,90%	21,40%	37,50%	16,70%	100,00%
	Demokrat	4	10	10	18	6	48
		8,30%	20,80%	20,80%	37,50%	12,50%	100,00%
	Milliyetçi-muhafazakar	16	29	26	28	11	110
		14,50%	26,40%	23,60%	25,50%	10,00%	100,00%
	Atatürkçü	6	10	6	23	12	57
		10,50%	17,50%	10,50%	40,40%	21,10%	100,00%
	İslamcı	16	28	32	46	17	139
		11,50%	20,10%	23,00%	33,10%	12,20%	100,00%
	Sosyalist	4	1	7	14	4	30
		13,30%	3,30%	23,30%	46,70%	13,30%	100,00%
	Ulusalıcı	0	4	3	3	0	10
		0,00%	40,00%	30,00%	30,00%	0,00%	100,00%
	Liberal	2	0	2	2	5	11
		18,20%	0,00%	18,20%	18,20%	45,50%	100,00%
	Diğer	22	34	57	62	20	195
		11,30%	17,40%	29,20%	31,80%	10,30%	100,00%
Total		99	159	210	291	116	875
		11,30%	18,20%	24,00%	33,30%	13,30%	100,00%

“Ben ya da yakınlarımdan biri Suriyelilere yönelik ayrımcılığa şahit olmuştur.” ifadesi için katılımcıların % 24’ü fikir beyan etmezken % 46,6’sının bu ifadeye katıldığı, % 29,50’sinin ise katılmadığı görülmektedir. En yüksek oranda olumlu cevap verenler % 63,70 ile liberaller, % 60 ile sosyalistler olurken milliyetçi muhafazakarların % 40,90’ı ile ulusalcıların % 40’ı en yüksek oranda katılmadığını ifade eden kitleyi oluşturmaktadır.

8.GENEL DEĞERLENDİRME

Malatya’da yaşayan yerli halk ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin katılımı ile gerçekleşen bu çalışma ile genel olarak Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilere bakış açısının ortaya çıkarılması ve Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin Malatya’daki yaşamlarına ilişkin duygularının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan katılımcıların görüşleri genel olarak değerlendirildiğinde, savaş mağdurlarına yardım etmek bir insanlık görevi olarak görülmektedir. Türkiye’yi ise her zaman mazlumlara için güvenilir bir liman olarak tanımlamaktadır. Farklı ideolojik eğilimlere göre bazı farklılıklar olmakla birlikte, hemen hemen tüm toplum kesimlerinde bu konularda bir fikir birliği olduğu söylenebilir.

Türkiye’nin son yıllardaki dış politika hamlelerini destekleyenlerin sayısı ise toplam içerisinde çoğunluğu oluşturmakla birlikte; daha çok kendilerini muhafazakâr, milliyetçi ve İslamcı olarak tanımlayan tabanın verdiği desteğin bu tabloyu ortaya çıkardığı görülmektedir. Bu grupların örnek kitlesi içerisindeki ağırlığının yüksek olduğu da (%59,89) unutulmamalıdır. Ancak bu gruplar içerisinde de desteğin beklendiği kadar yüksek olmadığı, diğer toplum kesimlerinde ise tersi bir eğilimin olduğu görülmektedir. Türkiye’nin Suriye politikasını olumlu bulanların oranı ise genel anlamda dış politikayı olumlu görenlere göre daha düşük seviyededir.

Suriyelilerin toplumsal yaşam üzerinde önemli ölçüde etkide bulunduğu düşünülmeyle birlikte, katılımcıların bu soruya cevap verirken bu etkiyi olumlu ya da olumsuz anlamda mı değerlendirdiği yoksa böyle bir değer yargısı koymadan mı cevapladığı bilinmemektedir. Ancak aynı cevaplayıcılar, toplumsal yaşamı önemli ölçüde etkilediğini düşündüğü Suriyelileri, toplumsal yaşamın bir parçası olarak görme eğiliminde değildir.

Her dört cevaplayıcının üçü sosyal çevresinde Suriyelileri görmekte, ancak neredeyse yarısı bunlarla iletişim kurmadığını belirtmektedir. Fakat ilginç bir biçimde Suriyelilere doğrudan yardım yaptığını beyan edenlerin oranı, iletişim kurduğunu belirtenlerin oranından yaklaşık 10 puan yüksektir. İletişim kurmadan doğrudan yardım yapılamayacağına göre cevaplayıcıların algı düzeyinde iletişim kurmayı ya da doğrudan yardımı farklı yorumladıkları düşünülebilir. Bir başka dikkat çekici husus, cevaplayıcıların yarısı iletişim kurmamış olmasına rağmen Suriyelilerle kültürel olarak benzerlik bulunmadığına karar verebilmiş olmasıdır.

Kültürel olarak benzerlik olduğu düşünülmediği gibi Suriyelilerle komşuluk yapma, evlilik ilişkisi kurma konusunda da pek istekli olunmadığı görülmektedir. Suriyeli kadınlarla evlilik belli ölçüde kabul edilebilir görülürken, Suriyeli bir erkekle evlilik yapılmasına genel olarak sıcak

bakılmamaktadır. Çocukların aynı okula gitmesi ya da arkadaşlık ilişkisi kurması konusunda da çok istekli olunmamakla birlikte, komşuluk yapma isteğine göre daha sıcak bakıldığı söylenebilir.

Çalışma yaşamına ilişkin olarak Suriyelilerle aynı iş yerinde çalışma isteği düşük kaldığı gibi, Suriyelilerin girişimci olarak iş yaşamında yer almasına daha katı bir biçimde karşı çıkmaktadır. Öyle ki bu oranlar, komşuluk yapma isteğinden de düşüktür. Suriyelilerin düşük ücretle çalıştırılması konusunda ise tüm toplumsal kesimlerin olumsuz görüş belirttiği görülmektedir. Ancak bu cevabın vicdani bir değerlendirme mi olduğu yoksa bunların düşük ücretle çalıştırılmasının işsizliği arttıracak düşüncesiyle mi verildiği bilinmemektedir. Ancak iş yaşamında Suriyelileri görmek istemeyenlerin oranına bakılacak olursa, bu cevabın tamamen vicdani ilkelerden kaynaklı olarak ortaya çıktığını düşünmek doğru olmayacaktır. Tamamen işsizlik kaygısıyla böyle bir tablonun ortaya çıktığını düşünmek ise ilk iki soruya verilen cevapların gösterdiği eğilimle örtüşmeyecektir. Doğru olanın bu ikisinin arasında bir yerde olduğu düşünülmektedir.

Ülkemizin Suriyeliler için tüm imkânlarını seferber ettiği konusunda fikir birliği olduğu söylenebilir. Ancak Suriyelilerin toplumsal yaşamın kurallarına uygun davrandığını düşünenler azınlıkta kalmaktadır. Suriyelilerin nüfus artış hızını bir tehdit olarak görenler ile kent güvenliğini tehlikeye attıklarını düşünenler ise çoğunluğu oluşturmaktadır. Bu cevabı veren kitlenin, Suriyelilerin bir suça karıştığına şahit olan ya da bir yakınının şahitliğini ifade edenlerin içerisindeki oranı ise düşüktür. Yani cevaplayıcıların bir kısmı, Suriyelilerin bir suça karıştığına şahit olmamasına rağmen onları bir tehdit olarak görmektedir.

Suriyelilerin şartlar uygun olduğunda ülkelerine gönderilmesi gerektiği konusunda neredeyse tüm toplum kesimleri hemfikirdir. Ancak ne olursa olsun gönderilmeleri gerekir diyenler de ciddi bir oran teşkil etmektedir. Özellikle kendilerini milliyetçi ve Atatürkçü olarak tanımlayanlar içerisinde bu eğilimde olanlar dikkat çekmektedir.

Ülkemiz ekonomisi için Suriyelilerin ciddi anlamda yük oluşturduğu konusunda da tüm toplumsal kesimlerin fikir birliği yaptığı görülmektedir. Suriyelilerin ayrımcılığa maruz kaldığı yönünde bir eğilim olmakla birlikte fikir beyan etmeyenlerin yüksek oluşu da bir gerçeğin çekingen ifadesine işaret etmektedir.

KAYNAKÇA

- Ağır, Osman ve Sezik, M.,(2015), “Suriye’den Türkiye’ye Yaşanan Göç Dalgasından Kaynaklanan Güvenlik Sorunları”, Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, 5(9), ss.95-122
- Aksoy, Zeynep (2012), “Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, S.5(20),s.292-303
- Bilgi, Levent (2006) “Türk Romanında Savaş Sonrası Anadolu’ya Zorunlu Göçler” Doktora Tezi, T.C. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul
- Büyüköztürk, Şener (2018). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları Ve Yorum Bilimsel Araştırma Yöntemleri (24. Baskı). Ankara, Pegem Akademi.
- Creswell, John W. (2013). Araştırma Deseni: Nitel, Nicel Ve Karma Yöntem Yaklaşımları, Çeviri Editörü: Demir, S. B., İstanbul: Eğiten Kitap.
- Çolak, Filiz (2013), “Bulgaristan Türklerinin Türkiye’ye Göç hareketi”, Tarih Okulu Dergisi, S.14,s.113-145
- Deniz, taşkın (2014), “Uluslararası Göç Sorunu Perspektifinde Türkiye”, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, S.18. ss.175-204.
- Durugönül, Esmâ (1997), “Sosyal Değişme, Göç ve Sosyal Hareketler”, Toplum ve Göç,2. Ulusal Sosyoloji Kongresi, s. 95-100, Ankara: DİE
- Kaygalak, Sevilay (2009), Kentin Mültecileri, Ankara: Dipnot Yayınevi
- Lorcu, Fatma (2015), Örneklerle Veri Analizi SPSS Uygulamalı, Ankara, Detay Yayıncılık.
- Marshall, G. (1999). Sosyoloji Sözlüğü, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları
- Özdal, barış (2018), “ Göç ve Nüfus hareketliliği İle İlgili Temel Kavramlar”, Barış Özdal (Ed.)Uluslar arası Göç ve Nüfus Hareketleri Bağlamında Türkiye” Bursa: Dora Yayınları
- Şahin, C. (2001). “Yurt Dışı Göçün Bireyin Psikolojik Sağlığı Üzerindeki Etkisine İlişkin Kuramsal Bir İnceleme”, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (2), s. 57-67.
- Ural, A & Kılıç, İ., (2006). Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi, Detay Yayıncılık, Ankara
- Yalçın, Cemal (2004), Göç Sosyolojisi, Ankara: Anı Yayıncılık
- Yazıcıoğlu, ,Yahşi Ve Erdoğan, Samiye. (2014).Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara, Detay Yayıncılık.
- Yükseker, Deniz (2015), “Kürtlerin Yerinden Edilmesi ve Sosyal Dışlanma: 1990’lardakiZorla Göçün Sonuçları”, Küreselleşme Çağında Göç, İstanbul: İletişim yayınları

Arka Kapak yazısı

Göç, terkedilen ve yerleşilen mekânların demografik, ekonomik ve kültürel yapısını etkileyen önemli bir olgudur. Türkiye jeopolitik konumu nedeniyle geçmişten günümüze bu olgudan fazlasıyla etkilenmiştir. Türkiye'nin kentleşme ve kentlileşme süreci büyük ölçüde göçe göre şekillenmiştir. Göçün toplumsal ilişkiler üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri bulunmaktadır.

Yerleşik nüfus ile Malatya'da yaşayan Suriyelilerin ilişki durum ve düzeyini belirlemeyi amaçlamayan elinizdeki bu eser, kent ile göç ilişkisini farklı yönleriyle ortaya çıkartmaktadır. Hızlı bir toplumsal mobilizasyonun yaşandığı bu zaman diliminde, kentsel yaşamın göçten ayrı düşünülmesi söz konusu değildir.

KENT VE GÖÇ MALATYA GÖÇ RAPORU

Göç, terkedilen ve yerleşilen mekânların demografik, ekonomik ve kültürel yapısını etkileyen önemli bir olgudur. Türkiye jeopolitik konumu nedeniyle geçmişte günümüze bu olgudan fazlasıyla etkilenmiştir. Türkiye'nin kentleşme ve kentlileşme süreci büyük ölçüde göçe göre şekillenmiştir. Göçün toplumsal ilişkiler üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri bulunmaktadır.

Yerleşik nüfus ile Malatya'da yaşayan Suriyelilerin ilişki durumu ve düzeyini belirlemeyi amaçlamayan elinizdeki bu eser, kent ile göç ilişkisini farklı yönleriyle ortaya çıkartmaktadır. Hızlı bir toplumsal mobilizasyonun yaşandığı bu zaman diliminde, kentsel yaşamın göçten ayrı düşünülmesi söz konusu değildir.